

Esihistoriallisen kohteen tarkastuskertomus

Kunta	Kylä	Nimi	Peruskartta	p/i/z
Sysmä	Voipala	Hyväniementie	3121 03 Sysmä	6820 26 3428 98- 3429 02 82
Mj-laji	Ajoitus	Lk		
Hautapaikat	rautakautinen	II		
Tilat ja Rnot	Maanomistajat			
Hovila 2:110	Antti Korpinen Hovilantie 125 19700 Sysmä	Hannu Hovio Norantie 54 19700 Sysmä		
Seppälä 4:171	Veli-Pekka Asikainen Seppälä 19700 Sysmä			

Kohde ja sijainti:

Kohde sijaitsee Majutveden länsiosassa Hyväniemessä, 1,5 km Sysmän kirkosta etelälounaaseen ja Hovilan päärakennuksesta noin 800 metriä koilliseen. Paikka on melko tiheää sekametsää kasvavan mäen pohjoiseen viettävässä rinteessä, Hyväsaaren mantereesta erottaneen muinaisen salmen rannassa. Kohde löytyi vuoden 1999 inventoinnissa. Silloisen tieuran alueella todettiin sekä inventoinnissa että vuoden 2001 tarkastuksessa rautakautiseen polttokalmistoon viittaavia havaintoja. Vuoden 2002 koekaivauksissa tutkittiin suunnitellun uuden tieuran aluetta muutamia kymmeniä metrejä aiemmin todetusta muinaisjäännöksestä itään, pienen kallionyppylän ympäristössä. Kaivauksissa todettiin, että myös tällä paikalla on polttokalmisto, jota suunniteltu tielinja sivuaa.

Tutkimukset:

1999 inventointi, S-L. Seppälä
2001 tarkastus, H. Poutiainen ja A. Malinen
2002 koekaivaus, S. Vanhatalo

Tarkastus 2003:

Tarkastuksen aihe:

Tarkastuksen suoritti Lahden kaupunginmuseo Museoviraston arkeologian osaston yli-intendentti Marianne Schauman-Lönnqvistin kanssa 25.8.2003 käydyn puhelinkeskustelun perusteella. Tarkastus tehtiin yksityistien rakennustöiden vuoksi, töiden valvominen oli tarpeellinen niiltä osin, mitä uutta tieuraa tehtäessä jouduttiin maata kaivamaan. Tarkastuksen ajankohta oli 27.8.2003.

Menetelmät:

Tien rakennustöitä seurattiin yhden päivän aikana muutaman kymmenen metrin matkalta. Työ eteni siten, että maata kaivettiin kaivinkoneella ja puskutraktorilla, ja paljastunut alue tarkistettiin mahdollisten rakenteiden ja löytöjen varalta. Potentiaalisimmalla löytöalueella pienen kallionyppylän itäpuolella kaivaminen tehtiin varovammin, kaivinkoneella kuorittiin maata vähän kerrallaan ja alue tarkastettiin aina ennen kaivuun jatkamista. Tarkastuksessa käytettiin apuna pistokairaa ja metallinilmaisinta.

Havainnot:

Aivan kallionyppylän itäpuolella maata oli vain ohut kerros, ja kun sitä kuorittiin kaivinkoneella, paljastui maakerroksen alta paikoin kalliota. Paljastunutta kallioaluetta tutkittiin tarkemmin ja havaittiin kalliossa olevan syvennyksen kohdalla nokimaata ja palaneen luun kappaleita. Kallionkolo oli kooltaan noin 50 x 60 cm ja siinä näkyi nokimaan lisäksi muutamia kiviä, halkaisijaltaan noin 10-15 cm. Syvennyksessä oli nokimaata vain pinnassa noin 10 cm:n paksuudella, ja sen alapuolella syvennyksen pohjalla oli puhdasta hietaa. Palaneet luut liittyivät selvästi nokimaahan. Kallionkolan syvyys oli noin 30 cm.

Kallionkolo sijaitsee noin kuusi metriä kallionyppylän lakipisteestä kaakkoon (140 goonia). Kohtaan, jossa kallion itäreunan jyrkänne alkaa, on 3,5 metriä. Tien itäpuolella pellon reunassa olevaan maakiven lakipisteeseen mitattiin etäisyydeksi 24 metriä ja suunnaksi 86 goonia.

Alueelle, josta palaneet luut ja nokimaa-alue löytyivät, hahmottui kaivinkoneen työn jäljiltä pieni kallioniemeke. Vain osa kalliosta tuli näkyviin kaivinkoneella kaivettaessa ja vaikutti siltä, että nokimaata oli kallion päällä muuallakin kuin nyt tutkitun syvennyksen kohdalla. Kallion vuoksi tieuraa siirrettiin muutamia metrejä itään, jolloin paljastunut kallioalue jäi uuden tieuran länsipuolelle ja säästyi siten rakennustöiltä. Tämän vuoksi sitä ei ollut tarkastuksenkaan yhteydessä tarpeen enempää kaivella. Tieuran kohdalla ei tehty esihistoriallisiin löytöihin viittaavia havaintoja.

Yhteenveto:

Vuoden 2002 kaivausten perusteella paikalla on rautakautinen polttokalmisto, joka löytöjen perusteella ajoittunee merovingiajalta viikinkiajan loppuun. Nyt tehdyt löydöt liittyvät epäilemättä samaan kalmistoon. Alue, josta löydöt tehtiin, tuhoutui vain osittain tien rakennustöiden yhteydessä, ja se jäi lopullisen tieuran viereen. Paikalla on vielä selvästi vahingoittumatonta muinaisjäännöstä jäljellä.

Löydöt:

KM 34038, palanutta luuta

Huomautuksia:

Vanha tieura oli työkoneiden liikenteen ja eroosion vuoksi pahasti kulunut. Vaikka liikenne uuden tien myötä lakkaakin, olisi vuosien 1999 inventoinnissa ja 2001 tarkastuksessa todetun muinaisjäännöksen tutkiminen vanhan tieuran kohdalla kuitenkin paikallaan.

Lahdessa 16.9.2003 tarkastaja



Anssi Malinen

Liitteet: 1 peruskarttaote
2 mittapiirros kallion syvennyksestä
3 negatiiviluettelo
4 valokuvia

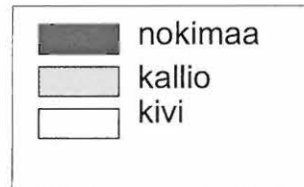
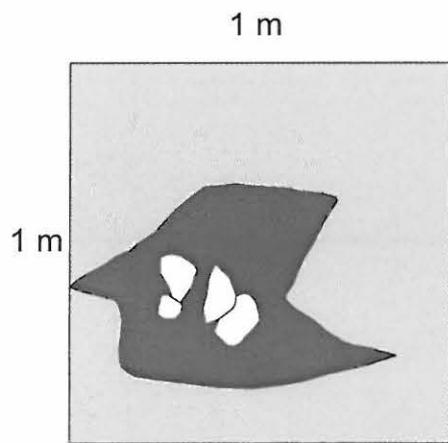


Pk-ote 3121 02 Nikkaroinen ja 03 Sysmä, Mk 1:20000
Maanmittauslaitos, PerusCD ja KäyräCD versio 2001

- Sysmä Hyväniementie

Sysmä Hyväniementie
27.8.2003
Mittapiirros kallion syvennyksestä
Mk 1:20

Liite 2



Sysmä Hyväniementie 27.8.2003

Negatiiviluettelo

Alkuperäisiä negatiiveja säilytetään Lahden kaupunginmuseon kuva-arkistossa.

Kuvaaja: Anssi Malinen

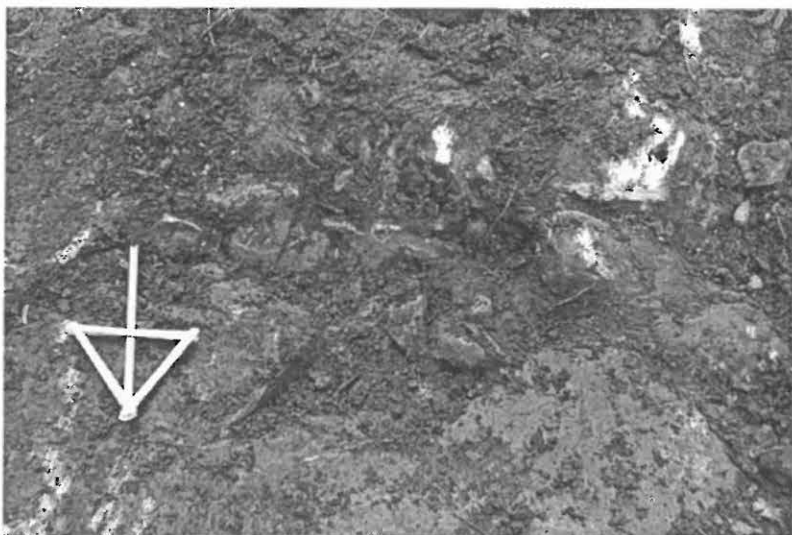
No	Suunta	Aihe
131840	etelään	tieuran rakennustyöt
131841	pohjoiseen	tieuran rakennustyöt
131842	etelään	kallionkolo, jossa nokimaata ja palanutta luuta
131843	pohjoiseen	rakennustöissä paljastunut kallioalue ja kallionkolo, jossa nokimaata ja palanutta luuta
131844	etelään	kallionkolo puhdistettuna



LKM 131840. Uutta tieuraa raivataan. Kuvattu etelästä.



LKM 131843. Tien rakennustöiden yhteydessä paljastunut kallioalue ja kallionkolo, josta löytyi nokimaata ja palanutta luuta.



LKM 131842. Kallionkolo, josta nokimaa ja palaneet luut löytyivät.

Kunta	Kylä	Nimi	Peruskartta	x/y/z
Sysmä	Käenmäki	Ranta	3121 03	6824 45
			Sysmä	3428 95
				n. 97

0 3. 10 7

M/R 781010115

Mj-laji	Ajoitus	Lkm	Lk
kiviröykkiöitä	Ajoittamaton/ historiallinen aika?	7	II (ehdotus)

Tila ja Rno**Maanomistaja**

Ranta 3:81

Peltola Riku Antti Kalevi
Luhangantie 284
19700 SYSMÄ**Kohde ja ympäristö**

Röykkiöt sijaitsevat n. 3 km Sysmän kirkosta pohjoiseen, Luhankaan johtavan Leppäkorventien nro 612 itäpuolella, Nuijanpohjan lounaisrannalla sijaitsevan metsäisen mäen korkeimmalla kohdalla. Nuijanpohjassa on kunnan ylläpitämä uimaranta, jonne johtavalta tieltä tavoittaa kohteet parhaiten. Kiviröykkiöt sijaitsevat n. 100 metriä uimarannasta länteen, tiheässä kuusivaltaisessa sekametsässä, jossa kasvaa myös vanhoja katajia kiviröykkiöiden läheisyydessä. Röykkiöiden pohjoispuolella on avokallio, josta aukeaa pohjoiseen hieno näköala. Eteläpuolella on viljelty pelto, jonka reunalla on peltoraunioita.

Röykkiöt on löytänyt sysmäläinen Markku Lepistö metsästysretkellään. Alueella sijaitsee neljä selvästi erottuvaa melko pyöreää kiviröykkiötä ja kolme matalampaa röykkiötä niiden pohjoispuolella. Neljä suurinta röykkiötä ovat kaarevassa rivissä. Keskimmäiset ovat suurimmat ja selvimmät; niiden koot ovat 4,3 x 4 m, korkeus n. 60 cm ja 4 x 4 m, korkeus 60 cm. Molempien vieressä on pienemmät röykkiöt, n. 2 x 2 m, korkeus 50 cm. Kiviröykkiöt ovat maansekaisia ja niiden päällä on humusta, mutta niiden muoto erottuu selkeästi maastossa. Suurimpien röykkiöiden välinen etäisyys on n. 3 metriä. Matalimmat epäselvät röykkiöt ovat noin viiden metrin etäisyydellä suurista röykkiöistä.

Miljöösuunnittelija Carita Uronen kävi tarkastamassa kohteen 12.9.2002 ja arkeologi Timo Sepänmaa tarkasti sen 18.9.2002. Maaperän kairauksessa löytyi röykkiöiden välistä pieneltä alueelta nokea, sekä n. 10 cm:n syvyydestä karkeaa, kädet värjäävää kellertävää maa-ainesta, jonka seassa oli kiillettä sisältäviä kivensiruja. Timo Sepänmaan arvion mukaan se saattaa olla esimerkiksi palaessa rapautunutta kiveä.

Suurimmat ja selvimmät röykkiöt lienevät kiukaiden jäännöksiä. Näistä lännimmäinen on matalan suorakaiteen muotoisen maavallin koillisnurkassa. Valli on noin 1 m leveä, parikymmentä senttiä luontaista maanpintaa korkeammalla, pääasiassa moreenimaasta koostuva. Vallin sisäpuolella oleva alue on muutama kymmentä senttiä luontaista maanpintaa matalammalla. Vallin pituus N-S -suunnassa on noin 4 m ja vastakkaisessa suunnassa noin 3 m. Itäisemmän röykkiön kohdalla maavalli on paljon epäselvempi, mutta ilmeisesti tämä röykkiö on ollut vastaavan, suorakaiteen muotoisen maavallin luoteisnurkassa. Tämän vallin pituus on N-S -suunnassa noin 5 m ja vastakkaisessa suunnassa noin 4 m.

Alueelle tehtiin lapiolla kolme koepistoa. Kaikissa koepistoissa oli parin kymmenen sentin multakerros ennen vanhempaa maanpintaa. Läntisemmän rakennuksen vallille tehdystä pistosta löytyi muutama kappale huonosti palanutta savea (ei talletettu). Muita löytöjä ei havaittu.

Aivan ilmeisesti keskimmäisten, suurten röykkiöiden kohdalla kyseessä ovat kiukaan sijat. Paikalla on siis ollut joko kaksi pientä rinnakkaista rakennusta tai yksi paritupa. Ympäristössä on lisäksi muutamia röykkiöitä ja kiveyksiä, jotka aivan ilmeisesti ovat viljelyyn liittyviä raivausröykkiöitä.

Kaiken kaikkiaan kohde lähiympäristöineen on erittäin hyvin säilynyt. Ilmeisesti kohde on historialliselta ajalta eikä välttämättä kovin vanha. Siitä huolimatta kohde on ehdottomasti suojelun arvoinen - paikallisena esimerkkinä historiallisen ajan rakennuksen ja pihapiirin arkeologisoituneista jäänteistä.

Aiemmat tutkimukset: -

Löydöt: -

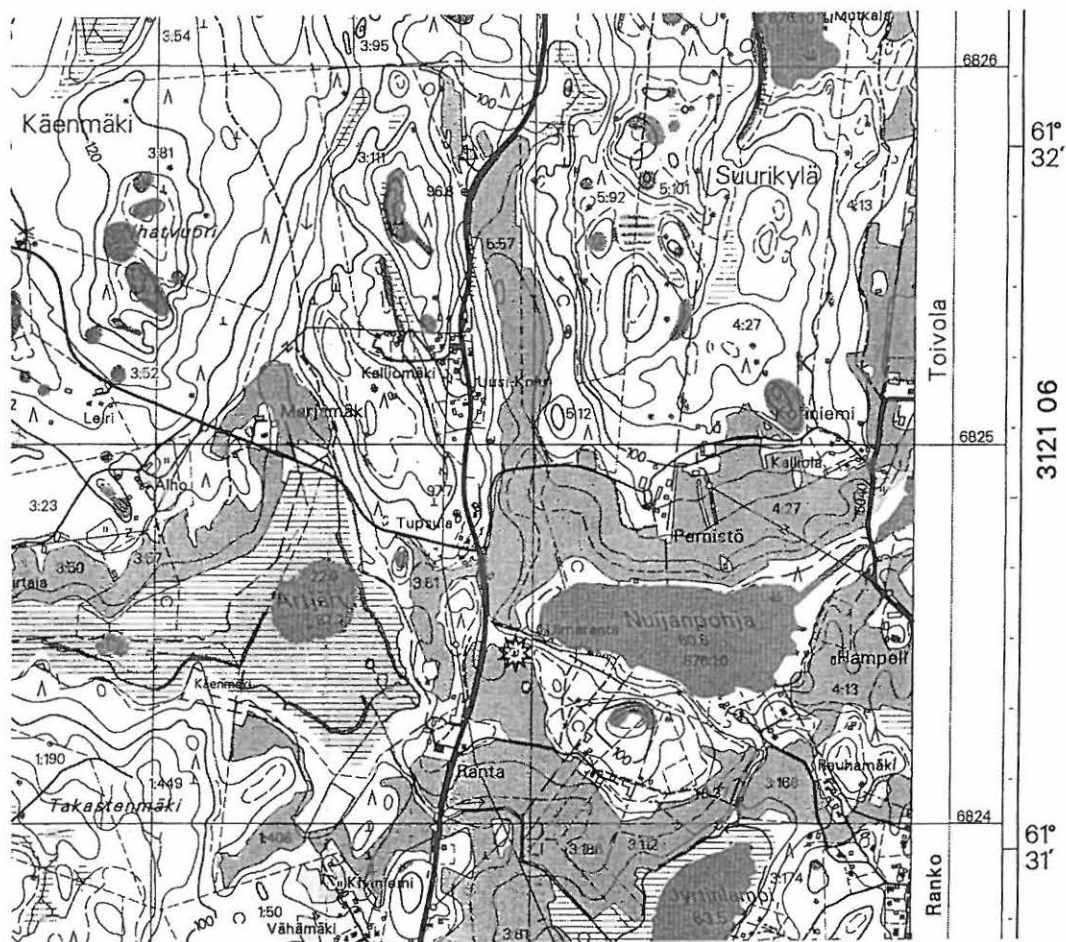
Lähilöytöjä

Sysmä Nuijanpohja, kivi- tai varhaisrautakautinen asuinpaikka., n. 550 metriä koilliseen.

Lahdessa 24.9.2002

Tarkastajat

Carita Uronen & Timo Sepänmaa
Lahden kaupunginmuseo, arkeologian yksikkö



Ote peruskartasta 3121 03 Sysmä (2001)



Sysmä Ranta, ajoittamattomia/historiallisen ajan röykkiöitä

ARKEOLOGINEN TARKASTUSKERTOMUS

Kunta	Kylä	Nimi	Peruskartta	x/y/z
Sysmä	Voipala	Hyväniementie	3121 03 Sysmä	6820 26 3428 98 82

Mj-laji	Ajoitus	Lkm	Lk
Hautapaikat	rautakautinen	1	2

Tilat ja Rnot Maanomistajat

Hovila 2:110	Antti Korpinen Hovilantie 125 19700 Sysmä	Hannu Hovio Norantie 54 19700 Sysmä
--------------	---	---

Seppälä 4:171	Veli-Pekka Asikainen Seppälä 19700 Sysmä
---------------	--

Aiemmat tiedot kohteesta:

Kohde löytyi Sirkka-Liisa Seppälän inventoinnissa 14.9. 1999. Se sijaitsee Majutveden länsiosassa Hyväniemessä, Hovilan päärakennuksesta 800 m koilliseen, Hyväsaaren johtavan tilustien varressa, lähellä Seppälän rajaa. Löytöpaikka on melko tiheää sekametsää kasvavan moreenimäen pohjoiseen viettävässä rinteessä, Hyväsaaren mantereesta erottaneen muinaisen salmen rannassa. Vuoden 1999 inventoinnissa todettiin tien itäreunan maaleikkauksesta 10 metriä mäen reunassa olevasta vanhasta petäjästä koilliseen rautakautiseen polttokalmistoon viittaavaa kiveystä sekä palanutta luuta ja keramiikkaa. (Tiedot S.-L. Seppälän Sysmän inventointikertomuksesta 1999.)

Löydöt 2001 :

KM 32687; rautainen poikkiteräinen ruodollinen nuolenkärki, palanutta luuta

Aiemmat löydöt:

KM 32058; keramiikkaa, palanutta luuta

Tutkimukset:

1999 inventointi, Sirkka-Liisa Seppälä

Tarkastuksen aihe:

Päijät-Hämeen maakuntamuseon arkeologit tarkastivat kohteen, Museoviraston arkeologisen osaston toimesta (Mirja Miettisen kirje 3.8.2001) ja delegointisopimuksen mukaisesti, 14.8.2001

yksityistieoikeuden perustamisen vuoksi.

Tarkastus 2001:

Havainnot kohteesta

Tieurissa, pohjoiseen viettävän rinteen päällä, maanpinta oli rikkoutunut ja paikoin hyvin märkä. Urien välissä kasvoi matalaa ruohoa. Rinteen yläreunassa, tien länsiosassa, paljasta peruskalliota näkyi noin kolmen neliömetrin alalla. Tien leveydeksi mitattiin noin 3,5 m. Tien länsipuolella mäen reunan lähellä on tasainen, matalaa ruohoa kasvava, pieni levike pysäköintiä varten. Muutoin tien reunoilla on kivikkoa ja tiheää pensaikkoa.

Menetelmät

Tieltä kerättiin maan pinnassa näkyvät löydöt, kairattiin tietä ja sen ympäristöä pistokairalla sekä tutkittiin aluetta metallinilmaisimella. Vuoden 1999 inventoinnissa tutkittua tieleikkausta ei tarkastuksen yhteydessä tutkittu.

Pintapoiminta

Huolimatta varsin peitteisestä maastosta oli suppea pintapoiminta kuitenkin mahdollinen. Tieurista poimittiin talteen palanutta luuta. Valtaosa löytyi mäen reunalta ja rinteen yläosasta, kalliopaljastuman liepeiltä. Löytöalue jatkui tieuran kohdalla noin 6 m kalliopaljastumasta etelään.

Kairaukset

Maaperä on sekä tiellä että sen länsipuolen tasanteella tummaa, tiivistä humusta. Paikoin kairauksissa löytyi yksittäisiä hiilipaloja, mutta merkkejä selvästi nokimaasta ei havaittu. Muualla tien reunoilla maaperä on pehmeää humusta. Mäen reunasta 10-15 m tietä etelään maa muuttuu karkeaksi soraksi, jota sinne on ilmeisesti ajettu.

Tietä kairattaessa todettiin maaperän paksuuden vaihtelevan muutamasta cm:stä noin 15 cm:iin. Länsipuolella, tasaisella levikkeellä, paksuus vaihteli muutamasta cm:stä noin 40 cm:iin. Kairausten perusteella tien länsipuolen levikkeellä on mahdollisesti tiheä kiveys kallion päällä. Sieltä löytyi - noin 6 m mäen reunan vanhasta petäjästä etelään ja noin 4 m tiestä länteen - palanutta luuta ja hiiltä 20 cm:n syvyydeltä.

Metallinimaisinsintä

Metallinilmaisimella saatiin tieltä (rinteen päältä) ja sen länsipuolen levikkeeltä yhteensä 17 indikaatiota, joista kymmenkunta oli selviä ja voimakkaita.

Tien länsipuolen levikkeelle indikaatiot ulottuvat noin 6 m:n päähän tiestä. Tihein indikaatioalue siellä on alaltaan noin 3 x 4 m. Tieuralla, jossa metallia havaittiin, on alue laajuudeltaan tieuran suuntaisesti (pohjois-eteläsuunnassa) noin 5 m. Ensimmäinen tieltä saatu indikaatio tarkistettiin. Siitä löytyi poikkiteräinen ruodollinen nuolenkärki (KM 32687: 1). Löytökohta on em. vanhasta petäjästä 9,5 m kaakkoon, alueella, mistä löytyi myös palanutta luuta ja tuli useita indikaatioita detektorilla.

Löytöpaikka oli tieuran itäreunassa, käytön synnyttämässä painanteessa. Tarkastushetkellä siinä oli vettä, mutta löytö oli maassa noin 10 cm:n syvyydessä. Tieltä saatiin lisäksi kolme sporadista indikaatiota noin 10 m löytöalueesta etelään. Ne voivat kuitenkin olla resenttejä artefakteja, kuten rautanauvoja tai piikkilanka-aitaa, joita todettiin vielä etelämpänä tieuralla.

Yhteenveto ja mahdolliset jatkotoimet:

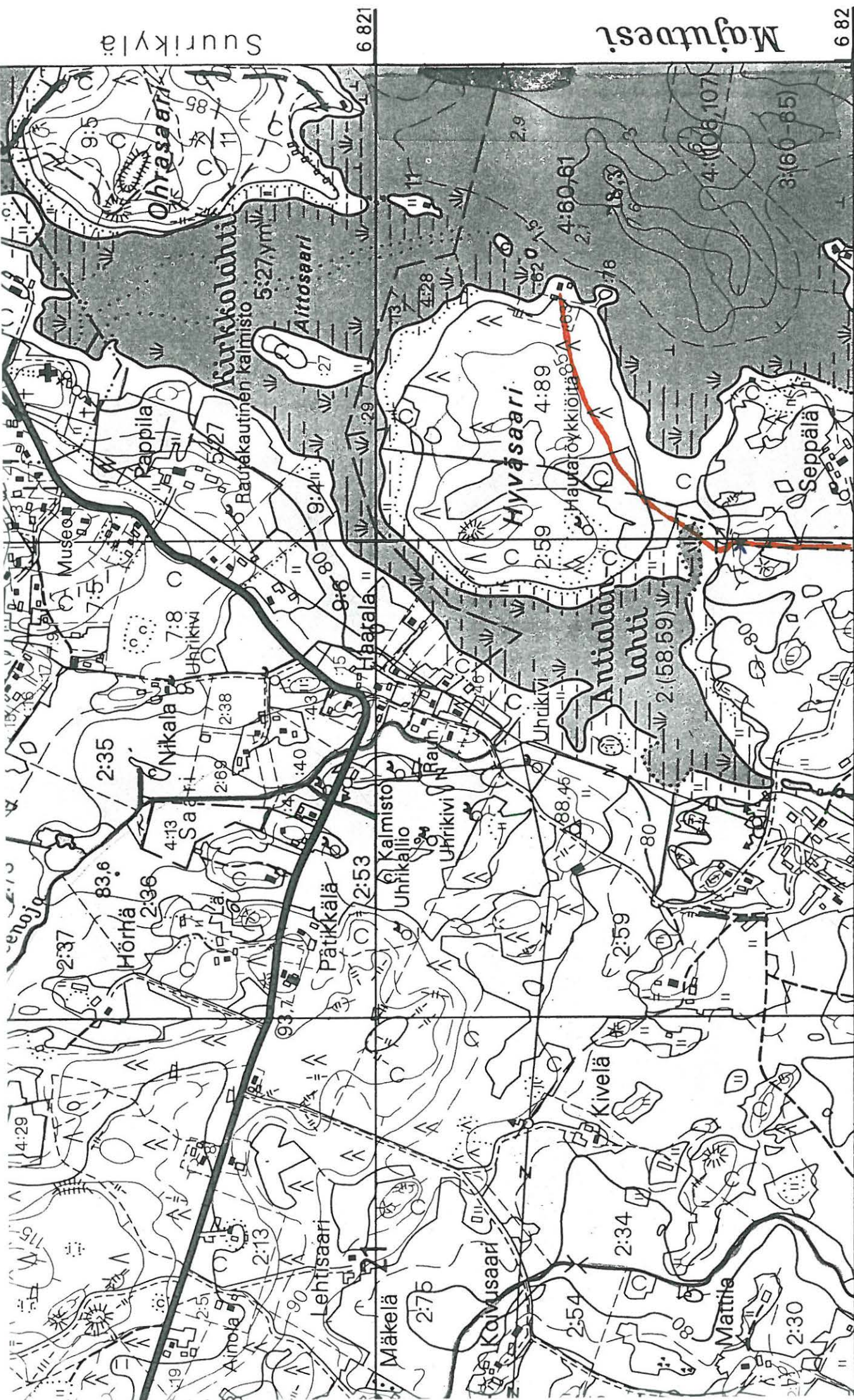
Tieuralta ja sen kahden puolen on vuosien 1999 ja 2001 arkeologisissa maastotarkastuksissa todettu kulttuurikerrosta ja kiveystä sekä palanutta luuta, rautakautista keramiikkaa ja rautakautinen nuolenkärki. Ne ovat selviä merkkejä rautakautisesta muinaisjäännöksestä, ilmeisesti kalmistosta. Pintapoiminnan, kairausten, metallinilmaisinsennän ja silmämääräisten havaintojen perusteella muinaisjäännöksestä on vielä jäljellä kulttuurikerrosta, esineitä, jäännöksiä hautauksista ja mahdollisesti myös alimpia kivirakenteita. Muinaisjäännös näyttää nyt tehtyjen selvitysten nojalla sijaitsevan pääasiassa Hovilan tilan puolella, tieuralla ja sen länsipuolisella levikkeellä. On kuitenkin mahdollista, että se jatkuu myös Seppälän tilan puolelle (selvitettävä maastomittauksin). Edellä esitetyn nojalla tulisi muinaisjäännös tutkia arkeologisesti ennen tien rakentamista siltä osin kuin tien perustaminen sitä edellyttää.

Lahdessa 16. 8. 2001 tarkastajat


Hannu Poutiainen


Anssi Malinen

Liitteet: Peruskarttaote (suurennos 1:10000) 3121 03 *Syysm*
Rekisterikarttaote



+ 20 ^v	Hovila	Uhrikalio	Saari
3428	<i>tienva</i>		
	<i>x munauspaannos</i>		
	25° 40'		
	-17^m 20^s		
			3430

Suurikylä

Majutus

6 82

6 821

Ohrasaari

Kurkkolahuti
Raukautinen kalmisto 5:27ym²

Aittosaari

Hyväsaari

Hautavykkyöitä

Seppäla

Paapila

Nikala

Haarala

Antialahti

Kalmisto

Uhrikalio

Uhrikivi

Hörhä

Patikkala

Uhrikivi

Kivelä

Lehtisaari

Mäkelä

Koivusaari

Mattila

Ainola

Uhrikivi

Uhrikivi

Uhrikivi

Uhrikivi

Uhrikivi

Uhrikivi

Uhrikivi

Uhrikivi

Uhrikivi

Uhrikivi

Uhrikivi

Uhrikivi

Uhrikivi

Uhrikivi

Uhrikivi

Uhrikivi

Uhrikivi

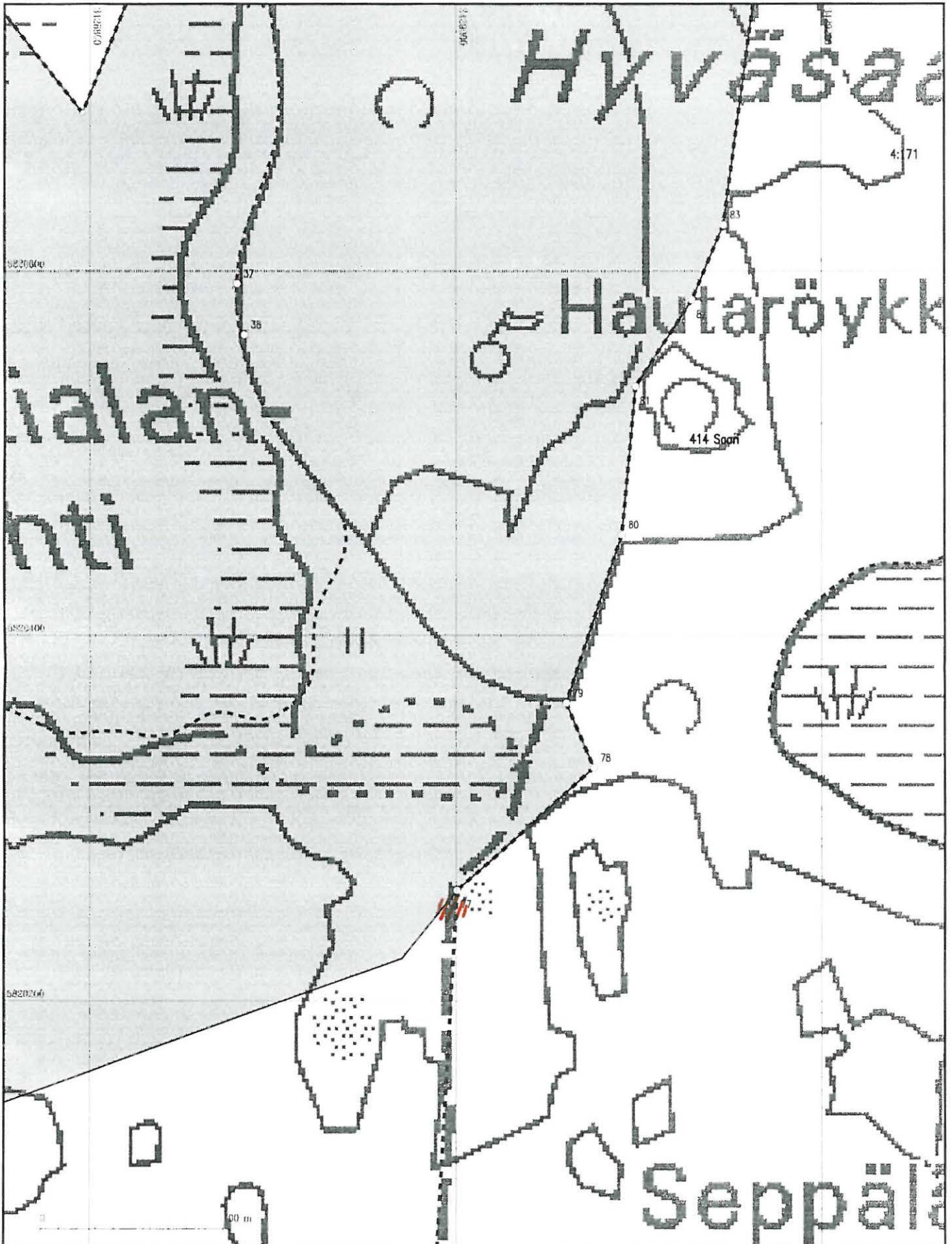
Uhrikivi

Uhrikivi

Uhrikivi

Uhrikivi

Uhrikivi



KARTTAOTE
312103C3

/// muinaisjäännöksen
arvioitu sijainti

Harmaalla tai värillä esitetyt taustatiedot vain viitteellisiä
(tietojen alkuperä maastokartta 1:20000)
Copyright Maanmittauslaitos, 2001
Mittakaava 1:2000



NJR 78104 0078

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

Kunta	Kylä	Nimi	Peruskartta	x/y/z
Sysmä	Suurikylä	Pappila	3121 03 Sysmä	6821 39 3429 24 80 - 82,5

Mj-laji	Ajoitus	Lkm	Lk
Hopearahoja ja -sormus, irtolöytöjä	Rautakausi ja historiallinen aika	5	-

Tila ja Rno
Rantapappila 20:0

Maanomistaja
Sievänen Eino & Henriksson Efla
Suopellontie 124 as 1
19700 Sysmä

Kohde ja ympäristö

Kohde sijaitsee Sysmän kirkosta noin 350 m etelälounaaseen. Majutveteen kuuluvan Kirkonlahden rantaan on matkaa satakunta metriä. Paikka sijaitsee Pappilan päärakennuksen ja rannan välisellä peltolohkolla, rantaan johtavan tieuran välittömässä läheisyydessä. Kohteen sijainti suhteessa pappilan päärakennukseen: kiveyksen kohdalta, pellon eteläreunasta (tieuran vierestä) 54 m pappilan kuistiin (3. pylväs pohjoisesta katsottuna). Paikalla oli ollut röykkiö, jonka kohta raivattiin vuosien 1993/1994 tienoilla, jolloin kivet vietiin pois. Sitä ennen paikka oli hoitamaton pusikko. Muualla paikalla ei Eino Sieväsen mukaan ole vastaavanlaisia kivikeskittymiä.

Paikalla oli ollut noin 0,5 m korkea kivikasa melko isoista kivistä. Pituudeltaan se oli pari metriä ja muodoltaan soikeahko. Tarkastushetkellä pellon pinnalla näkyi vielä jäljellä joitakin kiviä röykkiöstä. Kairauksessa havaittiin paikalla maansisäistä kiveystä ja kyntökerrosta paksumpaa kulttuurikerrosta. Kiveyksen laajuudeksi todettiin sekä itä-länsi että pohjois-etelä -suunnassa noin 8 m. Rautakautiset hopearahat ja hopeasormus olivat löytyneet kiveyksen alueelta. Tarkastuksessa ei kuitenkaan löydetty viitteitä kiinteän esihistoriallisen muinaisjäännöksen olemassaolosta. Rahat ja sormus voivat olla peräisin hopeakätköstä ja niillä ei ehkä ole mitään suoranaista yhteyttä röykkiöön. Kiveyksen iän ja merkityksen sekä hopeaesineisiin liittyvien kysymysten selvittäminen vaatii perusteellisempaa maastotutkimusta.

Löydöt KM esihist. tsto. 32292: 1-6 (hopeasormus, pyhiinvaellusmerkki, kirjankannen pidike, ym.), KM rahakammio 200100:4 (neljä 900-1000 -lukujen hopearahaa, joista kolmeen tehty reikiä, sekä kaksi 1500-luvun ruotsalaista kolikkoa).

Lähilöytöjä Lähistöllä sijaitsee lukuisia, lähinnä rautakautisia kohteita, mm. Sysmä 18 Pappilanhaka, rautakautinen röykkiökalmisto (Pappilan löytöpaikasta n. 200 m WSW), Sysmä 21 Ihananiemi, rautakautinen muinaisjäännösryhmä (n. 500 m NNE), Sysmä 80 Aittosaari, merovingiaikainen polttokalmisto (n. 250 m. SE) sekä useita uhrikiviä ja -kallioita.

Opas Oppaana toimi esineiden löytäjä ja Pappilan nykyinen isäntä Eino Sievänen

Huomautuksia Hopealöydöt (KM 32292:1, KM rahakammio 200100:4) olivat löytyneet koordinaateissa ilmoitetusta paikasta. Sen sijaan hist. ajan löydöt ovat kaikki Sieväsen ympäröiviltä pelloilta keräämiä. Löytäjälle jäi joukko 1600-, 1700- ja 1800-luvun rahoja sekä suhteellisen myöhäisiä historiallisen ajan esineitä: lyijykuulia, pronssinappeja, heloja, hihnansolkia. Kirkonlahden rannalla (koordinaatit noin x 6821 48 y 3429 32 z 80 - 82,5) on vanhoja rakennusten perustuksia, kivijalkoja. Paikka on kirkolta pappilaan johtaneen tieuran vieressä,

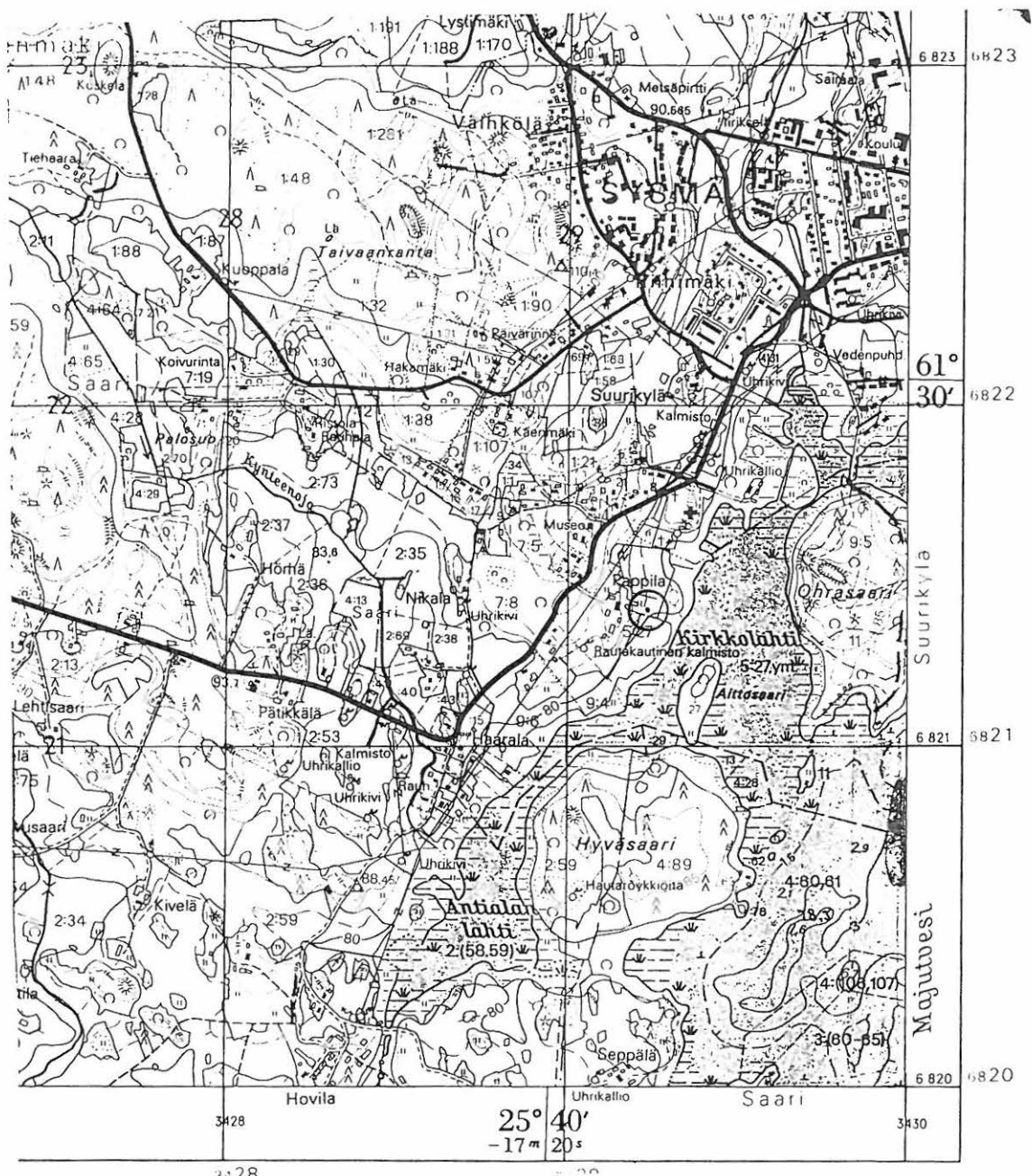
ympäristöä hieman korkeammalta kohdalta. Monet historiallisen ajan esineet olivat löytyneet raunioiden ja tieuran tuntumasta.

Liitteet Peruskarttaote 3121 03 Sysmä 1:20 000, löytöluettelo (muut kuin rahat), valokuvat ja tiedot rahoista.

Lahdessa 22. toukokuuta 2001 tarkastajat

The image shows two handwritten signatures in blue ink. The first signature on the left is 'Hannu Poutiainen' and the second signature on the right is 'Antti Lahelma'. Both are written in a cursive, flowing style.

Hannu Poutiainen ja Antti Lahelma



Pk-ote 3121 03 SYSMÄ, Mk. 1: 20 000 (1992)

- Sysmä Pappila, hopearahojen ja sormuksen löytöpaikka.

SYSMÄ PAPPILA
LIITE 3.
2



Bysantti, Basileios II (976 - 1025)
Grierson 1973, tyyppi II A (17b; 977 - 89?)
Kaksi reikää.

SYSMÄ PAPPILA
LIITE B.
2

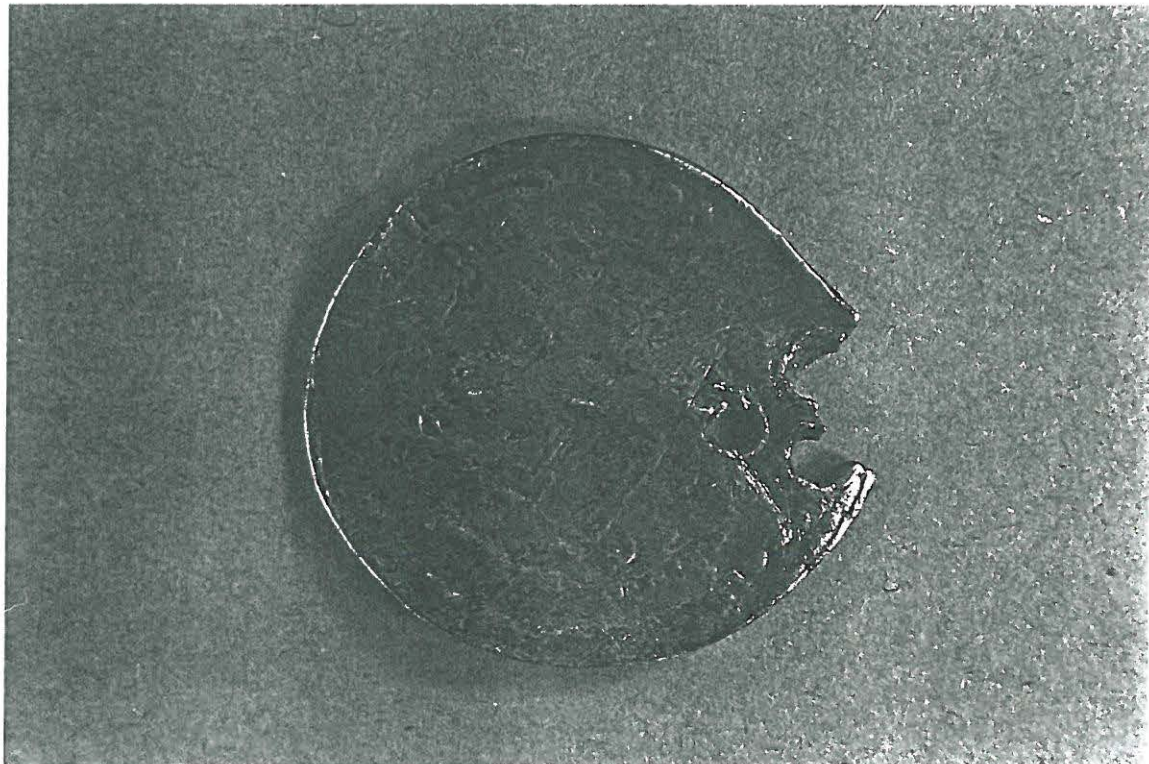
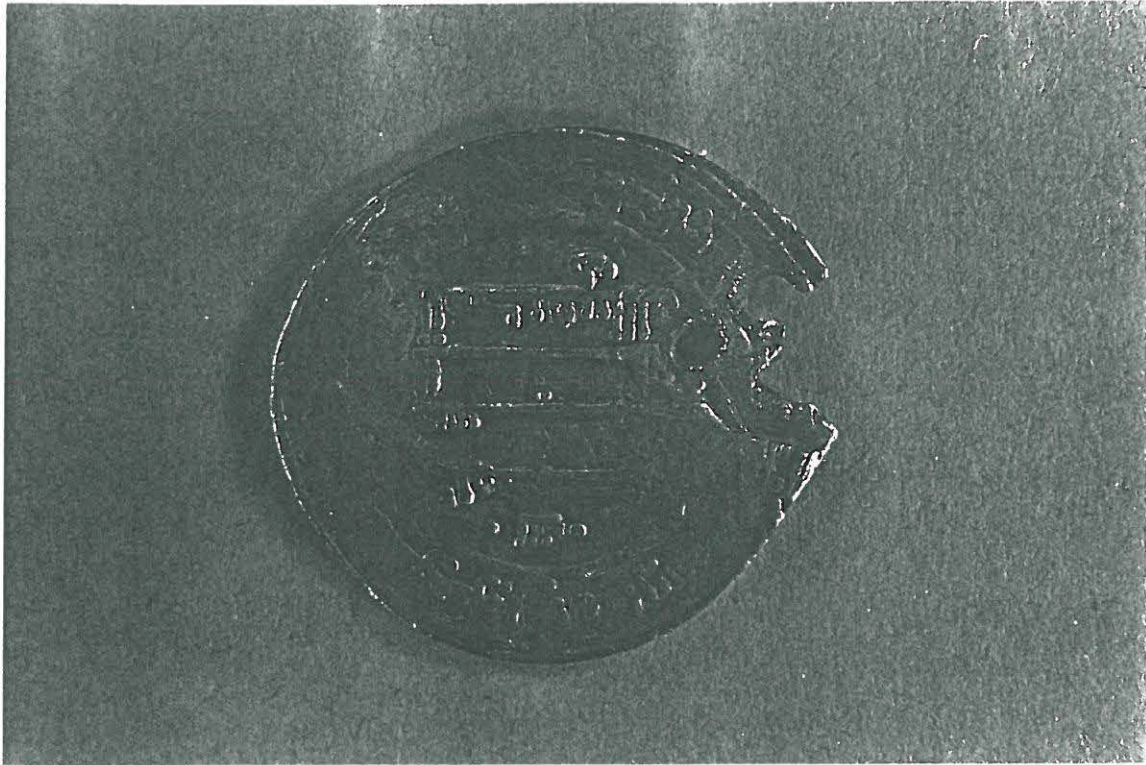


Saksa, Mainz, arkkipiispa Willigis (975 - 1011).
Dbg 802; Salmo 1948, 75:265 - 76.

SYSMA PAPPILA
LITE 3.
2



Kalifaatti, samanidit, al-Muqtadir billah / Nasr ibn Ahmad (908 - 932 / 913 - 942).
Lyöntipaikka ja vuosiluvut epäselvät, raha lyöty 913 - 932.
Kaksi reikää, reuna murtunut.



Kalifaatti, abbasidit, al-Muktafi billah (902 - 908).
Lyöntipaikka epäselvä, vuosiluvusta vain osa jäljellä. Raha lyöty 902 - 908.
Kolme reikää, reuna murtunut.

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

kyR 781 010021

Kunta	Kylä	Nimi	Nro	Peruskartta	x/y/z
Sysmä	Suurikylä	Ihananiemi 21		3121 03 Sysmä	6822 02 3429 48 80

Mj-tyyppi	Ajoitus	Lkm	Lk
Asuinpaikka/ Hautapaikka?	Rautakausi	1	II

Rno	Maanomistaja
1: 361	Sysmän kunta PL 33 19701 Sysmä

Kohde ja ympäristö

Kohde on Sysmän keskustasta kirkolle menevän tien kaakkoispuolella vastapäätä Suurenkylän kartanoa. Alue on savipitoista entistä peltoa Sysmän kirkosta 350 m pohjoiskoilliseen. Kunta on kuorinut paikalla peltomullan kasoihin maansiirtotöiden yhteydessä. Kohteesta satakunta metriä itään on ollut matala, nyttemmin täytetty lahdenpohjukka. Kohteesta 300 m etelään on edelleen avovettä, Majutveteen kuuluvan Kirkkolahden perukka. Ottaen huomioon vedenpinnan laskut ja maaston korkeussuhteet on ilmeistä, että kohde on aikoinaan sijainnut aivan järven rannalla, pienen lahdelman äärellä.

Tarkastuksen yhteydessä arkeologinen kohde oli rajattavissa kahteen pohjoisimpaan tai koillisimpaan multakasaan ja niiden väliseen alueeseen (noin 27 m x 35 m). Tutkimme aluetta mukana olleiden fil.yo. Piritta Häkälän ja oppaamme Kalle Lappisen kanssa metallinilmaisimin, kairauksin ja pintapoiminnalla. Paikalta löytyi useita pronssilevyn palasia, pieniä metalliesineiden katkelmia, palanutta ja palamatonta luuta (kotieläimistä), palanutta savea, rapautuneita kiviä. Esihistoriallisia saviastianpaloja ei etsiskelyistä huolimatta löytynyt. Osa paikalta löydettyistä esineistä on rautakaudelta ja osa historialliselta ajalta. Hyvin säilyneet palamattomat luut viittaavat siihen, että myös ne olisivat historialliselta ajalta.

Maanpinnalla oli paljon nyrkin - päänkokoisia kiviä. Kairauksessa todettiin maanisisäistä kiveystä, kulttuurikerrosta ja hiiltä. Osa rautakautisista esineistä oli löytynyt multakasoista ja osa säilyneestä kulttuurikerroksesta. Toiseksi pohjoisimman multakasan itäpuolella oli nähtävissä suurempia kiviä, jotka voivat viitata mahdolliseen rakennuksen perustukseen. Merkille pantavaa on, että muiden maakasojen välissä oli peltomullan kuorimisen jälkeen vain savi eli niillä paikoin ei ilmeisestikään ole ollut syvemmälle menevää kulttuurikerrosta.

Löydöt KM 31486, ketjunjakajia, pyöreä kupurasolki, kankiketjun nivel, tulusrauta, pronssilevyn palasia, upokkaan palasia, kuonaa, palanutta savea, hioin.

Aiemmat löydöt -

Lähilöytöjä Vanhoja lähilöytöjä Sysmä 21 Ihananiemen rautakautisen kalmiston rökkiöt, Sysmä 20 Surmakivi hautaröykkiö ja uhrikallio, Sysmä 22 Kirkkovainio kivi-kautinen asuinpaikka, Sysmä 23 Suurikylä uhrikivi. Uusi lähilöytö on Sysmä Haapasaa-ri, rautakautinen muinaisjäänös. Keväällä 1999 löytyi tässä tarkastuskertomuksessa kuvatussa kohteesta 50 - 100 m luoteeseen lisää rautakautisia löytöjä. Paikka on kirkol-le menevän tien toisella puolella oleva pieni peltolohko, jonka pinnalta kerättiin rauta-kauden tyyppin saviastianpaloja. Kalle Lappinen on löytänyt paikalta jo aiemmin lasihel-men ja hänen mukaansa Pertti Martikainen lisäksi massiivisen, sik-sak -kuviolla koris-tellun rannerenkaan puolikkaan. 201 30882

Negatiivit -

Tarkastuksen aihe Rautakautisen löytöpaikan tarkastus

Huomautuksia Kohde löytyi paikallisten arkeologian harrastajien Kalle Lappisen ja Pertti Martikaisen haravoidessa multakasoja ja niiden välistä aluetta metallinetsimillä Museoviraston tutkijan Mirja Miettisen ehdotuksesta. Tässä esitettävät tiedot perustu-vat Kalle Lappisen suulliseen kertomukseen. Toiseksi pohjoisimman multakasan päältä oli löytynyt kaksi ketjunjakajaa (löytäjät KL, PM). Tulusrauta oli löytynyt multakasojen välistä, viiden metrin päästä alueen länsilaidasta (KL). Pyöreä kupurasolki oli löytynyt viisi metriä toiseksi pohjoisimmasta multakasasta pohjoiseen ja 12 m alueen länsi-laidasta (PM). Kankiketjun nivel oli tullut alueen itälaidalta (PM). Hopearahan puolikas oli löydetty 15 m alueen länsilaidasta ja kahdeksan metriä pohjoisreunasta.

Kohde saattaa liittyä Ihananiemen kalmistoon, mahdollisesti se on osa kenties aiemmin peltotöissä vaurioitunutta kalmistoaluetta. Toisaalta kohde voi liittyä niihin ilmeisiin rautakautisiin asuinpaikkalöytöihin, joita kevään 1999 inventoinnissa tehtiin maantien toisella puolella olevalta nk. Pekkasen pellolta. Edelleen on mahdollista, että paikalla on harjoitettu metallinkäsittelyä, joko rautakauden lopulla tai varhaisella historiallisella ajalla, mihin viittaavat paikalta löydetyt pronssipalat, rullalle käärityt pronssilevyt, upok-kaan palat ja kuona. Mahdollista on myös, että paikalla on eri ikäisiä ajallisia ja erilaisia toiminnallisia kerrostumia.

Alueella todetun kulttuurikerroksen, maansisäisen kiveyksen sekä niihin liittyneiden rautakautisten esineiden perusteella on kuitenkin todennäköistä, että paikalla on vielä pintamaan kuorinnan jälkeen säilynyt jäänteitä kiinteästä muinaisjäänöksestä. Niiden tutkiminen olisi tärkeätä, jotta voitaisiin saada vastaus edellä esitettyihin mahdollisuuksiin muinaisjäänöksen luonteesta. Ottaen vielä huomioon, että aivan kohteen lähiympäristössä on useita esihistoriallisia muinaisjäänöksiä olisi aiheellista tutkia kohdetta arkeologisesti tarkemmin ennen maansiirtotöiden jatkamista tällä paikalla. Myös multa-kasoista voi löytyä syvemmälle joutuneita esineitä, joita kasojen pintaa metalliniil-maisimilla haravoitaessa ei ole ollut mahdollista havaita.

Tarkastajat



H. Poutiainen

A. Bilund

Tark.pvm. Tark.kert. pvm

19.5.1999 19.7.1999



Pk-ote 3121 03 Sysmä 1:20 000 (1985/1993)

Kohde ● Sysmä 21 Ihananiemi (utta löytöaluetta)

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

Sysmä Suurikylä Aittosaari
polttokalmisto, merovinkiaika

Peruskarttalehti 3121 03 Sysmä 1:20 000

x= 6821 23 y= 3429 40 z= 80

KM 30927

Sysmälinen Eino Sievänen soitti Lahden kaupunginmuseoon maanantaina 24.8.1998 ja ilmoitti löytäneensä metallinpaljastimen avulla lisää aseita ja kaularenkaan katkelmia samasta paikasta, josta oli aiemmin löytänyt muutaman ase. Heinäkuussa 1998 olivat arkeologit Hannu Takala ja Hannu Poutiainen kesälomamatkalla sattumallisesti tavanneet Sysmässä Eino Sieväsen, joka oli kertonut löytäneensä joitain esineitä läheisestä Aittosaaresta. Tällöin hänelle ilmoitettiin, että kyseessä on todennäköisesti rautakautinen kalmisto tai hauta. Häntä kiellettiin enempää kajoamasta kohteeseen ja sovittiin, että syksymmällä tullaan tekemään paikalle tarkastus. Nyt 24.8. puhelinkeskustelun myötä tuli ilmi, että Sievänen ei ollut ymmärtänyt selvästikään kiellon vakavuutta. Hän oli kaivanut metallinpaljastimen avulla löytämiään esineitä lisää maasta. Kyseisen puhelinkeskustelun puitteissa kielsin Eino Sievästä enää kaivamasta lisää ja sovimme, että tarkastuskäynti tehdään lähipäivinä.

26.8.1998 tein HuK Hannu Poutiaisen kanssa tarkastuskäynnin paikalle. Oppaana toimi nykyinen Sysmän vanhan pappilan omistaja Eino Sievänen. Sievänen näytti aluksi esineet, joita oli kaivanut Aittosaaresta. Yksittäisiä esineitä oli 15 kpl ja lisäksi rautanauvoja, joita oli löytynyt eripuolilta saarta. Pakkasimme esineet yksittäin ja otimme ne mukaan saareen, jossa etsimme Eino Sieväsen avulla esineille löytöpaikat. Kävi ilmi, että Sievänen oli vielä puhelinkeskustelun jälkeenkin käynyt kaivamassa kohdetta, mutta jättänyt työn kesken, kun oli huomannut mullan seassa palaneen luun kappaleita (kuoppa D). Hän oli halunnut jättää maan auki meidän tarkastuskäyntimme vuoksi. Aikaisemmin kaivetut kuopat oli peitetty. Otimme näkyvissä olevat palaneet luut talteen ja peitimme kuopan. Maaperä oli humuksen ja kivennäismaan sekaista. Luut olivat mullan seassa kalliopohjan päällä.

Eino Sieväsen mukaan mukaan löydöt 3-12 ja 15 olivat sikinsokin samassa yhteydessä kallion ja kiven välissä, mukana oli maata (kuoppa A). Löydöt 1(kuoppa B), 13 (kuoppa E) ja 14 (kuoppa F) olivat noin 30 cm x 30 cm kuopissaan yksittäisinä. Löytö 2 (kuoppa C) löytyi maasta pystyasennossa olevan litteän kiven takaa. Sievänen oli kaivellut sinne tänne muuallekin pieniä kuoppia, ilmeisesti metallinpaljastimen piipattua, mutta kuopissa ei ollut ollut hänen mukaansa mitään erikoista. Ilmeisesti osa rautanauloista oli näistä kuopista.

Kohde on selvästi polttokalmisto. Todennäköisesti samalla paikalla ja ympäristössä on useita hautoja. A,B , C ja D - kuopat sijaitsevat kalliomäen laella. Muinaisjäännös itsessään on ulospäin huomaamaton ilman erityisiä ulkoisia rakenteita. Maa on sammaleinen ja aluskasvilisuuden peittämä. E- ja F- kuopat olivat rinteessä alempana ja lähempänä rantaa.

Kiintokivenä käytimme Ohrasaaren rannanpuoleista Aittosaaren pohjoispuolella olevaa isoa rantakiveä. A-kuoppa , joka oli laajuudeltaan noin 1x 1,5 m , sijaitsi kivistä 23 metriä länsilounaaseen. B-kuoppa sijaitsi A:sta 3.2 metriä koilliseen. C-kuoppa sijaitsi A:sta 4.1 metriä kaakkoon. E-kuoppa sijaitsi A:sta 6,5 metriä luoteeseen ja F- kuoppa sijaitsi A:sta 14.3 metriä luoteeseen.

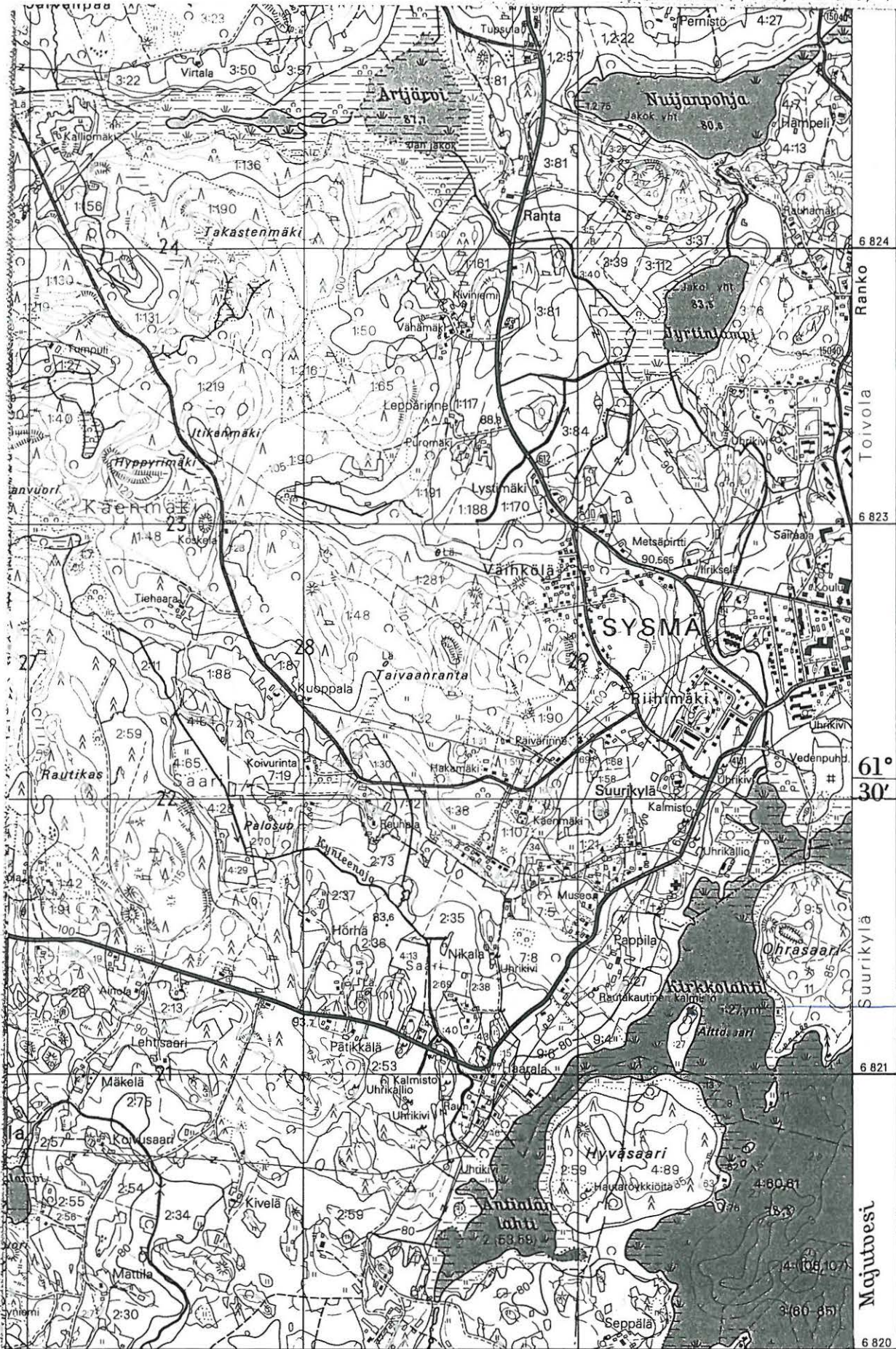
Aittosaari on pienehkö saari, jossa on havu- ja lehtipuita. Aittosaari on aikaisemmalta nimeltään Makasiinisaari. Saaresta ei ole aiemmin havaittu kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä irtolöytöjä, vaikka ympäristössä lähialueilla on runsaasti kalmistoja ja uhrikiviä. Saari sopii sijainniltaan ja olemukseltaan kalmistosaareksi. Saarella voisi hyvinkin olla myös uhrikiviä.

Koska Eino Sievänen luovutti kaivamansa esineet vapaaehtoisesti mukaamme ja ilmoitti löytämistään esineistä museolle, katson, että hän ei ole tahallisesti tuottanut vahinkoa vaan on toiminut ymmärtämättömyyttään.

Lahdessa 29.9.1998



Maria Hölttä
tutkija



6 824 6824
Ranko
Toivola
6 823 6823
61° 30' 6822
Suurikylä
6 821 6821
Majuste

POLITIKALINJA

Nak = + 20° 3427	Hoviia 3428	25° 40' -17 m 20 s	Uhrikallio 3430
---------------------	----------------	-----------------------	--------------------

SYSMÄ AITTOSAARI

MV-kuvaluettelo

Valokuvat on ottanut HuK Hannu Poutiainen.

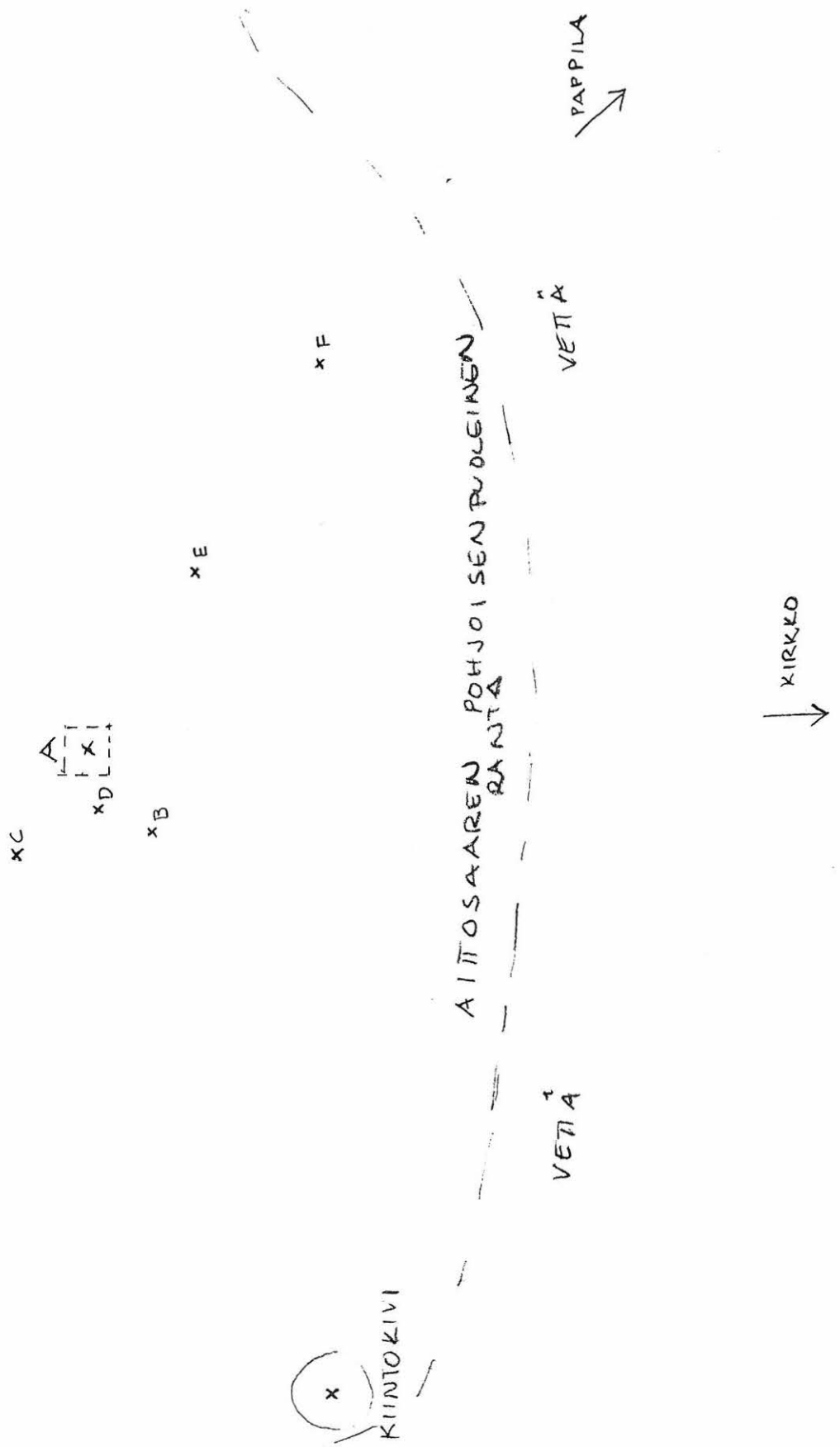
Negatiivejä säilytetään Lahden kaupunginmuseon kuva-arkistossa.

kuvanumero	pvm.	aihe
120205	26.8.1998	Polttokalmisto A ja löydöt 3-12, etelään.
120206	26.8.1998	A-kohde ja löydöt 3-12 ja 1, etelään
120207	26.8.1998	A-kohde löytöineen, takana B-kohde, kiintokivi ja Ohrasaari, itään.
120208	26.8.1998	B- ja C- kohteet, kaakkoon.
120209	26.8.1998	B- ja C- kohteet ja löydöt 1 ja 2 ja oikealla A- kohde.
120210	26.8.1998	Kiintokivi, itään.
120211	26.8.1998	Maria Hölttä, länteen.
120212	26.8.1998	Kiintokivi, taustalla Sysmän kirkko, pohjoiseen.
120213	26.8.1998	C-kohde, löytö 2, länteen.
120214	26.8.1998	Edessä E-kohde ja löytö 13, taustalla A-kohde, kaakkoon
120215	26.8.1998	Edessä F-kohde ja löytö 14, taaempana E- ja A- kohteet, kaakkoon.
120216	26.8.1998	F-kohde ja löytö 14, taustalla pappila, luoteeseen.
120217	26.8.1998	Aittosaari, lounaaseen.
120218	26.8.1998	Aittosaari , taustalla pappila, länteen.
120219	26.8.1998	Aittosaaren pohjoiskärki ja pappila, länteen.

Karttaluonnoksia varten:

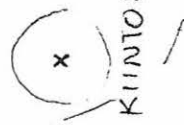
SYSMÄ 26.8.1998
SUURIKYLÄ
AITOSAARI
1:200
N. HÖHÖ

- A = löydöt no 3-12 ja no 15
- B = löytö no 1
- C = löytö no 2
- D = palanutta luuta runsaasti
- E = löytö no 13
- F = löytö no 14



OHRAAAREN
LÄNSIRANTA

VEIÄ



KIINTOKIVI

VEIÄ

AITOSAAREN POHJOISEN PUOLEINEN RANNTA

VEIÄ

PAPPILA

KIRKKO

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

781	04	82
-----	----	----

Tarkastaja: Mirja Miettinen

Tarkastusaika: 30.9.1998

Tunnistetiedot

Kunta:	Sysmä	Inventointinumero:	82
Alue:	Suurikylä	Luokka:	2
Kohteen nimi:	Haapasaari	Ajoitus:	Rautakautinen?
Kohteen laji:	Löytöpaikat	Lukumäärä:	1

Sijaintitiedot

Peruskartta: 3121 03 Sysmä Pinta-ala: _____

X = 6821 94 Y = 3429 78 Z = 78 - 80

Suunta ja etäisyys kirkosta tms.: Sysmän kirkosta vajaan 500 m koilliseen

Hoito ja kunto

- A Kunto:
- B Alkuperäisyys:
- C Hoitotarve:
- D Hoitotilanne:
- E Rajaustarkkuus:
- F Vahvistustapa:
- G Maastomerkinä:

Tila

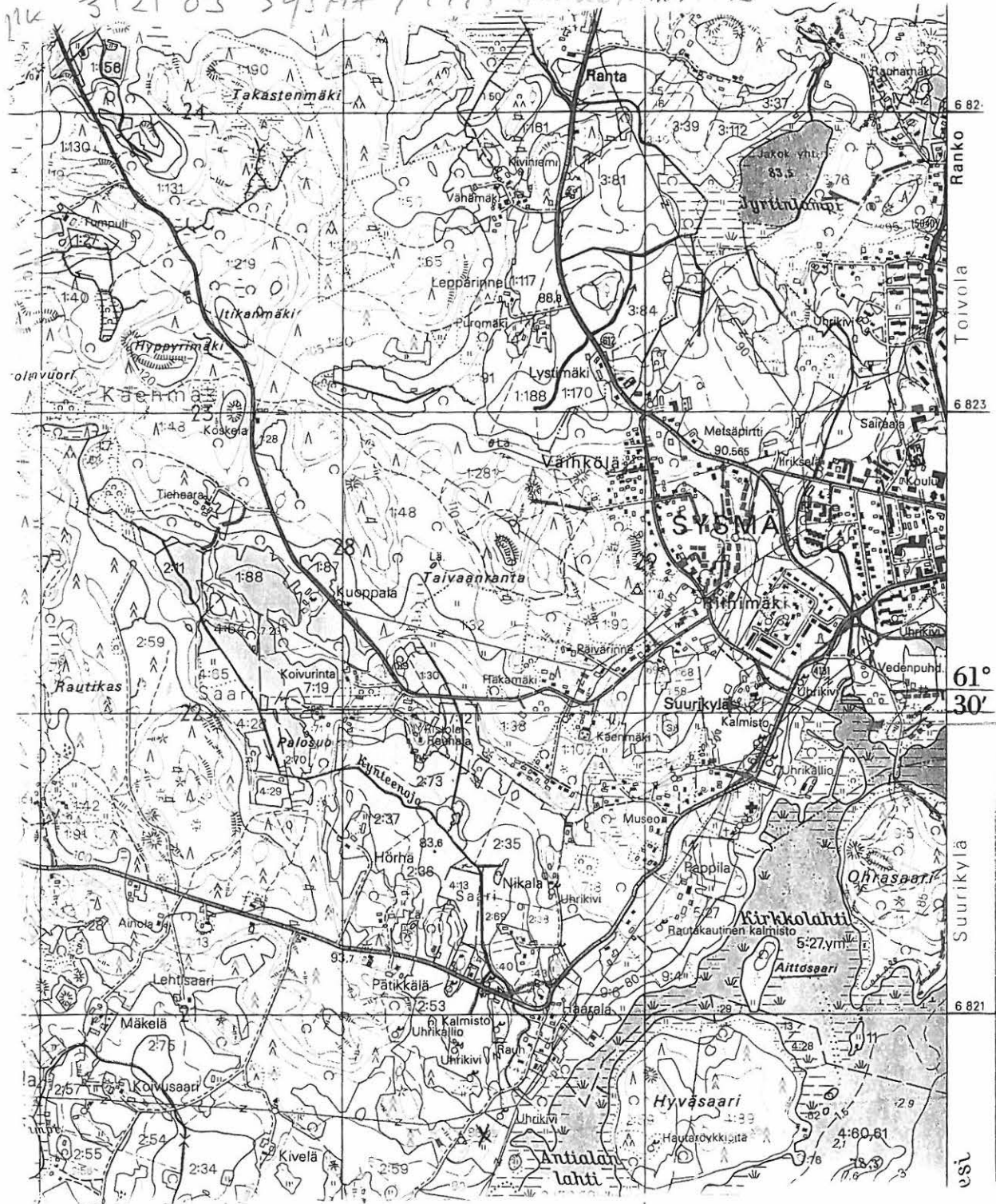
-

Aiemmat tiedot, löydöt ja tarkastuslöydöt

1998 Tarkastus - Mirja Miettinen

löydöt KH 31017

116 3121 03 SYAMA / 1955 + PÄÄLLEPAIN. 1993



KH
31017

3428

3429

KIRKONKYLÄ



Mittakaava 1:12 500

0 100m 500m 1 km

KM 31017

TARKASTUSKERTOMUS

Liitteet:

Kartat: pu. ote , ote OSOITEKARTASTA
Muut liitteet: _____
Negatiivit: 113739 - 113744
Diat: _____

Tarkastuksen aihe:

ilmoitus ja löydöt

Kohteen kuvaus:

Paikalta löydetty esineitä, mm miekka kahvoineen (H tai I tyyppiä)pyöreä kupurasolki, toisen puolikas, pronssiriipus, ketjunjakajan katkelma,kaksi kuolainten rengasta, kaksi atrainta,veitsikatkelmia ,kuonaa ym.

Kalmistoon viittaavia merkkejä ei havaittu tarkastuksessa. Paikka poikkeuksellisen matalalla, vaikuttaa pikemminkin kätköltä/varastolta.

-

Ympäristö ja maasto:

(vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

matala,vesaikkinen kumparesaari puistoksi rakennettavien ja täytettyjen ranta-alueiden reunalla. Saaren koillisreunalla parin neliön kokoinen maakivi/kalliopaljastuma

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen:

2

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet:

kohtalaiset ja hyvät

Opas:

löytäjät:Kalle Lappinen,Jonas Streng, Pertti Martikainen SYSMÄSTÄ

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

ei suunnitelmia/tarkistettu kunnasta 1.10.1998

Lähilöytöjä:

kuppikivet ja rökkiöt Suurikylän kartanon eteläpuolella,pappilan ympäristössä, jne

Selostus jätetty

H:k 2.10-98

Kalle Lappinen

SYSKÄ'
HAAPASAARI

RATIAK. LÖYTÖPAIKAN
TARKASTUS

1998

113743



MIEKAN KM 31017 LÖYTÄJÄT KALLE MAPPINEN
VAS/ JA JONAS STRENG LÖYTÖPAIKALLA

113744



MIEKKA (31017) ENNEN KONSERVOINTIA
KUV. PERKA PIETTINEN

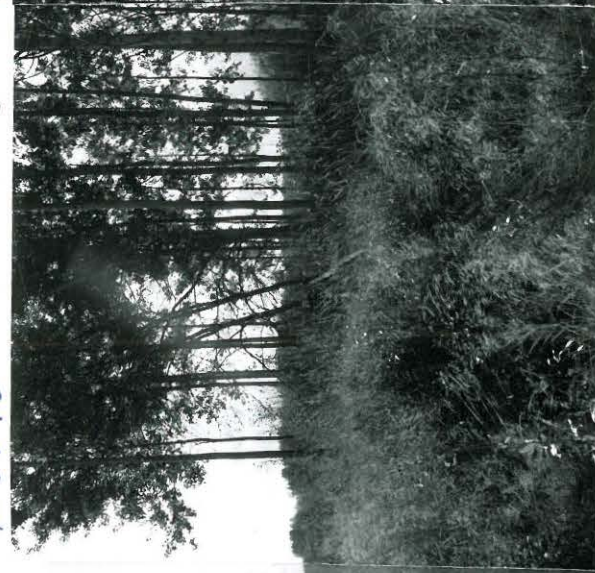
Kj. Pietinen

Syysku HAAPIAARI
RAVIAKORTIN LÖYTÖPAIKAN
TARKASTUS 1998

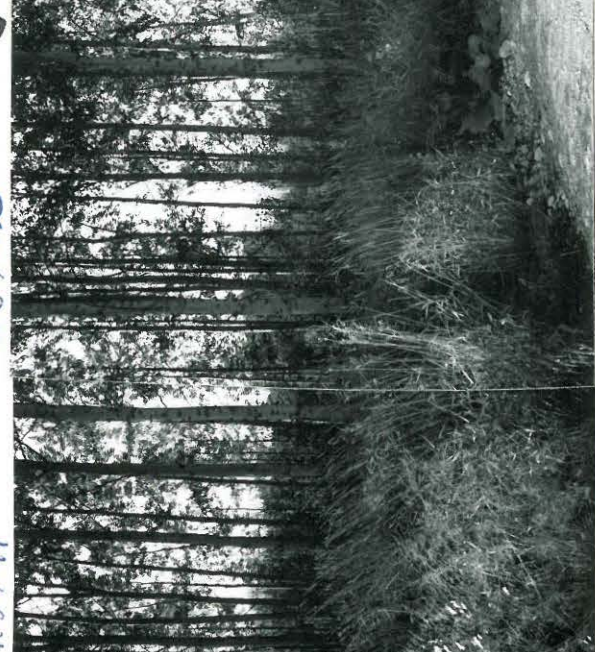
113739



113740



113741



113742



LÖYTÖPAIKAN KESKEINÄ METSİKÖSSÄ, LÖYTÄJÄT OIK. KUVA SUUNNILLEEN ITÄ-
KAAROSTA

Ky. Leiff

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

Kunta	Kylä	Nimi	Peruskartta	x/y/z
Sysmä	Skinnarila	Jokiontie	3121 06 Valittula	6821 98 3430 68 80 - 85

Mj-tyyppi	Ajoitus	Lkm	Lk
Kalmisto ²	Rautakausi	1	II

Tila ja Rno

Maanomistaja

Jokionranta VII 1:497

Rak.liike Lauri E Reponen Oy
 Torikatu 5 18100 Heinola

Lisäjokio 1:499

Sysmän kunta
 PL 33 19701 Sysmä

Mäenpää 1:499

Sysmän kunta
 PL 33 19701 Sysmä

Kohde ja ympäristö

Kohde sijaitsee Sysmän kirkolla Ala-Vehkajärvestä Majutvedeen laskevan Huitilanjoen länsipuolella. Löytöpaikka on rakentamaton kohta kirkolle menevän päätien ja Jokiontien risteyksen pohjoispuolella. Paikalla, joka on matala kumparemainen muodostuma, on irtokiviä, kalliopaljastumaa ja sammaleisia maakiviä sekä hiukan rakennusjätteitä. Kairauksessa todettiin paikoin ajettua maata, enimmillään noin 30 cm. Paikalta on joelle matkaa 100 m ja Majutveden lahdenpohjukkaan 200 m.

Esineet löytyivät Jonas Strengin ja Eero Mäkelän tutkiessa rakentamatonta tonttia metallinilmäsimellä 27.10.1998. Molemmat esineet löytyivät varsin läheltä maanpintaa ja selvästi sekoittuneista maakerroksista.

Tappara löytyi entisen, nelisen vuotta sitten puretun muuntoaseman liepeiltä, kohdasta, joka on 13 m Jokiontien reunasta ja 43 m Asikkalasta Sysmän kirkolle menevän tien reunasta. Tapparaa esiin otettaessa oli kaivettu 20 x 30 cm kokoinen ja 10 - 15 cm syvyinen kuoppa. Löytökohdalla on nähtävästi resentti syvenne ja muuntoaseman purkutyön jäljiltä rakennusjätteitä. Kairauksessa todettiin syvältä sekoittunutta kerrosta.

Solki löytyi kohdasta, joka on 10 m Jokiontien reunasta ja 15,5 m Asikkalasta Sysmän kirkolle menevän tien reunasta. Soljen ja tapparan välinen löytöetäisyys on 27,5 m. Solkea esiin otettaessa oli kaivettu 15 x 20 cm kokoinen ja 5 - 10 cm syvyinen kuoppa. Kairauksessa todettiin soljen löytökohdalla 20 cm sekoittunutta kerrosta, mm. savea, ja sen alla puhdas savi tai hiesu. Kummankaan esineen kohdalla eikä muuallakaan kairatuissa kohdissa todettu nokea eikä hiiltä, joskin humuksen sekainen kivennäismaa oli jostain kohdin tummahkoa.

Löydöt KM 31156: 1-2, pronssinen hevosenkenkäsolki ja rautainen tappara

Aiemmat löydöt KM 8312: 1-2, rautaiset tappara- ja työkirves, KM 11011 työkirves. Inventointikertomuksen mukaan ne ovat löytyneet kirjakauppias Väinö Lavenin omistuksessa olleen Mäenpään palstatilan uudispellosta (Koivusen inv.nro 92). Löytöpaikka on ollut maantien vieressä ollut peltoraivio, noin 125 m palstan asuinrakennuksesta luoteeseen. Kaksi ensimmäistä kirvestä löytyi 1924 noin 10 m etäisyydeltä toisistaan ja kolmas kirves löytyi 15 vuotta myöhemmin noin 5 m edellisistä. Ne ovat viikinkiaikaisiksi ajoitettuja. Inventointiaikana 1965 paikka oli kivikkoinen ja kumpareinen tiheään kasvillisuuden peittämä tontti.

Diarion mukaan kirveet KM 8312: 1-2, jotka lahjoitti SMY:lle Väinö Lavén 4.7.1924, löytyivät Skinnarilan kylän Rantalan kartanosta erotettujen yhdysviljelyksessä olleiden Jokion ja Mäenpään palstatilojen maalta, noin 0,5 km:n päässä kirkosta ja palstojen asuinrakennuksesta noin 100 m jokseenkin luodetta kohden, kivikkomäestä uudispeltoa raivattaessa, noin 10 m:n päässä toisistaan. Noin 25 - 30 m pohjoiseen löytöpaikalta on ollut vanha kiuas, josta ei löytynyt muuta kuin nokea, hiiltä ja saviastianpaloja; ympärillä näkyi hirsikerran jälkiä. Kirveen nro 1 löysi noin 1919 ("viitisen vuotta sitten") Hilda Lavén ja kirveen nro 2 Väinö Lavén 1924.

Rautainen työkirves KM 11011, jonka diarion mukaan lahjoitti museoon Hitlerin syntymäpäivänä 20.4.1939 johtaja Väinö Lavén, löytyi Kinnarilan kylästä Mäenpään palstatilalta, joka sijaitsi vastapäätä Osuusmeijeriä. Esine löytyi perunamaata kaivettaessa. Kirves oli maassa terä pystyssä, puhtaassa sorassa. Löytökohta on noin 10 m maantiestä. Aiempien esineiden KM 8312: 1-2 löytökohta on noin 5 m kirveen KM 11011 löytöpaikasta itään.

Lähilöytöjä Koivusen inv.nro 93, KM 13627, hajalöytönä anglosaksinen raha, löytynyt Otamon kylän Niemensivun tilalta. Löytöpaikka Ala-Vehkajärven korkea rantapenkki. Sysmä Suurikylä Haapasaari, rautakautinen kalmisto; löytynyt vuonna 1998 miekka, pyöreä kupurasolki ja katkelma toisesta, riipus, atraimia ja kuolainten renkaita. Sysmä Suurikylä Saha, mahdollinen uhrikallio (1 kuppi).

Negatiivit Lahden kaupunginmuseon kuva-arkisto 121 138 - 121 140 (yleiskuvia), 121 143 - 121 153 (esinekuvia)

Karttaliite 3121 06 Valittula (1:20 000)

Tutkimukset Koivunen 1965, inv.

Huomautuksia Kohde on merkitty kalmistoksi esinelöytöjen perusteella. Palaneita tai palamattomia luita tai muita merkkejä mahdollisesta hautauksista ei paikalla ole havaittu.

Oppaana toiminut Eero Mäkelä, joka kertoi paikalta löytyneen kaksi kirvestä ja enonsa Väinö Lavenin toimittaneen ne museoon, muisteli, että pellolle olisi ajettu mutaa Huitilanjoen rannasta myllyn takaa 1930-luvulla ennen sotia, joten löydöt olisivat periaatteessa voineet kulkeutua paikalle jokirannasta. Kairauksissa ei näkynyt selvää humuskerrosta, jollaisen voisi olettaa muodostuneen, mikäli paikalle olisi ajettu mutaa. Myöskään aiemmat kaksi esinettä, jotka löytyivät jo noin 1919 ja 1924, eivät viittaa löytöjen kulkeutuneen paikalle maanajossa - ainakaan 1930-luvulla. Kairauksissa oli kuitenkin todettavissa, että alkuperäisen maanpinnan päälle oli ainakin paikoitellen kasattu maata ja maakerrokset - savi, hiekka ja peltomultakerros - olivat monin paikoin sekoittuneet. Osa johtuu paikalla olleesta ja sittemmin puretusta muuntajasta ja osa on nähtävästi syntynyt kadunrakennuksen ja pyörätien rakentamisen yhteydessä. Paikoitellen löyhän pintakerroksen alla oli tiivis humuksensekainen kivennäismaa.

Opas Oppaina olivat toinen löytäjästä, Eero Mäkelä, os. Aittapolku 5, ja toisen löytäjän Joonas Strengin äiti, Hannele Streng, Suurkyläntie 2, 19700 Sysmä

Tarkastaja

Tark.pvm.

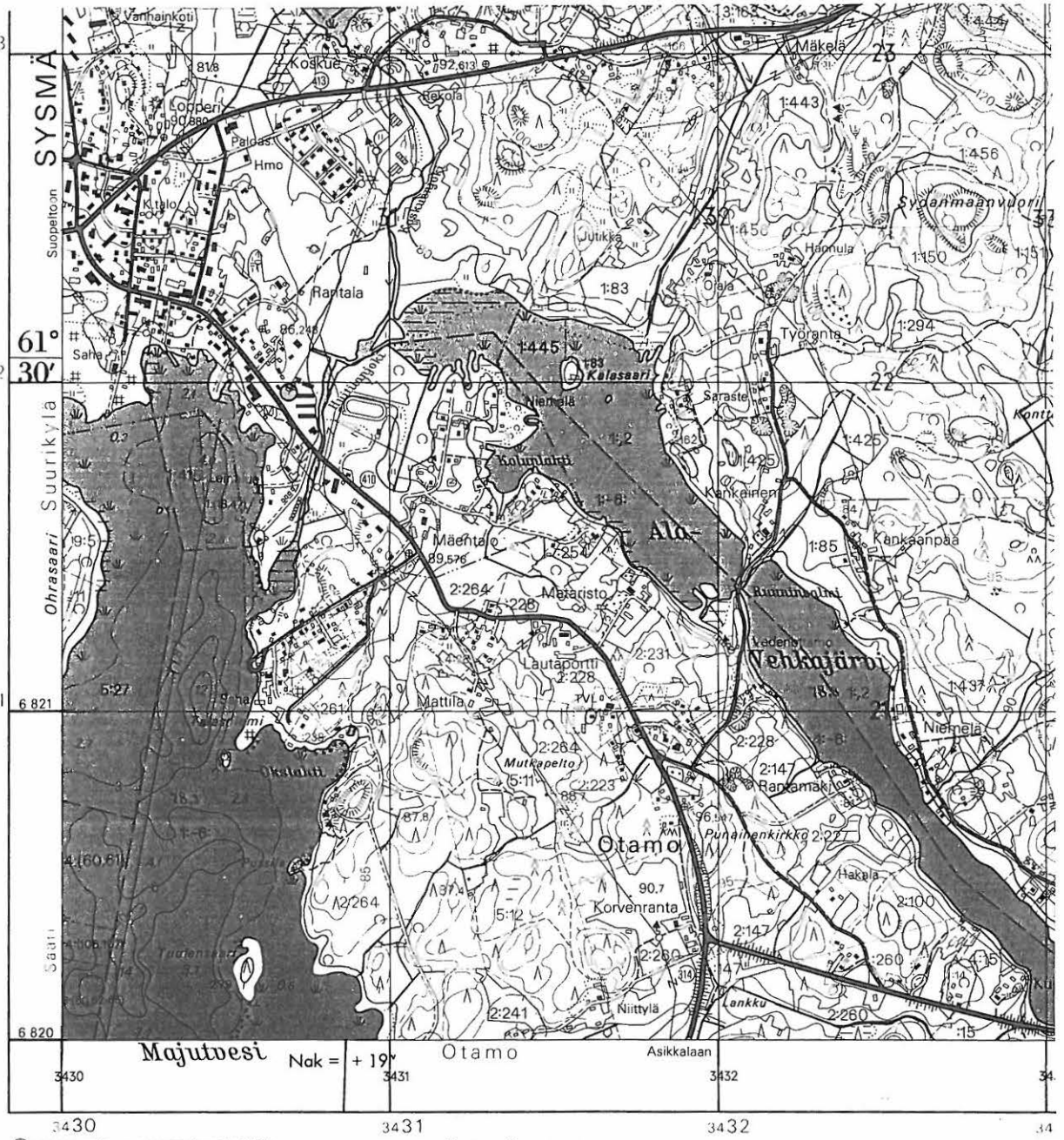
Tark.kert. pvm



H. Poutiainen & M. Uotila

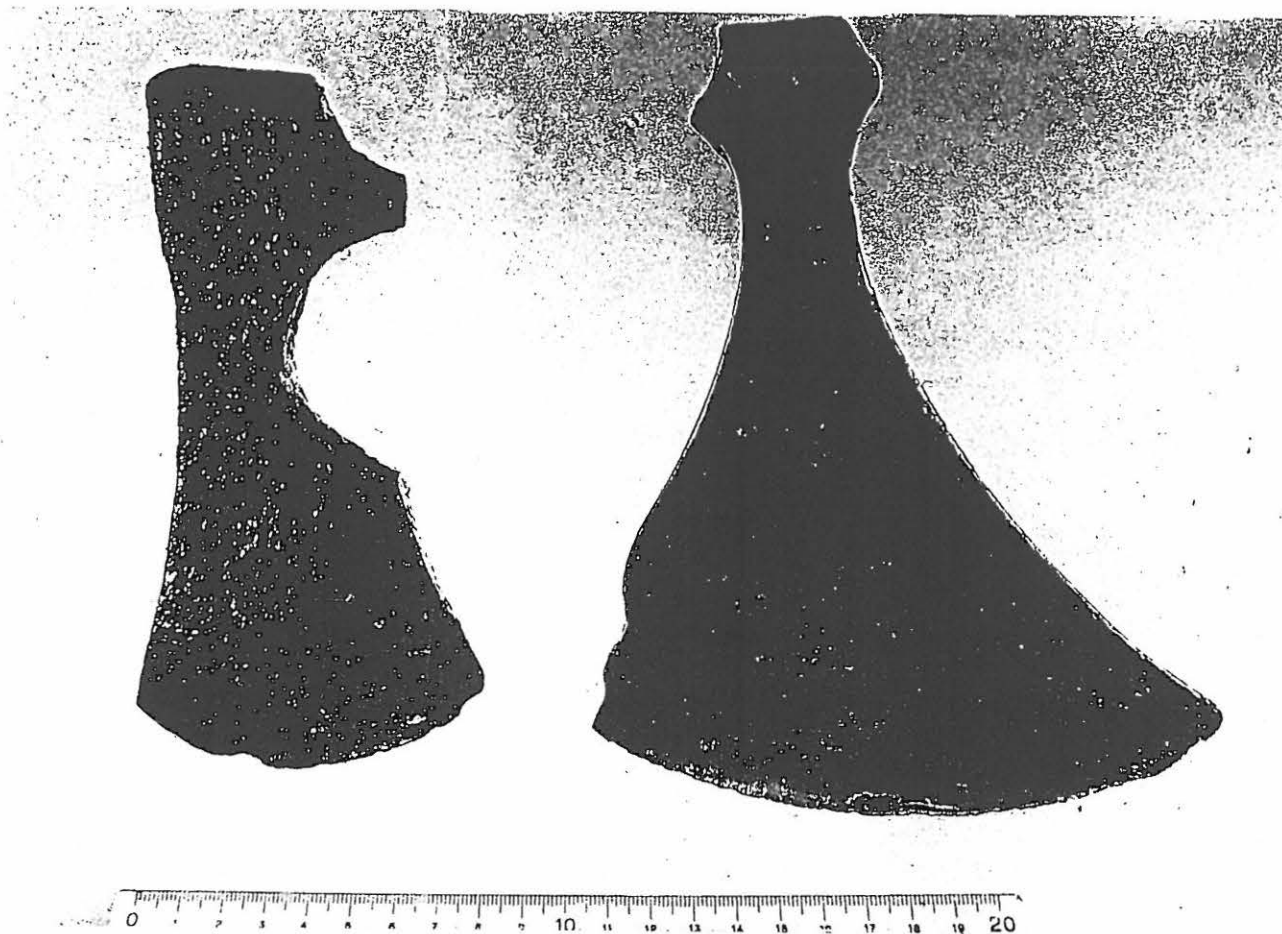
2.11.1998

12.1.1999



Sysmä Skinnarila Jokiontie. Rautakautinen kalmisto. ○

(Pk-ote 3121 06 Valittula 1:20 000, 1985)



Sysmä Jokiontie. Noin vuonna 1919 löytynyt tappara KM 8312: 1 (oik.)
ja 1924 löytynyt työkirves KM 8312:2.
(Kuvat likka Järvi, kotiarkisto)



Sysmä Jokiontie. Vuonna 1939 löytynyt kirves KM 11011.
(Kuva likka Järvi, kotiarkisto)

MV-NEGATIIVILUETTELO

Alkuperäisiä negatiiveja säilytetään Lahden kaupunginmuseon arkistossa.

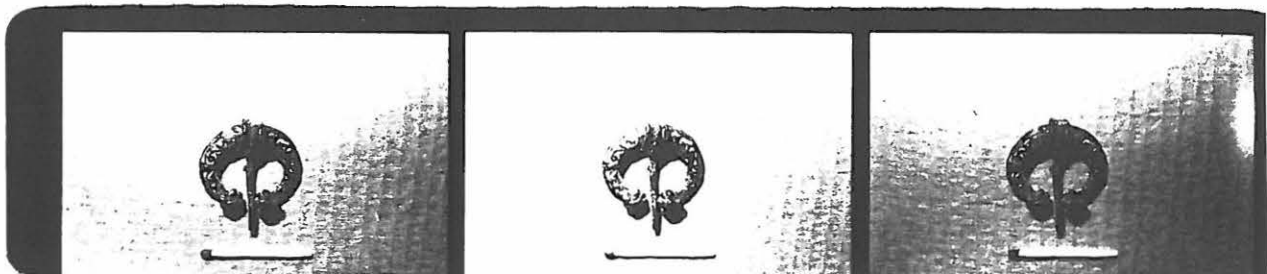
Kuvaaja H. Poutiainen

Neg.	Pvm.	Kuvaaja	Suunta	Aihe
121138	2.11.	HP	Etelästä	Sysmä Skinnarila Jokiontie, rautakautinen kalmisto. Hevosenkäsöljen löytöpaikka etualalla maanäytekairan kohdalla.
121139	"	"	Koillise- sta	Sysmä Skinnarila Jokiontie, rautakautinen kalmisto. Tapparann löytöpaikka etualalla maanäytekairan kohdalla.
121140	"	"	Etelä- kaakosta	Sysmä Skinnarila Jokiontie, rautakautinen kalmisto, yleiskuva.
121143	11.11.	"	Päältä	Sysmän Skinnarilan Jokiontien hevosenkäsölki KM 31156: 1.
121144	"	"	"	"
121145	"	"	"	"
121146	"	"	"	"
121147	"	"	"	"
121148	"	"	"	"
121149	"	"	"	"
121150	"	"	"	"
121151	"	"	"	Sysmän Skinnarilan Jokiontien tappara KM 31156: 2.
121152	"	"	"	"
121153	"	"	"	"



121 138

121 139



121 143

121 144

121 145



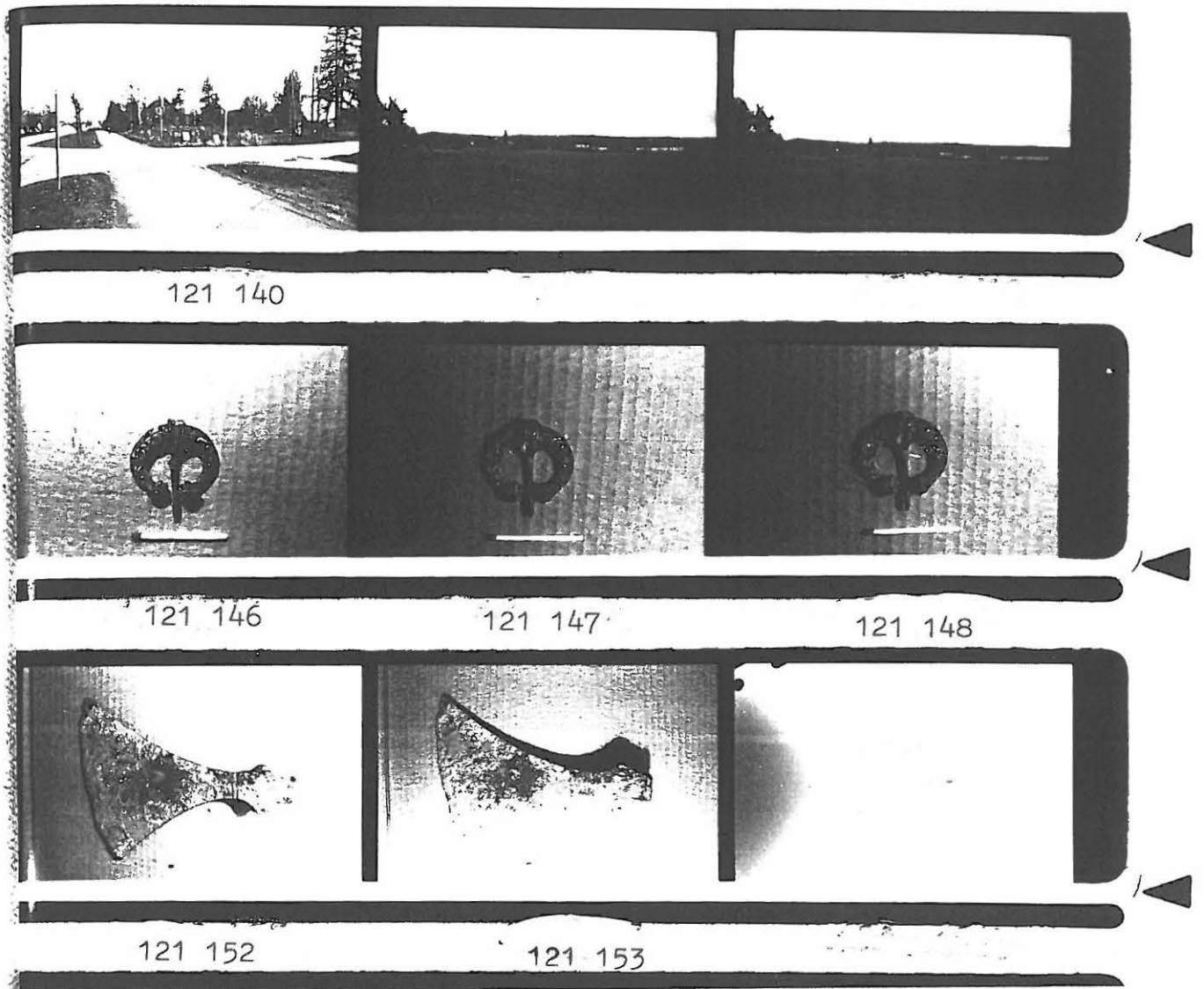
121 149

121 150

121 151

Ote pinnakkaisesta.

- 121 138. Sysmä Jokiontie, rautakautinen kalmisto. Etelästä.
 121 138. Sysmä Jokiontie, rautakautinen kalmisto. Koillisesta.
 121 143 -
 121 150 Sysmän Jokiontien hevosenkenkäsolkki KM 31156: 1.
 121 151 Sysmän Jokiontien tappa KM 31156: 2.



- Ote pinnakkaisesta.
- 121 140. Sysmä Jokiontie. Yleiskuva eteläkaakosta.
 - 121 138. Sysmä Jokiontie, rautakautinen kalmisto. Koillisesta.
 - 121 146 -
 - 121 148 Sysmän Jokiontien hevosenkenkäsolki KM 31156: 1.
 - 121 152 -
 - 121 153 Sysmän Jokiontien tappara KM 31156: 2.

ARKEOLOGISEN KOHTEEN
TARKASTUS

781	01	0083
-----	----	------

Tunnistetiedot

Kunta: Sysmä	Inventointinumero:
Alue: Karilanmaa	Luokka: 2
Nimi: Naumin leirikeskus	Ajoitus: kivikausi
Kohteen laji: asuinpaikka	Lukumäärä:
Kohteesta muita kortteja kpl (ks. täyttöohjeet)	Tarkastusaika: 12.6.1998
Tarkastaja: Antti Bilund	

Sijaintitiedot

Peruskartta: 3121 01 KARILANMAA	Pinta-ala: 5000 m ²
x= 6807 19	y= 3422 30
	z= 85

Suunta ja etäisyys kirkosta tms. Sysmän kirkosta 16 km etelälounaaseen

Hoito ja kunto (ks. täyttöohjeet)

A B C D E F G

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Karilanmaa

Tila/Rno/nimi:

tai Kortteli/tontti/palsta:

Omistaja: Lahden kaupunki

Puhelin:

Osoite:

Postitmp:

Kiinteistötunnus: Vuokrattu, ks. huomautukset

Lisää kiinteistöjä kpl

Aiemmat tiedot:

Aiemmat löydöt:

Tarkastuslöydöt: KM 30922:1-2 (kvartsi-iskoksia, palanutta luuta)

TARKASTUSKERTOMUS

Liitteet:

kartat peruskarttakopio
muut liitteet
negatiivit
diat

Tarkastuksen aihe:

Havaitsin muinaisjäännöksen retkeillessäni ohikulkumatalla Päijänteen rannalla. (Varsinaisesti tarkoituksena oli käydä Sysmässä Hovilan kaivauksilla, jotka kuitenkin olivat loppuneet jo aiemmin päivällä.)

Kohteen kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Päijänteen itärannalla, noin 4 km Pulkkilanharjun koillispäästä pohjoisluoteeseen, läksenlahden koillisrannalla, Naumin leirikeskukseen alueella. Alue on loivasti lounaaseen, Päijänteen rantaan laskevaa hiekkarinnettä, osittain leirikeskukseen pihaa, osittain kangasmetsää. Paikalla on neljä painannetta, joista ainakin osa on asumuspainanteita.

Suurin ja selkein painanne sijaitsee ilmoitetussa koordinaattipisteessä ($x = 6807\ 19$, $y = 3422\ 30$, $z = 85$). Painanne on nuorehkossa männikössä, tasanteella, jonka alapuolella rinne jyrkkenee. Painanteen keskipisteestä on 22-23 m leirikeskukseen länsipuolella rannalla olevan huvilatontin itäkulmaan (pensasaidan mutkaan), joka on suunnassa WSW. Puhelinlinja huvilalle kulkee painanteen yli, mutta painanteeseen ei ole osunut pylvästä. Painanne on muodoltaan hieman soikea, pituusakseli rannan suunnassa (WNW-ESE). Reunoilla on matalat, mutta selvät vallit ja päissä ehkä heikot, ojamaiset käytävät. Painanteen koko on 15 m x 13 m ja syvyys noin 1 m. Painanteen tasaiselle pohjalle, keskipisteestä noin 1 m luoteeseen, tehdystä koekuopasta löytyi 20 cm syvyydestä kolme kvartsi-iskosta ja kaksi palaa palanutta luuta (30922:1-2). Kuoppaa ei kaivettu syvemmälle.

Toinen painanne on samalla tasanteella ja samassa männikössä kuin edellinen, siitä 25 m (keskipisteiden väli) suuntaan WNW. Painanteen keskustasta 20 m luoteeseen on huvilalle ja rantaan menevä tie. Painanne on pitkänomainen (pituusakseli (ENE-WSW), ehkä suorakulmainen. Se on matala, eikä sillä ole selviä reunavalleja, mutta se erottuu selvästi tasaisessa kangasmaastossa. Koko on 11 m x 7 m ja syvyys noin 30 cm.

Kolmas painanne on ensimmäisestä arviolta 60-80 m itäkaakkoon, samalla tasolla rinteessä. Sen ympäristö on leirikeskukseen piha-alueita, jolla kasvaa joitakin mäntyjä. Maan pinta on kulunut, mutta karikkeen, sammalen ja paikoin ruohon peitossa. Painanne on soikea (pituusakseli rannan suunnassa) ja matala. Rannan puolella on selvä reunavalli. Painanteen koko on 9 m x 7 m ja syvyys 20-30 cm.

Neljäs painanne on kolmannelta muutamia kymmeniä metrejä itäkaakkoon ja leirikeskukseen päärakennuksesta 15 m luoteeseen. Ympäristö on hiekkaista, karikkeen peittämää pihaa. Maan pinnalla painanteen itäpuolella ja osin painanteessakin on muualta tuotua soraa. Sitä on tuotu ajotielle, joka tulee painanteen itäpuolitse leirikeskukseen pihaan. Painanne on pyöreä, halkaisijaltaan noin 10 m ja syvyydeltään noin 20 cm.

Suurin painanne on löytöjen perusteella asumuspainanne. Muihin ei kaivettu koekuoppia, mutta ainakin läntisin painanne näyttää selvästi asumuspainanteelta. Piha-alueella olevia painanteita on vaikeampi arvioida toisaalta niiden mataluuden, toisaalta uudemman ihmistoiminnan vuoksi. Painanteissa tai niiden lähiympäristössä ei kuitenkaan näy merkkejä tuoreesta maan kaivelusta tai suuremmista maan siirroista. Painanteet eivät myöskään näytä luontaisilta muodostumilta. Niiden mataluus voi johtua siitä, että vesi ja tuuli ovat kuluneella piha-alueella kuljettaneet hiekkaa tehokkaasti ja siten täyttäneet painanteita. On hyvin mahdollista, että kaikki painanteet ovat asumuspainanteita.

Jos kaikki painanteet ovat asumuspainanteita on koko niiden välistä aluetta syytä pitää asuinpaikkana. Silloin asuinpaikan koko olisi vähintään 5000 m² (160 m x 30 m). Koko tämä alue näyttää olevan varsin ehjä maastoa.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Asuinpaikka sijaitsee loivasti lounaaseen, Päijänteen rantaan laskevalla rinteellä. Ranta on noin sadan metrin päässä ja noin 7 m alempana. Asuinpaikan edustalla on laaja järvenselkä. Sisämaan puolella maan pinta nousee vielä noin metrin muutaman kymmenen metrin matkalla muodostaen rannan suuntaisen harjanteen. Sen takana on 1-2 m syvä ja muutamankymmenen metrin levyinen notkelma, mutta koillisessa maasto nousee taas.

Maaperä asuinpaikalla on lajittunutta hiekkaa. Harjanteen laella kasvaa mäntymetsää. Asuinpaikan kohdalla ja siitä alaspäin rinteellä on länessä metsää ja idässä melko avointa leirikeskuksen piha-alueita. Leirikeskuksen rakennukset ovat pääasiassa asuinpaikan kaakkoispuolella, harjanteen laella ja alempana rinteellä. Maasto on siellä kivistä kuin asuinpaikan kohdalla. Lännempänä on alhaalla, lähellä rantaa, suurehko saunarakennus. Siitä länteen, selvimpien asumuspainanteiden kohdalla rannalla, on erillinen huvilatontti, jossa on useita rakennuksia. Harjanteen takana notkossa kulkee luoteeseen Käiväränniemeeseen menevä tie. Siltä kääntyy tiet leirikeskuksen pihaan asuinpaikan itäpäässä ja huvilalle ja rantaan sen länsipäässä.

Laajuuden arviointiperuste: Maan pinnalle näkyvät painanteet. Arviossa on oletettu, että kaikki neljä painannetta ovat asumuspainanteita, ja että niiden välinen alue on kokonaan asuinpaikkaa. Maasto jatkuu sopivana varsinkin painanteista länteen, joten asuinpaikka voi olla laajempikin.

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 1 tai 2. Kyseessä on tyypillinen esihistorillinen pyyntiasuinpaikka. Alueella ainakin toistaiseksi kai melko harvinaiset asumuspainanteet ja asuinpaikan hyvä kunto lisäävät muinaisjäännöksen arvoa.

Ehdotus suoja-alueeksi: Edellä mainittu noin 5000 m² laajuinen alue, joka sisältää painanteet.

Havaintomahdollisuudet: Painanteet erottuvat selvästi. Maan pinta on kuitenkin peitteistä sekä metsässä että piha-alueella. Laajuuden selvittäminen vaatii koekuopitusta.

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa: Ei ole.

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys: Ei ole tiedossa.

Lähilöytöjä:

Selostus jätetty

20.12.1998 Turku

Aika

Paikka



Allekirjoitus

Jatkotoimenpiteitä:

Huomautuksia (esim perimätieto) ja lisäyksiä:

Leirikeskusrakennuksen seinällä olevassa taulussa kehoitetaan leirikeskuksen käyttöä koskevista asioista ottamaan yhteyttä Lahden kaupungin nuoriso- ja kulttuuritoimistoon (osoite: Sammonkatu 8 B, 15140 LAHTI).

Leirikeskuksen ympäristössä on luontopolku. Yhdessä opastaulussa kerrotaan esihistorillisesta asutuksesta ja pyyntielinkeinoista, mutta asuinpaikka on tietysti ollut opasteiden suunnittelijoille tuntematon, joten sitä ei mainita.

Täyttöohjeita:

Tunnistetiedot

Mikäli alueella on useampia muinaisjäännöslajeja (esim. asuinpaikka ja röykkiöitä), täytä samalla nimellä ja inventointinumerolla useampi kortti

Hoito ja kunto

A:Kunto: 1=koskematon, 2=tutkittu osittain, 3=tutkittu kokonaan, 4=tuhoutunut osittain, 5=tuhoutunut kokonaan, 6=tutkittu ja tuhoutunut osittain, 7=tutkittu ja tuhoutunut kokonaan

B:Alkuperäisyys: 1=täysin alkuperäinen, 2=entisöity osittain, 3=entisöity kokonaan, 4=siirretty alkuperäiseltä paikaltaan

C:Hoitotarve: 1=vaatii entistämistä, 2=vaatii kunnostusta, 3=vaatii puhdistamista tai esiin kaivamista, 4=vaatii tuki- tai suojarakenteita, 5=vaatii tutkimuksia tuhoutumisen estämiseksi, 6=vaatii jatkuvaa hoitoa, 7=ei vaadi hoitotoimenpiteitä

D:Hoitotilanne: 1=peruskunnostettu, 2=tuettu rakentein, 3=pidetään puhtaana

E:Rajaustarkkuus: 1=rajattu arvion pohjalta, 2=rajattu osittain koekaivauksella, 3=rajattu osittain epävarmasti koekaivauksin, 4=rajattu kokonaan luotettavin koekaivauksin, 5=rajattu näkyvien rakenteiden perusteella

F:Vahvistustapa: 1=rajattu vain muinaisjäännös, 2=rajattu vain suoja-alue, 3=rajattu sekä muinaisjäännös että suoja-alue

G:Maastomerkintä: 1=kuparitaulu, 2=kertova taulu, 3=paalurajaus ilman taulua, 4=paalurajaus ja taulu, 5=aitaus ja taulu, 6=rakennus ympärillä ja taulu

Tila ja omistaja

Mikäli kohde on useamman tilan tai kylän alueella, TÄYTÄ LISÄKORTTI

TARKASTUSKERTOMUS

Liitteet:

Kartat: jos ote
Muut liitteet: _____
Negatiivit: _____
Diat: no

Tarkastuksen aihe:

Maanomistajan Ole Silenin ilmoitus kuppikivestä

Kohteen kuvaus:

Alueella sekä hist ajan asutuksen jäänteitä että rk. asutuksen merkkejä ja kuppikivet, jotka löiittynevät rk asutukseen

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistököödi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

länteen laskeva loiva, avoin karjahaka, Nordenlundin kartanosta n 260 m länsilounaaseen

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen:

1/2

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet:

hyvät

Opas:

maanomistaja

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

maanomistaja mukana, tietoinen rauhoituksesta

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

karjan laidunmaata

Lähilöytöjä:

Kuppikiviä kartanon mailla: 100 m-400 m lounaaseen 3 kuppikiveä, sekä rk asuinpaikkamerkkejä pellostasta.,

Selostus jätetty

26.10-98
Paikka

Ilja Neitt
Allekirjoitus

Syysmä 81 NORTENLONDIIN
KARJALAHA

PK 3121 05 NUORAMOINEN



Kuppikivi

6812

6811

ohjanlahti

6:8-13,16: ym.
K.
5:6:9-12:

3437

3438

3439

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

781	01	0078
-----	----	------

Tunnistetiedot

Kunta: SYSMÄ Inventointinumero: SKL 78
 Alue: Lipola,Voipala Luokka: I
 Nimi: Hovila Ajoitus: rautakausi
 Kohteen laji: röykkiökalmisto Lukumäärä: n 20
 Kohteesta muita kortteja _____ kpl (ks. täyttöohjeet)
 Tarkastaja: Mirja Miettinen Tarkastusaika: 29.5.1996

Sijaintitiedot

Peruskartta 312102 NIKKAROINEN Pinta-ala _____
 x = 681992 y = 342890 z = 85 M
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. vajaat 2 km etelälounaaseen Sysmän kirkosta

Hoito ja kunto (ks. täyttöohjeet)

A B C D E F G

Tila ja omistaja (ks. täyttöohjeet)

Kylä/kaupunginosa: Voipala
 Tila/Rno/Nimi Hovila
 tai Kortteli/tontti/palsta 2:59
 Omistaja: Antti Korpinen Puhelin: _____
 Osoite: 19700 SYSMÄ Postitmp: _____
 Kiinteistötunnus vuokrattu, ks huomautukset

Lisää kiinteistöjä kpl

Aiemmat tiedot: --

Aiemmat löydöt: KM 29660 Pertti Martikaisen metallinilmaisimella löytämät: ketjunjakaja(2-päinen),2 spiraamim. ketjunktajaa,rautaiset kuolaimet,pieni tappikorist. kupurasolki.

Tarkastuslöydöt: --

TARKASTUSKERTOMUS

Liitteet:

kartat pk ote

muut liitteet:

negatiivit:

diat: x

Tarkastuksen aihe: Pertti Martikaisen kaivauksella 28.5.1996 näyttämät löydöt; uusi paikka

Kohteen kuvaus: Paikka sijaitsee vajaat 2 km etelälounaaseen sysmän kirkosta, pohjoisesta Majutveteen pistävän suurehkon niemen itäosassa. Alue on Hovilan kartanon maita, lähellä Hovilan ja Seppälän rajaa viljelys- ja laidunmaa-alueen itäosassa.

Martikainen oli osunut vanhoja rahoja metallinilmaisimella etsiskellessään laidunmaalla olevalle kumpareelle, jonka pohjoisreunalta muutaman metrin alalta olivat löydöt tulleet esille. Mäenkumpare, kuten kaikki laajalla laidunalueella olevat kumpareet on puuton, vain harvoja pensaita (kataja, pihlaja) kasvava. Alue on jatkuvasti karjan laiduntama

Löytöpaikalla on pitkänomainen mäenkumpare, jossa maanpinnalla on paikoin näkyvissä kalliota. Itä ja koillisrinteellä erottuu matalia maan- ja kivensekaisia kumpuja /röykkiöitä, joita kuitenkin paikalla käydessä jo peitti uusia ja tiheä ruoho. Muodostumien rakenteesta ei siten pinnalle näkynyt paljoakaan; aivan ilmeisesti kysymys kuitenkin on ihmisen tekemistä, verrattain samankokoisista ja määrämuotoisista muodostumista; karkeasti arvioiden kumpujen läpimitta oli 2-4 m; niiden todellinen koko on selvitettävissä vain koekaivauksin. Samoin löytöpaikan kokonaisluonne on varmistettava koekaivauksin. Löydöt olivat kaikki pintaturpeen alla, vain 10-15 cm pinnasta, ja kahden kiven- ja maansekaiseksi kummuksi oletettavan muodostuman alareunasta.

Paikalla käydessä ei tehty koepistoja eikä kuoppia, vaan todettiin kaikille läsnäoleville kysymyksessä olevan mml tarkoittaman löytöpaikan, johon ei saa enempää kajota ja jonka tarkempi luonne tulee selvittää koekaivauksin.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistöködi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
Laidunalue, Majutveden pohjoisrannalla, Kärmeniemiellä

Laajuuden arviointiperuste: ?

Luokitusehdotus perusteluineen: I; erinomaisen hieno
maisemakokonaisuus; laidunalue ja viljelysaukea, monikerroksinen
kulttuurimaisema

Ehdotus suoja-alueeksi: koekaivausten jälkeen harkittava

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Opas: eineiden löytäjä Pertti Martikainen

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä: Kuppikallio SKL 3 n 300 m NE, Hyväsaaren röykkiöt, SKL 4 n 700
m päässä N, Pätikkälän kuppikivet ja kamistot (SKL 5-17) n 1 km päässä NW

Selostus jätetty

14.11.1996

Hki

Mirja Miettinen

Aika

Paikka

Allekirjoitus

Syysku 66L 78
Hovilt

6820

6819



nr 3121 02 NIKKAROINEN / 1993

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

781	00	0077
-----	----	------

Tunnistetiedot

Kunta: SYSMÄ Inventointinumero: _____
 Alue: Väihkölä Luokka: 2
 Nimi: Väihkylänmäki(Taivaanranta) Ajoitus: rautakausi
 Kohteen laji: löytöpaikka Lukumäärä: _____
 Kohteesta muita kortteja _____ kpl (ks. täyttöohjeet)
 Tarkastaja: Mirja Miettinen Tarkastusaika: 4.10.1995

Sijaintitiedot

Peruskartta 3121 03 SYSMÄ Pinta-ala _____
 x = 6822 54 y = 3428 54 z = 120-122,5
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. vajaat 1200 m vanhasta kirkosta NW

Hoito ja kunto (ks. täyttöohjeet)

A B C D E F G

Tila ja omistaja (ks. täyttöohjeet)

Kylä/kaupunginosa: Käenmäki
 Tila/Rno/Nimi 1:48
 tai Kortteli/tontti/palsta _____
 Omistaja: Sysmän kunta Puhelin: _____
 Osoite: Valittulantie 5 Postitmp: Sysmä

Kiinteistötunnus vuokrattu, ks huomautukset

Lisää kiinteistöjä kpl

Aiemmat tiedot:

Aiemmat löydöt: KM 28887 : pyöreä kupurasolki ja pr hevosenkenkäsolki

Tarkastuslöydöt:

TARKASTUSKERTOMUS

Liitteet:

kartat pk ote, kaavakartan ote

muut liitteet:

negatiivit: n:o 102734-102737

diat: n:o 39218 - 39221

Tarkastuksen aihe : Hartolan museon kautta tullut tieto esineistä ; löytäjän museovirastoon toimittamat esineet
ks mv kirje löytäjälle: 6.9.1995 6/309/1995 ja mv kirje Sysmän kunnalle
30.10.1996 87/303/1995

Kohteen kuvaus: Paikka on laaja ,laelta kallioinen mäki-alue Sysmän kirkon, Suurikylän kartanon luoteispuolella, keskustasta länteen. Vanha Luhangantie kulkee alueen itäpuolella.

Loppukesällä 1995 oli löytäjä liikkunut alueella metallinilmaisimen kanssa (harrastuksena on ollut mm malmien ja vanhojen rahojen etsiminen). Tällöin ilmaisin oli antanut signaaleja kalliomaastossa mäki-alueen laella ja tutkiessaan pienessä painanteessa olevaa maata hän oli löytänyt mainitut esineet, joiden hän oli arvellut olevan vanhoja. Tämän jälkeen hän oli ottanut yhteyttä Hartolan museoon ja paikalliseen Kotiseutuyhdistykseen, joiden välityksellä museovirasto sai tiedon esineistä. Hartolan museonhoitaja Vesa Järvinen oli sillävälin käynyt paikalla ja tiesi kertoa ,että mitään muinaisjäännöksen näköistä ei maan pinnalla ollut näkyvissä; myöskään museovirastossa ei ole tietoja muinaisjäännöksistä alueelta. Kävin paikalla 4.10. ja paikalla olivat myös löytäjä Pertti Martikainen Sysmästä sekä vanhempi museonhoitaja Järvinen Hartolasta.

Laajan, ruohikkoisen katajia ja niukasti nuorta puustoa kasvavan mäen laella on laajahko alue, jossa kallio on näkyvissä. Koko alue on ollut laidunmaana vielä verrattain äsken, mikä selittää aukean maiseman. Uudisrakentaminen on levinnyt alhaalta teiltä päin ylös ja alaosat mäestä on kaavoitettu ja osaksi rakennettu. Uusia teitä on tehty lähistölle, yksi niistä päättyy n 200-300 m päähän kallioalueesta.

Löytöpaikalla ei ollut mitään muinaisjäännökseen viittaavaa pinnalle näkyvissä. Kalliossa oli löytöpaikalla pitkähäkö painanne, jossa oli maata ja jonkin verran mm pihlajia ja runsaasti ruohokasvillisuutta. Löydöt olivat olleet turpeen alla n 15 cm syvässä hiesusekaisessa mullassa. Teimme muutaman koepiston paikalle ja lähistölle, mutta havaintoja esim. palaneesta luusta ei saatu. Multa on tummaa, hiilen sekaista, mutta hiiltä näyttää olevan muuallakin alueen pintamaassa ja se lienee siksi myöhäistä.

Kokeilimme myös miinahravaa lähistöllä: tuloksena oli joukko eri ikäisiä nauvoja, piikkilangan paloja, luodin hylsyjä ym myöhäistä jätettä. Hartolan museossa ovat pienet pronssilevyksi mainitut palat, jotka olivat löytyneet Vesa Järvisen käydessä paikalla.--Mahdollinen kiinteä muinaisjäännös on todettava koekaivauksella.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistöködi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
Sysmän Majutvesi- Päijänteen sisälahti paikalta runsas km kaakkoon

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen: ?

Ehdotus suoja-alueeksi:

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Opas: löytäjä Pertti Martikainen

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys: kunnasta saatu alueen kaava: rakentaminen ei koske lakialuetta (ainakaan vielä!)

Lähilöytöjä: Sysmän kirkon ympärillä ja Suurikylän mailla useimmat Sysmän rk kohteista, n1-2 km paikalta.

Selostus jätetty

17.1.1996

Aika

Hki

Paikka


Mirja Miettinen

Allekirjoitus

Jatkotoimenpiteitä:**Huomautuksia (esim. perimätieto) ja lisäyksiä:****Täyttöohjeita:****Tunnistetiedot**

Mikäli kohteen alueella on useampia muinaisjäännöslajeja (esim. asuinpaikka ja röykkiöitä), täytä samalla nimellä ja inventointinumerolla useampi kortti

Hoito ja kunto

A. Kunto: 1=koskematon, 2=tutkittu osittain, 3=tutkittu kokonaan, 4=tuhoutunut osittain, 5=tuhoutunut kokonaan, 6=tutkittu ja tuhoutunut osittain, 7=tutkittu ja tuhoutunut kokonaan

B. Alkuperäisyys: 1=täysin alkuperäinen, 2=entisoity osittain, 3=entisoity kokonaan 4=siirretty alkuperäiseltä paikaltaan

C. Hoitotarve: 1=vaatii entistämistä, 2=vaatii kunnostamista, 3=vaatii puhdistamista tai esiin kaivamista, 4=vaatii tuki- tai suojarakenteita, 5=vaatii tutkimuksia tuhoutumisen estämiseksi, 6=vaatii jatkuvaa hoitoa, 7=ei vaadi hoitotoimenpiteitä

D. Hoitotilanne: 1=peruskunnostettu, 2=tuettu rakentein, 3=pidetään puhtaana

E. Rajaustarkkuus: 1=rajattu arvion pohjalta, 2=rajattu osittaisella koekaivauksella, 3=rajattu kokonaan epävarmasti koekaivauksin, 4=rajattu kokonaan luotettavin koekaivauksi, 5=rajattu näkyvien rakenteiden perusteella

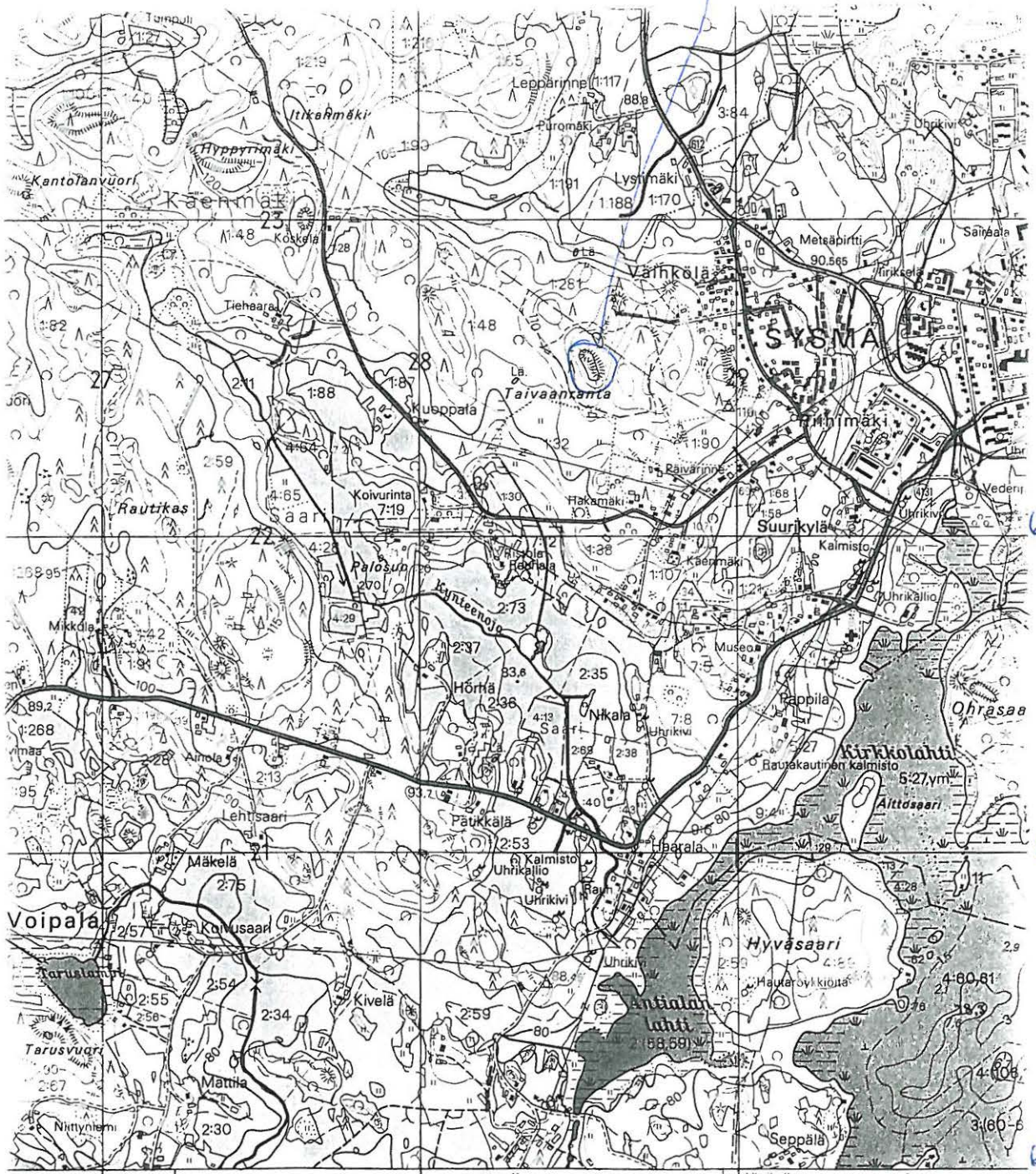
F. Vahvistustapa: 1=rajattu vain muinaisjäännös, 2=rajattu vain suoja-alue, 3=rajattu sekä muinaisjäännös että suoja-alue

G. Maastomerkintä: 1=kuparitaulu, 2=kertova taulu, 3=paalurajaus ilman taulua, 4=paalurajaus ja taulu, 5=aitaus ja taulu, 6=rakennus ympärillä ja taulu

Tila ja omistaja

Mikäli kohde on useamman kylän tai kunnan alueella, TÄYTÄ LISÄKORTTI

LOUTOPAKKA KM 28887



6822

6821

6820

Nak = + 20°
3427

3428

Hovila

25° 40'
- 17 m 20 s

AK 3121 03 Sysmä

KM 28887 ESINEIDEN
LOYTOPAIDEN TAKAISUS

Syysku
VÄIKYKÄNKI

102734

102735



YLEISKUVA - S-SW:STA. LP TIÄNNYSTÄ VAS
PUOLEN OS. KOHOALTA

102736



LP LÄHIKUNNASSA
ENEMMÄN (VALK.)
KARJALAN
TAKANA OLEVA
TASAINEN ALUE
KUVA N-NE:STA



102737



LP KESKEMÄ
KARJALAN
TAKANA. OIK.
LOYTTÄ METALLIN
ILMAISIMISEEN
KUVA N-NW:STA

Luoma 102734-37

TARKASTUSKERTOMUS

Kohde, nimi: Røykkiöalue. Sysmä [45], Valittulan kansakoulu

Sijainti: PK 3121 06 VALITTULA
x 6824 66
y 3439 62
z n. 87.5

Koordinaatit otettu Päijät-Hämeen esihistorialliset suojelukohteet -luettelosta s. 138.

Kohteen kuvaus: Timo Sepänmaa ja Leena Lehtinen 17.5.1992 retkellään Sysmän muinaisjäännöksille kävivät katsomassa myös kyseistä røykkiöaluetta. Seutukaavaliiton raportin mukaan (s. 137) paikalla pitäisi olla 13 røykkiötä "kansakoulun itä- ja eteläpuolella. Yleensä pieniä matalia turpeen peittämiä kumpuja". Luettelossa paikka on merkitty I-luokan kohteeksi.

Kun paikalla toukokuussa -92 käytiin, havaittiin, että koko ent. koulun ympäristön maa oli muokattu ja tasoitettu. Koulua oli peruskorjattu matkailukäyttöön ja rantaan oli rakennettu vuokrattavia lomamökkejä. Maata oli koulun ympäristössä, etenkin sen eteläpuolella olevassa puutarhassa muokattu ja tasoitettu niin, että pystyimme löytämään vain yhden matalan kivikasan heti ent. koulurakennuksen itäpuolelta. Näytti siltä, että senkin päälle oli tuotu irtomaata.

Keskustelimme paikan muutama vuosi sitten ostaneen yrittäjän kanssa ja hän kertoi, että kunta oli 1960-70-lukujen vaihteessa myynyt koulun yksityiselle matkailualan yrittäjälle, joka oli tehnyt sekä koulun peruskorjauksen ja tasoittanut puutarhaa. Nykyinen omistaja oli jatkanut työtä 1980-luvun lopulla. Hän oli omien sanojensa mukaan hakenut kaikki tarvittavat luvat eri viranomaisilta ja hänen mukaansa ei hänelle oltu missään vaiheessa ilmoitettu røykkiöiden suojelusta. Hän ei ollut löytänyt alueelta mitään rautakautiseen muinaisjäännökseen viittaavaa, esim. esinelöytöjä eikä ollut kuullut, että sellaisia olisi aikaisemmin löytynyt.

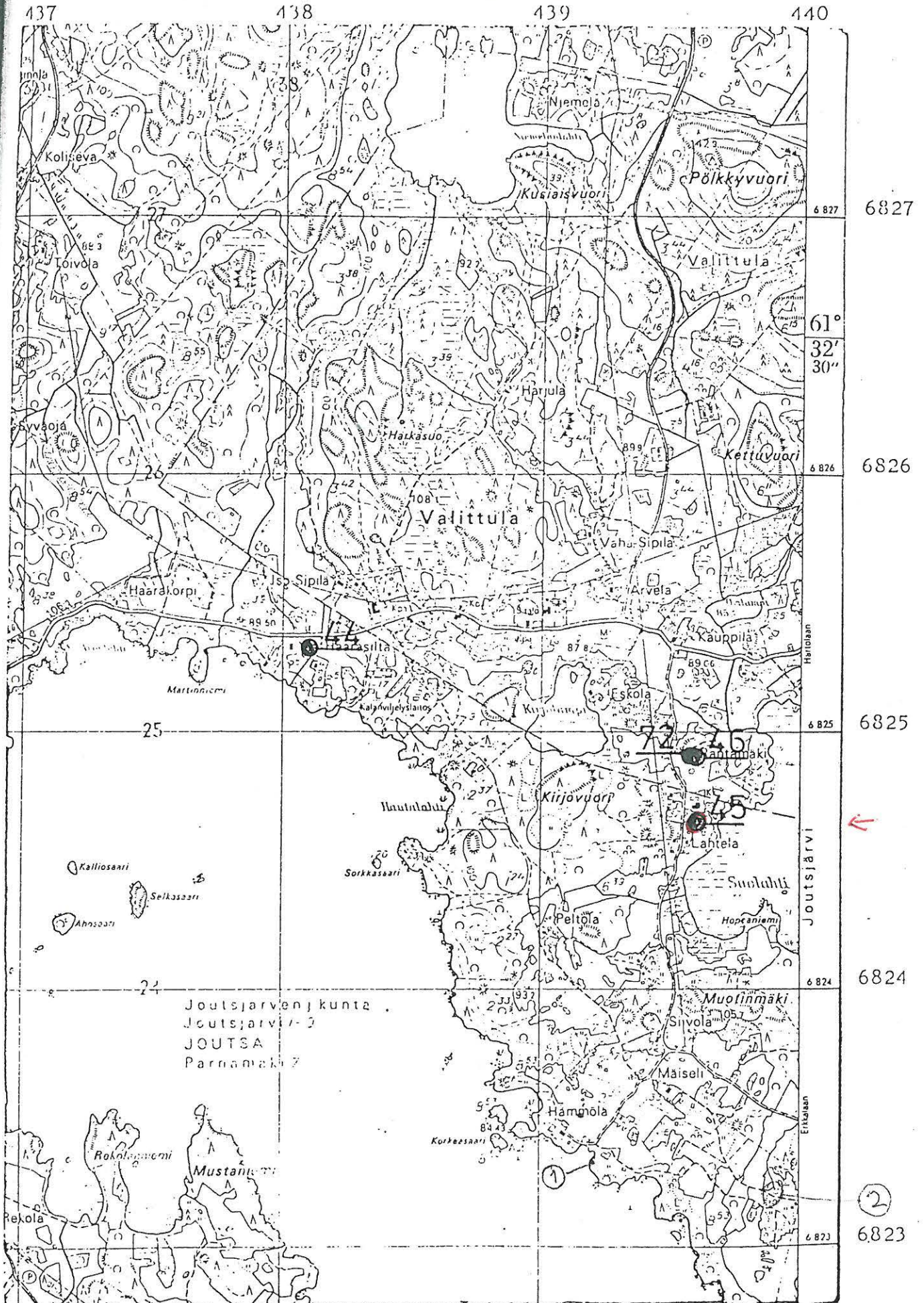
Edellä kerrotun perusteella on syytä tarkistaa Valittulan koulun røykkiöiden suojelun luokitus ja se, mitä alueella on ylipäätään jäljellä muinaisjäännöksestä.

Liite: Ote Päijät-Hämeen esihistorialliset suojelukohteet -luettelosta s. 157, johon merkitty kyseinen røykkiöalue.

Turussa 3.2.1993



Leena Lehtinen
arkeologi
Savonlinnan maakuntamuseo



Ote peruskartasta 1:20000 n:o 3121 06 Valittula (1969)

TARKASTUSKERTOMUS

- Kohde: Maan- ja kivensekaisia kumpuja
- Nimi: Sysmä, Valittula, Hämmölä
- Sijainti: PK 3121 06 VALITTULA
x 6823 33
y 3439 22
z n. 80
Koordinaatit otettu Päijät-Hämeen esihistorialliset suojelukohteet -luettelosta s. 157 olleesta kartasta (ks. liite). Valokopiosta otettuna koordinaateissa voi olla pieni virhe.
- Tarkastukset: Kummut löysivät Leena Lehtinen ja Eeva Raike lokakuussa 1991 Savonlinnan maakuntamuseon tekemän kaavoitettavien alueiden muinaisjäännösinventoinnin yhteydessä. Uudestaan paikkaa kävivät katsomassa Timo Sepänmaa ja Leena Lehtinen 17.5.92.
- Kuvaus: Paikalla on aivan rantakallioiden takana, noin 5 m järvestä, kaksi maan- ja kivensekaista, lähinnä maatäytteistä kumpua, joiden halkaisijat ovat noin 3 metriä ja korkeus vajaan metrin. Ne erottuvat ympäristöstään selvästi ja ne on helppo löytää. Kummut ovat suoraan ison, kartassakin näkyvän puimuri(?)tallin kohdalla, kasattuna rantakalloiden taakse ja osaksi niiden päälle. Kummuista 15 m itään on alue, jolle on tehty sorasta tasoitettu terassi.
- Vuonna 1991 kumpuja tutkittiin metallinpaljastimella ilman, että se olisi reagoanut. Tuolloin parilla pienellä koekuopalla tarkistettiin turpeen alaista maakerrosta kumpujen päältä ja vierestä ja havaittiin siinä selvästi hiiltä ja nokea. Paikalla uudestaan käytäessä kumpuja jälleen kokeiltiin metallinpaljastimella ja tuolloin saatiin yksi signaali kumpujen välisen vaon itäreunasta, mantereen puolelta (ks. piirros kertomuksen lopussa). Tältä kohtaan, noin 20 cm syvyydestä löydettiin hopeasolki, joka museoviraston tutkija Leena Tomantherän mukaan on uusi, peräisin tod.näk. 1800-luvulta. Toukokuussa tehtiin alueelle varovaisesti myös pari pientä, matalaa kuoppaa, joista jälleen löytyi hiiltä. Mitään syvempiä kaiveluja kummallakaan kerralla ei ole uskallettu tehdä. Hopeasolki toimitettiin Kansallismuseoon ja on luetteloitu sen kokoelmiin. (KM 27136)
- Huolimatta siitä, että kummuista ei ole löydetty selviä merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä, tulisi ne huomioida mahdollisina muinaisjäännöksinä, koska se ovat muotonsa,

rakenteensa ja sijaintinsa perusteella mahdollisia hautakumpuja. Alueelta on myös löydetty runsaasti rautakautisia muinaisjäännöksiä (ks. Päijät-Hämeen seutukaavaliiton selvitys) ja alueelle suunnitellaan rantakaavoitusta. Lokakuussa 1991 kierrettäessä rantakaava-alueetta löydettiin myös hyvin säilynyt röykkiöalue 800 m näistä kummuista EES (koordinaatit sama pöytä x 6823 20, y 3439 93, koord. alueen keskeltä). Tämä alue tulkittiin peltoröykkiöalueeksi.

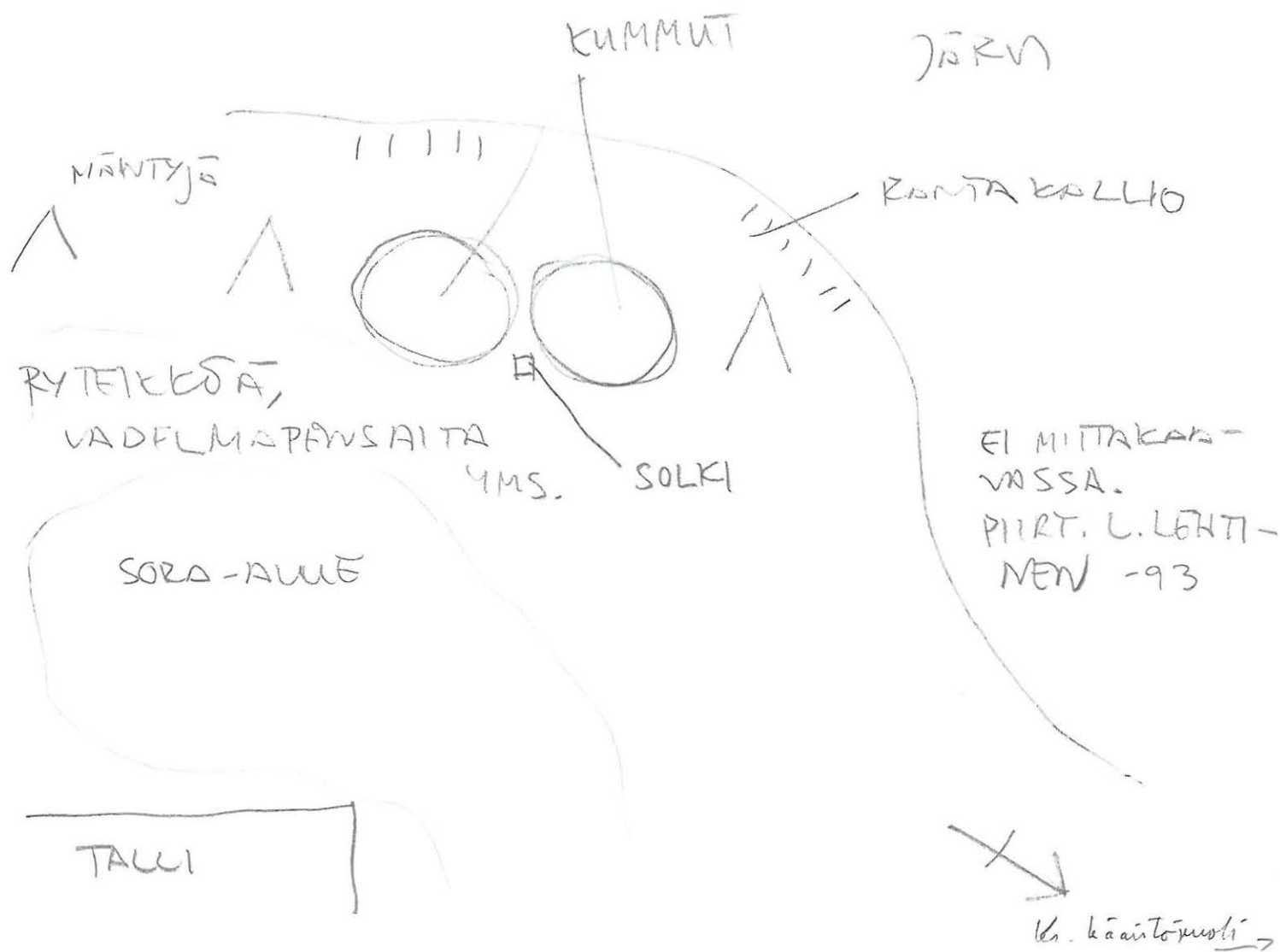
Liite:

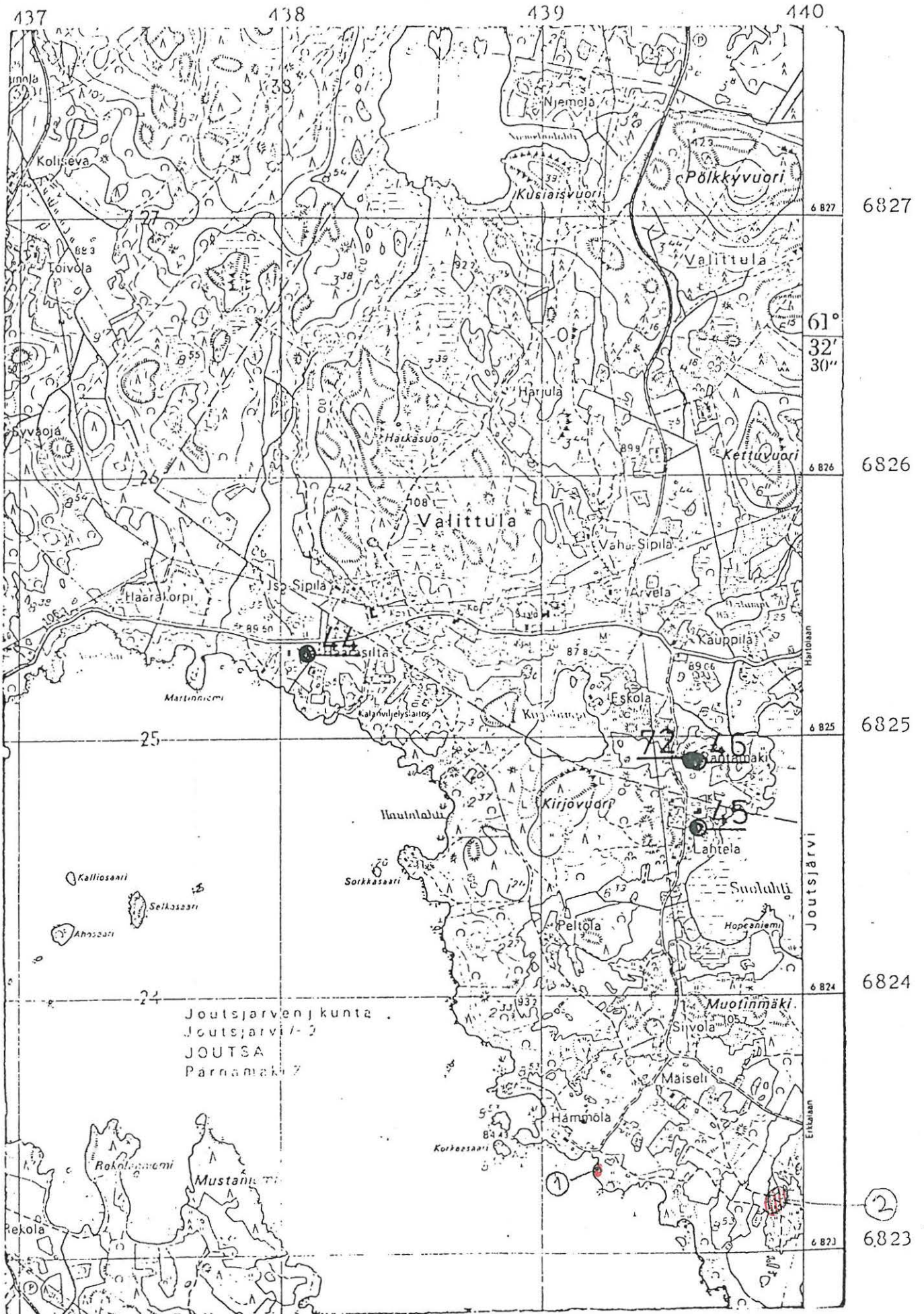
Ote Päijät-Hämeen esihistorialliset suojelu-kohteet -luettelosta s. 157, johon merkitty kyseiset kummut ja peltoröykkiöalue.

Turussa 3.2.1993

Leena Lehtinen

Leena Lehtinen
arkeologi
Savonlinnan maakuntamuseo





Ote peruskartasta 1:20000 n:o 3121 06 Valittula (1969)

Kunta: SYSMÄ
Nimi: Vuohiniemi

Arvio 257 10.2.1993
Kylä: Suurikylä
Inv.nro:

M

Mj.tyyppi: asuinpaikka
Ajoitus: kivikautinen

Luokka: 2

Kartta: 3121 05 Koordinaatit: paikka Tarkkuus: +- 30
X: 6817 26 Y: 3430 65 Z: 84 Z2: 85 Ala: 0 m²

Kunto: 2 (1=hyvä, 7=tuhottu) Uhanalaisuus: 3 (1=ei, 3=on)

Kvartsi-iskoksia hiekkatien pinnasta
Kangasmetsää, maaperä moreenia

Tutkija: Lehtinen, Leena kk/vv 10/ 91
Tutkija: Raike, Eeva kk/vv 10/ 91

Tila- ja omistajatietoja ei ole

Löydöt:
KM 26 787:0 KVARTSI-ISKOKSIA 3 kpi

Paikka sijaitsee Sysmän kirkolta 5 km S.

Lehtinen 1992:

Paikka löydettiin 14.10.1991 Leena Lehtisen ja Eeva Raiken tarkastaessa Sysmän kaavoitettavia alueita. Kvartsit löytyivät tien pinnasta hiekkateiden risteyksen kohdalta, jossa oli havaittavissa matala rantatörmä. Kohde on 1 km NNW vuoden 1965 inventoinneissa löydettyistä asuinpaikoista (Sysmä 39 ja 38).

Kvartsien löytymisen jälkeen hiekkatietä käveltiin pari sataa metriä kaakkoon ja pohjoiseen muttei löydetty lisää kvartseja. Koekuoppia ei ympäristöön tehty. alueen maaperä oli moreenia.

Lähin ranta, Majaveden Kuhaselkä on sata metriä länteen.
Löytöpaikasta ei ilmoitettu maanomistajalle.

Tarkastuskoetta ei tehty

21.7.92 Lehtinen

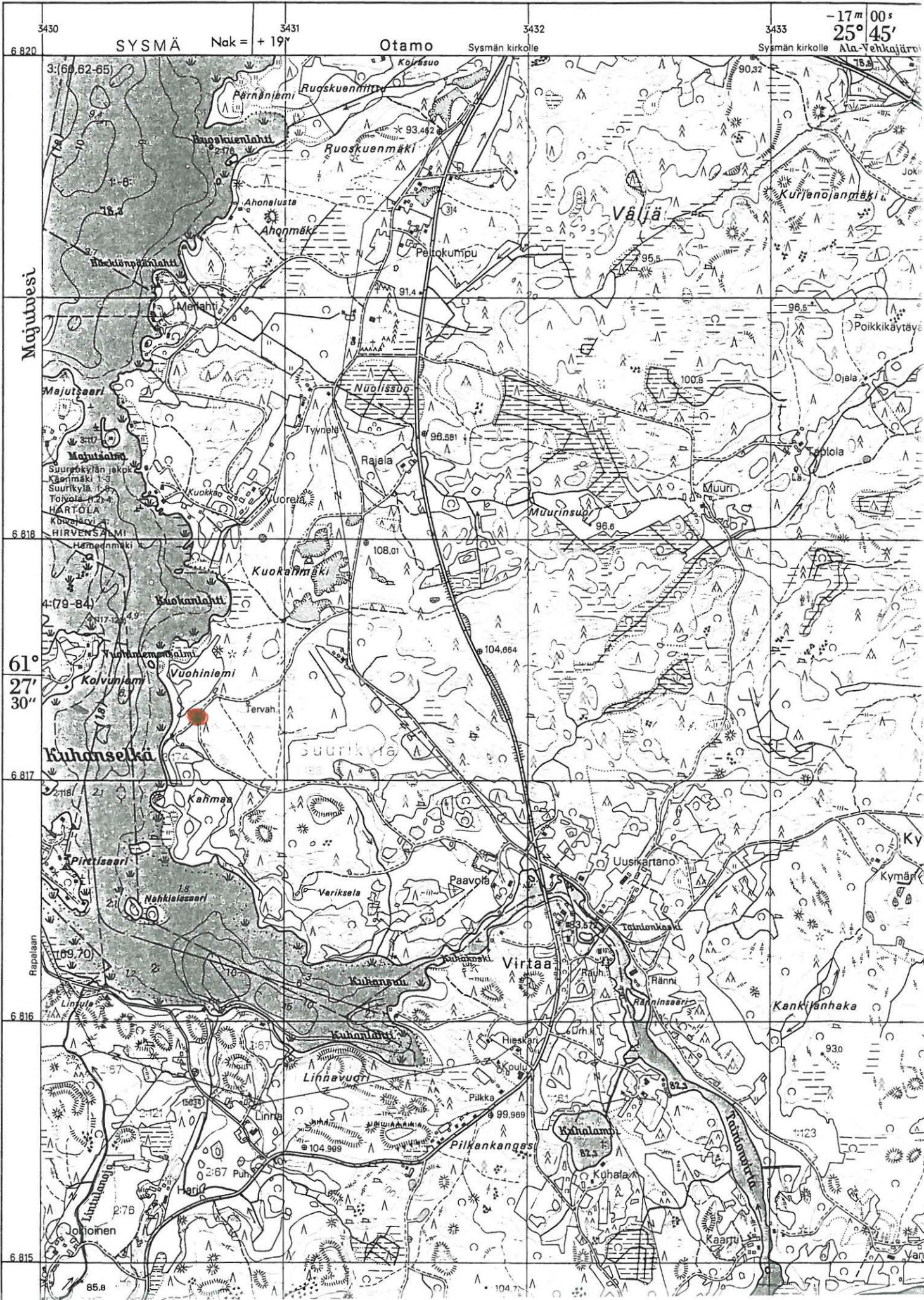
Huom! Kvartsit teiden risteyksistä => eivät niitä asuinpaikasta
kuitenkin - kvartseja ei ole myöskään maasta

J.P.T

PK 3121 05 NUORAMOINEN (1985)

SYSMÄ SUURIKYLÄ MOHINEN

KIRTSIEN
LÄYTTÖ



3121 02

Jatkotoimenpiteitä:

Huomautuksia (esim perimätieto) ja lisäyksiä:

Täyttöohjeita:

Tunnistetiedot

Mikäli kohteen alueella on useampia muinaisjäännöslajeja (esim. asuinpaikka ja röykkiöitä), täytä samalla nimellä ja inventointinumerolla useampi kortti

Hoito ja kunto

A. **Kunto:** 1=koskematon, 2= tutkittu osittain, 3= tutkittu kokonaan, 4=tuhoutunut osittain, 5= tuhoutunut kokonaan, 6=tutkittu ja tuhoutunut osittain, 7=tutkittu ja tuhoutunut kokonaan

B. **Alkuperäisyys:** 1=täysin alkuperäinen, 2=entisöity osittain, 3=entisöity kokonaan, 4=siirretty alkuperäiseltä paikaltaan

C. **Hoitotarve:** 1=vaatii entistämistä, 2=vaatii kunnostamista, 3=vaatii puhdistamista tai esiin kaivamista, 4=vaatii tuki- tai suojarakenteita, 5=vaatii tutkimuksia tuhoutumisen estämiseksi, 6=vaatii jatkuvaa hoitoa, 7=ei vaadi hoitotoimenpiteitä

D: **Hoitotilanne:** 1=peruskunnostettu, 2= tuettu rakentein, 3=pidetään puhtaana

E: **Rajaustarkkuus:** 1=rajattu arvion pohjalta, 2= rajattu osittaisella koekaivauksella, 3= rajattu kokonaan epävarmasti koekaivauksin, 4= rajattu kokonaan luotettavin koekaivauksin, 5=rajattu näkyvien rakenteiden perusteella

F: **Vahvistustapa:** 1=rajattu vain muinaisjäännös, 2=rajattu vain suoja-alue, 3=rajattu sekä muinaisjäännös että suoja-alue

G: **Maastomerkintä:** 1=kuparitaulu, 2=kertova taulu, 3=paalurajaus ilman taulua, 4=paalurajaus ja taulu, 5= aitaus ja taulu, 6=rakennus ympärillä ja taulu

Tila ja omistaja

Mikäli kohde on useamman tilan tai kylän alueella, TÄYTÄ LISÄKORTTI

ARKEOLOGISEN KOHTEEN
TARKASTUS

--	--	--

Tunnistetiedot

Kunta: Sysmä Inventointinnumero: _____

Alue: Varilanmaa Luokka: I

Nimi: Oratinkarju Ajoitus: Varhaismetallikausi

Kohteen laji: Lapinraunio Lukumäärä: Yksi

Kohteesta muita kortteja _____ kpl (ks. täyttöohjeet)

Tarkastaja: J.-P. Taavitsainen Tarkastusaika: 5. / 6. 19 91

Sijaintitiedot

Peruskartta: 3121 01 Karilanmaa (1985) Pinta-ala _____

x= 6807 47 y= 3421 89 z= 90

Suunta ja etäisyys kirkosta tms. 15,5 km etelälounaaseen

Hoito ja kunto (ks. täyttöohjeet)

A B C D E F G

Tila ja omistaja (ks. täyttöohjeet)

Kylä/kaupunginosa: Karilanmaa

Tila/Rno/nimi: Ojala 4:36

tai Kortteli/tontti/palsta: _____

Omistaja: Aki Naumi Puhelin: _____

Osoite: _____ Postitmp: 19310 Karilanmaa

Kiinteistötunnus: Vuokrattu, ks. huomautukset

Lisää kiinteistöjä _____ kpl

Aiemmat tiedot:

Aiemmat löydöt:

Tarkastuslöydöt:

TARKASTUSKERTOMUS

Liitteet:

kartat PX 5121 01 Karilanmaa (19885)

muut liitteet 2 kuvataulua

negatiivit f. 86614-86619

diat _____

Tarkastuksen aihe:

Peruskartassa havaittu mj-merkki, josta ei löytynyt tietoja esihistorian tsoon arkistosta

Kohteen kuvaus:

Oratinharjun länsikärjessä on pieni kalliopaljastuma, jonka laella on n. 20 x 8 m:n kokoinen, luotei-kaakkosuuntainen ja muutaman kymmenen cm:n korkuinen kivikasa, joka tuo ensiksi mieleen pienen pirunpellon. Sen kaakkoispäässä on matala kuopanne (halk. 1 m). Maasto alkaa kohota kivisenä raunion itäpuolella.

Raunio koostuu pienistä ja isosista pyöreistä ja hioutuneista sekä eri kokoisista lohkeista, mikä viittaa siihen, että kyseessä ei ole luontainen kivikasa. Tätä tukee myös raunion selvä rajautuminen luoteis- ja kaakkoispäästään, paikoin reuna vaikuttaa suorastaan kantatulta ylärinteen suuntaan.

Luoteispäässä tuntuu olevan suuremmassa rauniossa kiinni oleva toinen raunio.

Raunio on n. 100 m rannasta. Sen alapuolella on nykyisin huviloita.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen:

I

Ehdotus suoja-alueeksi: _____

Havaintomahdollisuudet: _____

Opas: _____

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tavattu maanomistaja Aki Naumi 5. 6. 1991

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä:

Selostus jätetty

15/ 7. 1991

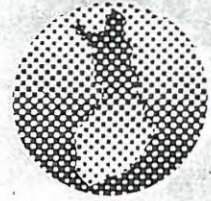
Aika

Aspeliniassa

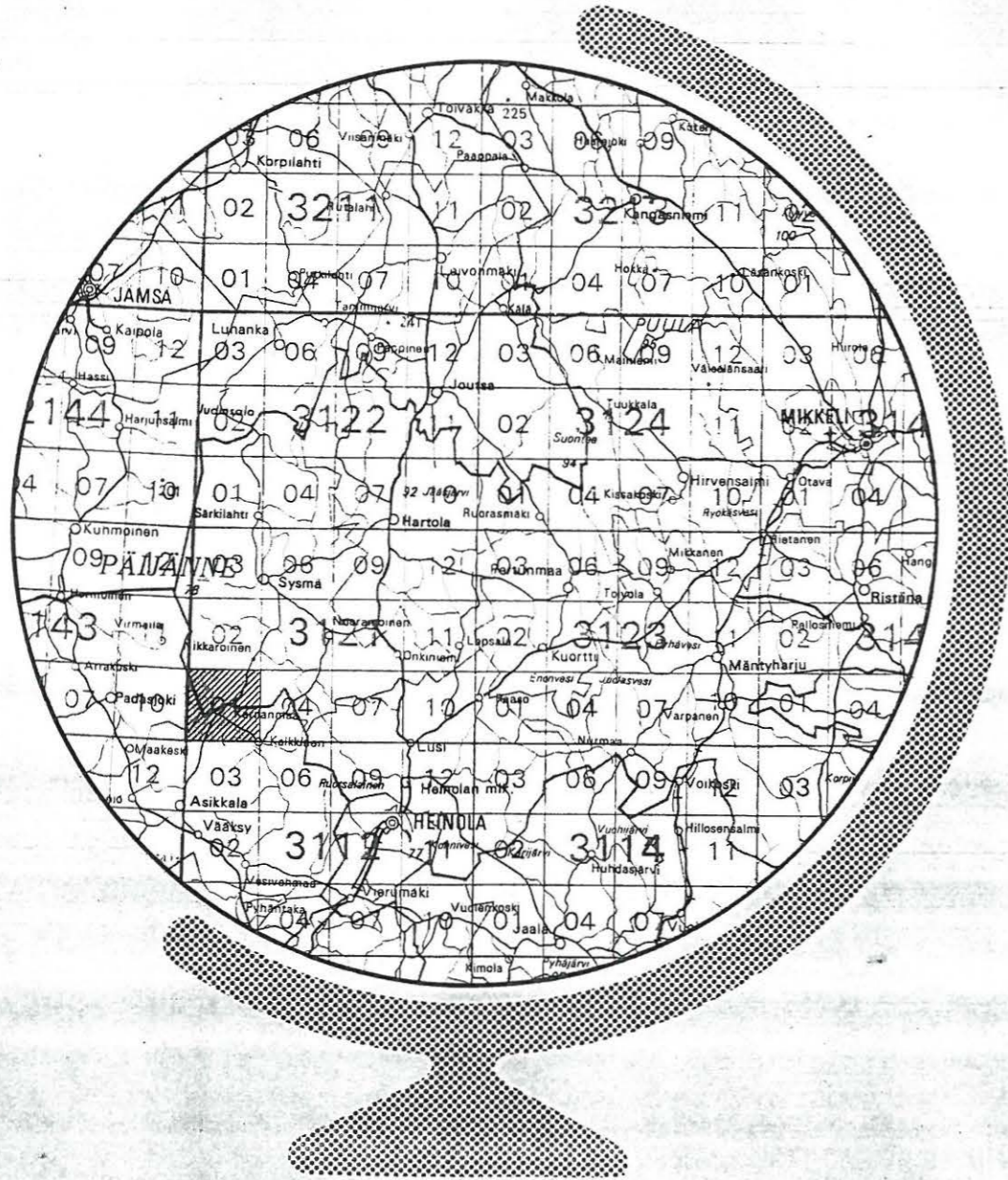
Paikka

J. P. Teirilä

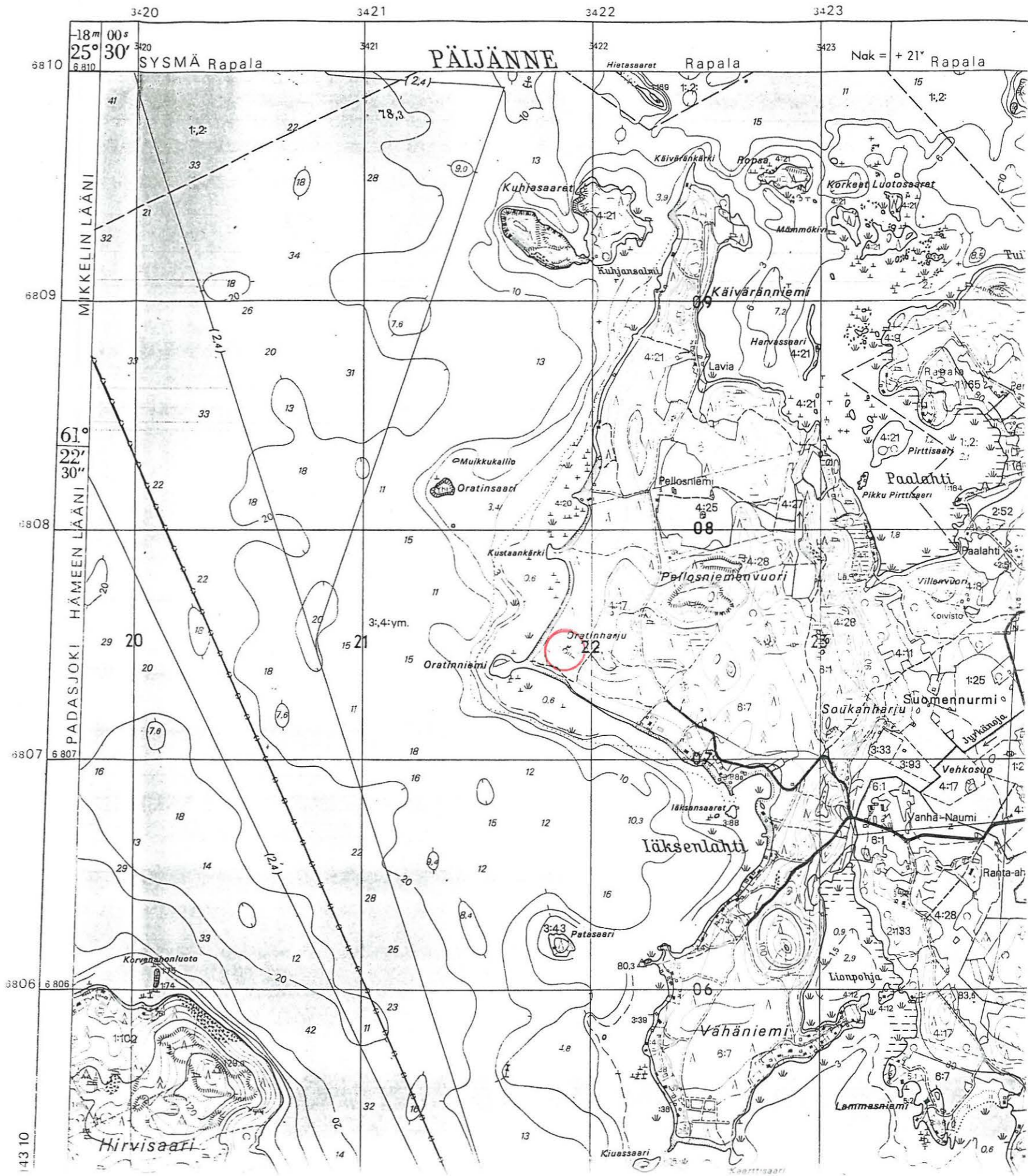
Allekirjoitus



3121 01 KARILANMAA
PERUSKARTTA
 1:20 000



MAASTOKARTASTO





86614



86615



86616



86617



86618



86619

Aluetta koskevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys _____

Lähilöytöjä _____

Perimätieto (kertoja, ikä) _____

Selostus jätetty

Aspeliniassa, 3. 8. 1989
paikka päiväys

J.-P. Taavitsa
allekirjoitus

Huomautuksia, lisäyksiä _____

Erilinen, karto 47/23.1.1990

ESIHISTORIALLISEN KOHTEEN TARKASTUS

Johtotiedot:

Kuntanumero _____ Tunnuslaji _____ Muinaisjäännöksen numero _____

Kunta Sysmä

Alue Rapala

Kohteen nimi Vähä Paatsalo

Rauhoitusluokka: 1 = Kokonaan I luokassa, 2 = Kokonaan II luokassa, 3 = Luokissa I ja II, 4 = Luokissa I, II ja III, 5 = Luokissa I ja III, 6 = Luokissa II ja III, 7 = Kokonaan luokassa III

Peruskartta (nro, nimi, painovuosi) 3121 02 NIKKAROINEN (1985)

x = 6811 20 y = 3421 44 z = n. 82,5 Ala _____

Kunto: 1 = Koskematon, 2 = Tutkittu osittain, 3 = Tutkittu kokonaan, 4 = Tuhoutunut osittain, 5 = Tuhoutunut kokonaan, 6 = Tutkittu ja tuhoutunut osittain, 7 = Tutkittu ja tuhoutunut kokonaan

Alkuperäisyys: 1 = Täysin alkuperäinen, 2 = Entisöity osittain, 3 = Entisöity kokonaan, 4 = Siirretty alkup. paikaltaan

Hoitotarve: 1 = Vaatii entistämistä, 2 = Vaatii kunnostamista tai korjausta, 3 = Vaatii puhdistamista tai esiin kaivamista, 4 = Vaatii tuki- tai suojarakenteita tms., 5 = Vaatii tutkimuksia tuhoutumisen estämiseksi, 6 = Vaatii jatkuvaa hoitoa, 7 = Ei vaadi hoitotoimenpiteitä

Hoitotilanne: 1 = Peruskunnostettu, 2 = Tuettu rakentein, 3 = Pidetään puhtaana

Rajaustarkkuus: 1 = Rajattu arvion pohjalta, 2 = Rajattu osittaisella koekaivauksella, 3 = Rajattu kokonaan epävarmasti koekaivauksin, 4 = Rajattu kokonaan luotettavin koekaivauksin, 5 = Näkyvät rakenteet

Vahvistustapa: 1 = Rajattu vain muinaisjäännösalue, 2 = Rajattu vain suoja-alue, 3 = Rajattu sekä muinaisjäännös- että suoja-alue

Maastomerkinä: 1 = Kuparitaulu, 2 = Kertova taulu, 3 = Paalurajaus ilman taulua, 4 = Paalurajaus ja taulu, 5 = Aitaus ja taulu, 6 = Rakennus ympärillä ja taulu

Tyyppitiedot:

Muinaisjäännöstyyppi hautaraunio (ns. lapinraunio)

Lukumäärä (esim. rökkiöitä) 1

(Pää)ajoitus varhaismetallikausi

Omistustiedot:

Kunta (3 nro:a) _____ Kylä (3 nro:a) _____ Talo (4 nro:a) _____ Tila(4 nro:a) _____
(Kohde useamman kunnan, kylän jne. alueella - ks. huomautukset)

(Kortteli, tontti, palsta tms.) 1:35

Tilan ym. nimi Mikonkorpi

Omistaja, vuokraaja Michael Walden, Kanavamäki 28 D, 00840 Helsinki

Osoite _____ Puhelin _____

Aiemmat tiedot (verifikaatit, tarkastukset, tutkimukset, mj-luettelot kirjallisuus) _____

Aiemmat löydöt (museonumerot) _____

Tarkastusselostus

Liitteet: peruskarttaote, muita liitteitä _____

valokuvat neg. 78751-52, diat n:o _____

Tarkastuslöydöt _____

Tarkastuksen aihe sakari Halmeen, Isomäenkatu 6 15500 Lahti, ilmoitus

28. 4. 1989

Tarkastaja J.-P. Taavitsainen Tarkastuspäivä 25. 7. 1989

Ympäristö (rakennukset, tiet, vesistöt, sorakuopat ym.; karttaluonnos mikäli muutoksia peruskartasta), _____

Kohteen kuvaus (huomiot kohteesta, aikaisemmin tutkittu osa, koekuopa jne. Muutokset aikaisemmasta. Nykyinen kunto.) Järveen viettävän

silokallion laella on n. 4 x 6 m:n laajuinen kiviraunio

Maastokuvaus (maaston laatu: pelto, metsä, ranta tms. Muoto: mäki, rinne tms. Maaperä. Kasvillisuus.) _____

Alueen laajuuden arviointiperuste _____

Luokitusehdotus perusteluineen I/II

Ehdotus suoja-alueeksi perusteluineen _____

Havaintomahdollisuudet _____

Opas _____

Rauhoitustoimenpiteet maastossa (yhteys maanomistajaan, kiireelliset ilmoitukset jne.) _____



6810 6811 6812 6813 6814 6815

25° 30' -18 m 00s 3420 3421 3422 3423 3424 3425 3426 3427

25° 35' -17 m 40s

Nok = + 21°

Nok = + 20°

© MAANMITTAUSHALLITUS, HELSINKI 1985

Karttarunkona ilmakuvakartta 1:10 000 v:ltä 1961.

Korkeuskäyrien stereokartoitus Autograph A B-stereokojeella 1:10 000 v. 1963.

Alueella magneettisia häiriöitä.

Korkeudet metreinä m-repinnasta N 60-järjestelmän mukaan

Syvyystiedot perustuvat merenkulkuhallituksen mittauksiin 1880 ja 1916.

Syvyystietojen lähtötaso 77.8 m.

Merenkulkueen liittyvät merkinnät ovat A-järjestelmässä ja vastaavat ajankohtaa 3.10.1985

Ilmakuvaus 1981. T

3121 02 NIKKARONEN



1:20000



78751



78752

ESZUPP. Rto 48/27.1.1990

Aluetta koskevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys _____

Lähilöytöjä Kuhjasaarten itäpuolella Käiväränkärjessä on hajotettu

kiviraunio

Perimätieto (kertoja, ikä) _____

Selostus jätetty

Aspeliniassa, 2. 8. 1989
paikka päiväys

J.-P. Tamm
allekirjoitus

Huomautuksia, lisäyksiä _____

ESIHISTORIALLISEN KOHTEEN TARKASTUS

Johtotiedot:

Kuntanumero _____ Tunnuslaji _____ Muinaisjäännöksen numero _____

Kunta Sysmä

Alue Karilaa

Kohteen nimi Kuhjasaaret

Rauhoitusluokka: 1 = Kokonaan I luokassa, 2 = Kokonaan II luokassa, 3 = Luokissa I ja II, 4 = Luokissa I, II ja III, 5 = Luokissa I ja III, 6 = Luokissa II ja III, 7 = Kokonaan luokassa III

Peruskartta (nro, nimi, painovuosi) 3121 01 KARILAA (1985)

x = 6809 48 y = 3421 98 z = > 80 Ala _____

Kunto: 1 = Koskematon, 2 = Tutkittu osittain, 3 = Tutkittu kokonaan, 4 = Tuhoutunut osittain, 5 = Tuhoutunut kokonaan, 6 = Tutkittu ja tuhoutunut osittain, 7 = Tutkittu ja tuhoutunut kokonaan

Alkuperäisyys: 1 = Täysin alkuperäinen, 2 = Entisöity osittain, 3 = Entisöity kokonaan, 4 = Siirretty alkup. paikaltaan

Hoitotarve: 1 = Vaatii entistämistä, 2 = Vaatii kunnostamista tai korjausta, 3 = Vaatii puhdistamista tai esiin kaivamista, 4 = Vaatii tuki- tai suojarakenteita tms., 5 = Vaatii tutkimuksia tuhoutumisen estämiseksi, 6 = Vaatii jatkuvaa hoitoa, 7 = Ei vaadi hoitotoimenpiteitä

Hoitotilanne: 1 = Peruskunnostettu, 2 = Tuettu rakentein, 3 = Pidetään puhtaana

Rajaustarkkuus: 1 = Rajattu arvion pohjalta, 2 = Rajattu osittaisella koekaivauksella, 3 = Rajattu kokonaan epävarmasti koekaivauksin, 4 = Rajattu kokonaan luotettavin koekaivauksin, 5 = Näkyvät rakenteet

Vahvistustapa: 1 = Rajattu vain muinaisjäännösalue, 2 = Rajattu vain suoja-alue, 3 = Rajattu sekä muinaisjäännös- että suoja-alue

Maastomerkinä: 1 = Kuparitaulu, 2 = Kertova taulu, 3 = Paalurajaus ilman taulua, 4 = Paalurajaus ja taulu, 5 = Aitaus ja taulu, 6 = Rakennus ympärillä ja taulu

Tyyppitiedot:

Muinaisjäännöstyyppi hautaraunio (ns. lapinraunio)

Lukumäärä (esim. rökkiöitä) 1

(Pää)ajoitus varhaismetallikausi

Omistustiedot:

Kunta (3 nro:a) _____ Kylä (3 nro:a) _____ Talo (4 nro:a) _____ Tila (4 nro:a) _____
(Kohde useamman kunnan, kylän jne. alueella - ks. huomautukset)

(Kortteli, tontti, palsta tms. 4:21)

Tilan ym. nimi Lavia

Omistaja, vuokraaja Pentti Lindroos

Osoite 19310 Karilanmaa Puhelin _____

Aiemmat tiedot (verifikaatit, tarkastukset, tutkimukset, mj-luettelot kirjallisuus) muinaisjäännös on merkitty peruskarttaan esihistorian

toimiston tietämättä

Aiemmat löydöt (museonumerot) _____

Tarkastusselostus

Liitteet: peruskarttaote, muita liitteitä

valokuvat neg. 78957-58, diat n:o _____

Tarkastuslöydöt _____

Tarkastuksen aihe Riitta Laitisen, Päijät-Hämeen seutukaavaliitto, ilmoitus

Tarkastaja J.-P. Taavitsainen Tarkastuspäivä 25. 7. 1989

Ympäristö (rakennukset, tiet, vesistöt, sorakuopat ym.; karttaluonnos mikäli muutoksia peruskartasta), _____

Kohteen kuvaus (huomiot kohteesta, aikaisemmin tutkittu osa, koekuopajne. Muutokset aikaisemmasta. Nykyinen kunto.) Veteen viettävän avokallion laella on matala, rajoiltaan epämääräinen lähinnä soikeahko kivistä koottu raunio. Sen koko on n. 8 x 9 m.

Maastokuvaus (maaston laatu: pelto, metsä, ranta tms. Muoto: mäki, rinne tms. Maaperä. Kasvillisuus.) _____

Alueen laajuuden arviointiperuste _____

Luokitusehdotus perusteluineen I/II

Ehdotus suoja-alueeksi perusteluineen _____

Havaintomahdollisuudet _____

Opas _____

Rauhoitustoimenpiteet maastossa (yhteys maanomistajaan, kiireelliset ilmoitukset jne.) _____



HÄMEENKATU 9
PL 50
15111 LAHTI

PUH. (918) 830 235
TELEFAX (918) 830 240

LÄHETE

Jussi-Pekka Taavitsainen
Museovirasto
PL 913
00101 HELSINKI

Oheisella kartalla maastokäynnillä
5.7.1989 silmiini sattunut kiviröykkiön
sijainti. Röykkiö oli ehkä n. 5m halkai-
sijaltaan ja se sijaitse veteen saakka
viittävän kallion korkeimmalla kohdalla.
Peruskartassa 6ⁿ-merkintä.

jatkuu →

- | | | |
|--|--|-----------------------------------|
| <input type="checkbox"/> Kirjeenne johdosta | <input type="checkbox"/> Toimenpiteitä varten | <input type="checkbox"/> |
| <input checked="" type="checkbox"/> Puh. kesk. perusteella | <input type="checkbox"/> Palautamme | <input type="checkbox"/> Liitettä |
| <input type="checkbox"/> Sopimuksen mukaan | <input type="checkbox"/> Allekirjoitettavaksi | |
| <input type="checkbox"/> Tiedoksi | <input type="checkbox"/> Pyydämme palauttamaan | |

Lahti 12.7.89

Diitta Laitinen

DIITTA LAITINEN

R. Laitinen / M. Miettinen

Liitteen julkaisussa olevat kohteet on merkitty seutusunnitelma/
seutukaava luonnoksemme.

Mikäli kysessä on todella muinaismuisto, toivoisin, että
viestittäisitte meille päin, jotta voimme ottaa jatkossa huo-
miin.

18 m
25° 30'
6.810

(0) s
3420
SYSMÄ

Kartastoajan
muutosta aiheutuvi

PÄIJÄNNE

3422 **3121 01 KARILANMAA** 3423

Nak = + 21°

MIKKELIN LÄÄNI

61° 22' 30"

PADASJOKI HÄMEEN LÄÄNI

6 807

806

05

(2.4)

78,3

*Huom! meruskart-
tan merkintä*

Kuhjasaaret

Hietasaaret

Käiväränkäki

Ropssa

Korkeat Luotosaaret

Mämmökivi

Käivärännemi

Hervassaari

Lavia

Pirttisaari

Paalahti

Pikku Pirttisaari

Paalahti

Villenvuori

Koivisto

Soukanharju

Suomennurmi

Jyrkänot

Vehkosuo

Vanha-Naumi

Ran

Iäksensaaret

Iäksenlahti

Patasaaari

Iänpohja

Vähäniemi

Lammassaari

Kluusaari

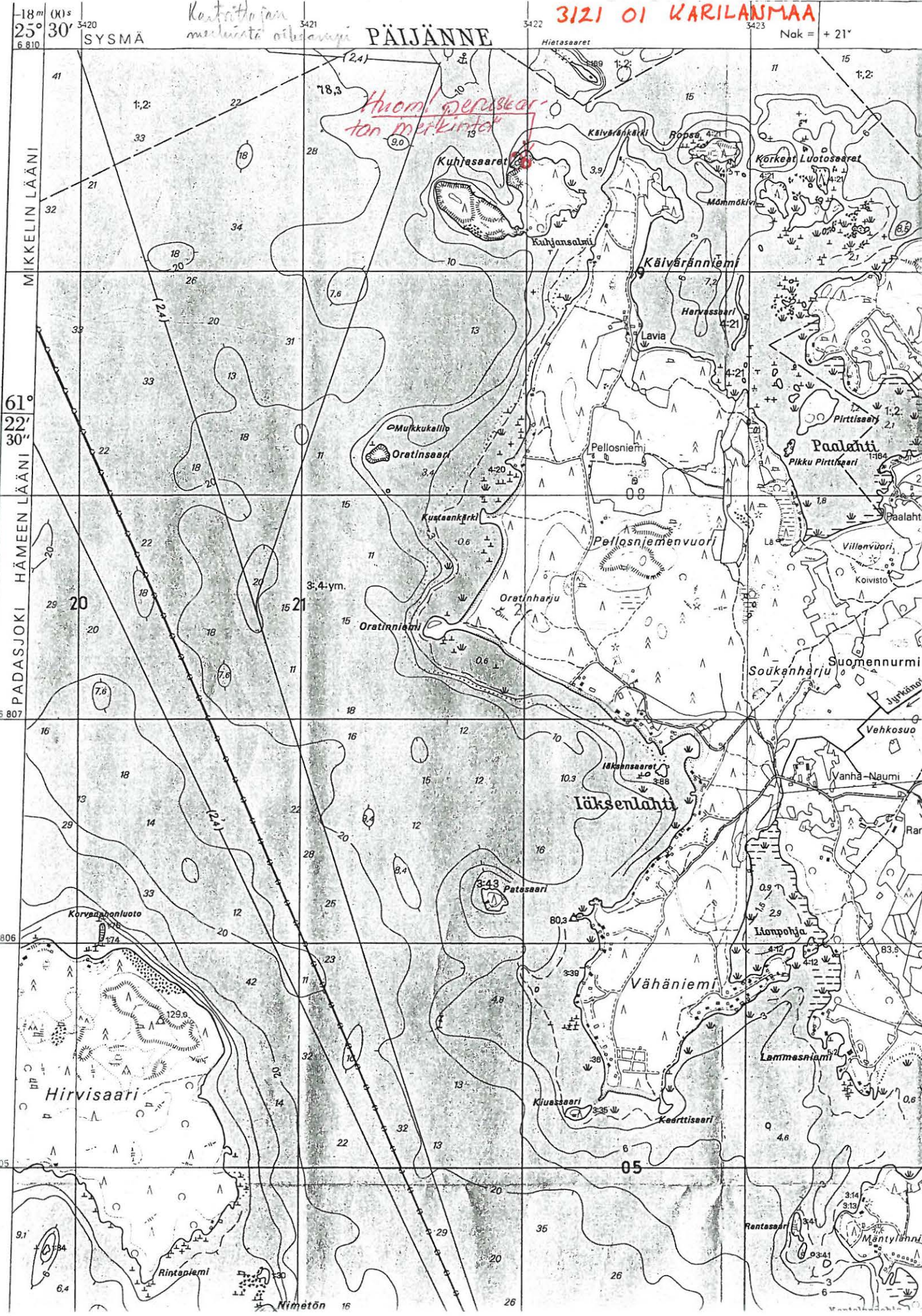
Kearttisaari

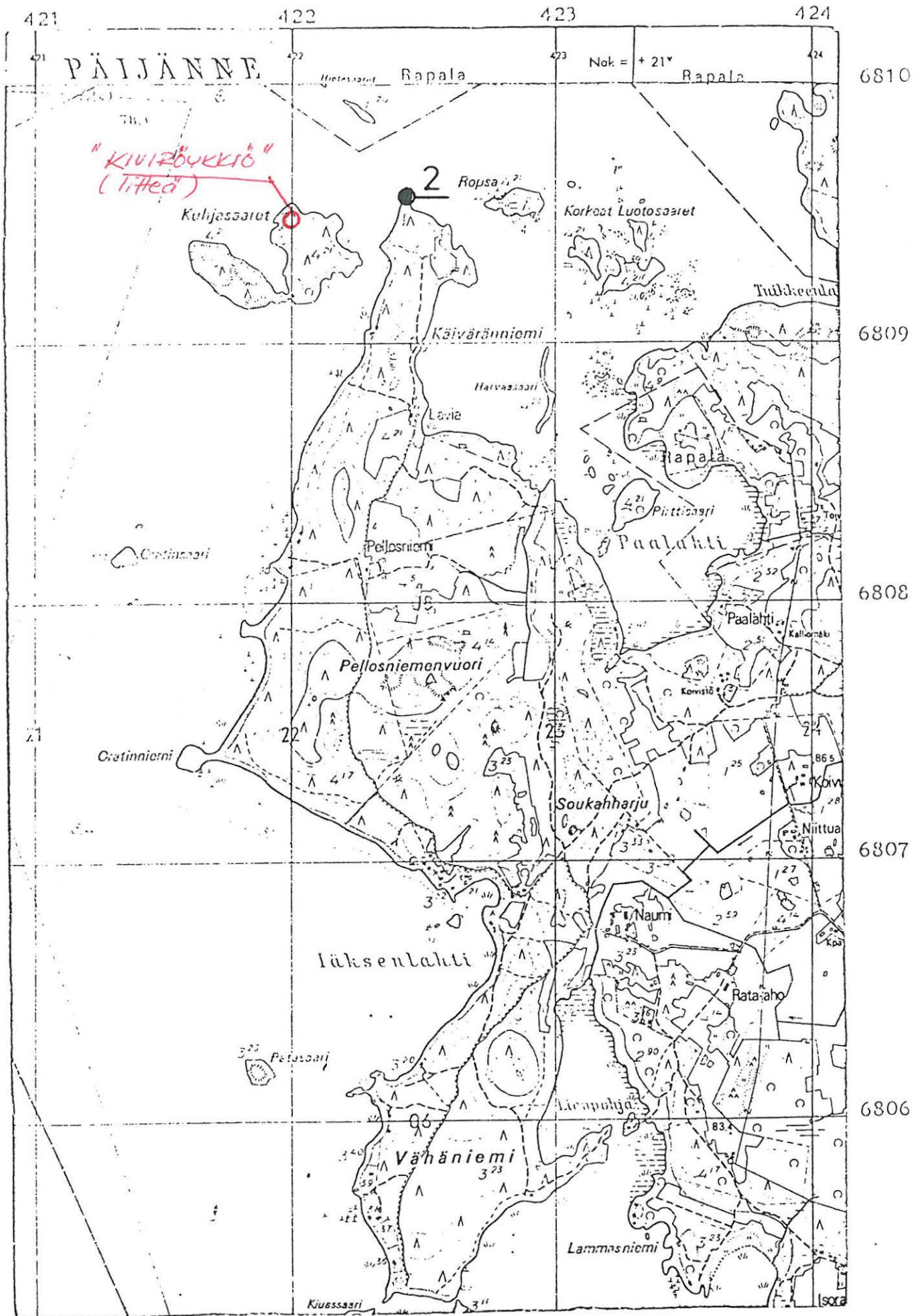
Korvasaari

Hirvisaari

Rintaniemi

Nimeton





Ote peruskartasta 1:20000 n:o 3121 01 Karilannmaa (1969)

Sysmä Karilannmaa Kuhjasaaret



75887



78958

- 1) Esihistoriallisen kohteen tarkastus: kunta S Y S M Ä n:o 16
- 2) Nimi A l h i o 3) Kohteen laatu uhrikivi
- 4) Kylä, kylänosa Voipala
- 5) Tila, palsta, Rno Hovila 2⁵⁹
- 6) Omistaja, vuokraaja, osoite Ilmo Korpinen, 19700 SYSMÄ
- 7) Peruskartta 3121 03 SYSMÄ, x= 6821 20, y= 428 70, z= 82,5-85
- 8) Sijainti kirkosta tms. n. 800 m SW
- 9) Sijainti sanallisesti (talot, tiet, vesistöt)¹⁾ Haaralasta n. 200 m N,
Suopellon tien NW-puolella, Nikalaan ja Rautaseen vievien teiden ris-
teyksen SW-puolella, maantiestä n. 50 m.
- 10) Maasto (laatu, muoto, maaperä, kasvillisuus, rakennukset, hiikkakuopat)¹⁾
Maantien varressa olevan Alhion mäen pohjoispuolella, pellon laidas-
sa. Naalekko kiv
- 11) Mj:n kuvaus ¹⁾ N. 1 m korkuinen kivi, jonka laella yksi uhrikuppi.
- 12) Arvioitu laajuus:
- 13) Luokitusehdotus perusteluineen ¹⁾ I, kuten uhrikivet yleensä.

- 14) Ehdotus suoja-alueeksi lain mukainen
- 15) Karttaluonnokset, piirrokset
- 16) Valokuvat:
- 17) Löydöt (suluissa aikaisemmat)
- 18) Kosketus maanomistajaan opas Helka Talvitieva
- 19) Havaintomahdollisuudet hyvät
- 20) Lähteet (aika, ilmoitus, kirjallisuus, top-arkisto ym.)¹⁾ opettaja
Talvitieva löytänyt uhrikiven etsimällä.
- 21) Tarkastukset, tutkimukset (ala)¹⁾
- 22) Lähilöydöt: Nikalan uhrikivi (n:o 17) 200 m N, Haaralan Hevoshaan kivi
- 23) Perimätieto / (n:o 15), n. 120 m S
- 24) Huomautuksia ¹⁾
- 25) Tarkastanut 29/5 1975

1)

Tarvittaessa käytetään liitteitä;
 kiinnitettävä nitojalla tähän!

- 1) Esihistoriallisen kohteen tarkastus: kunta S Y S M Ä
- 2) Nimi Saha 3) Kohteen laatu uhrikallio ?
- 4) Kylä, kylänosa Suurikylä
- 5) Tila, palsta, Rno
- 6) Omistaja, vuokraaja, osoite Asko Oy
- 7) Peruskartta 3121_06 VALITTULA, x= 6822_16, y= 430_42, z= 82,5
- 8) Sijainti kirkosta tms. Sysmän kirkosta n. 1 km NE
- 9) Sijainti sanallisesti (talot, tiet, vesistöt)¹⁾ Majutveden pohjoisrannalla sahan pohjoispuolella sähkömuuntajasta n. 50 m NW
- 10) Maasto (laatu, muoto, macperä, kasvillisuus, rakennukset, hiekkakuopat)¹⁾
Suurehko tasainen kallio, ala n. 10 x 20 m, peltoalueen etelälaidassa. Rapautuvaa kalliota. Otettu joskus kiveä, poranreikiä näkyvissä. Kallion eteläpuolella vanha kellarinkuoppa. Ympäristö suht. alavaa pensaikkoa.
- 11) Mj:n kuvaus ¹⁾ Kallion länsireunassa kuoppa, Ø 10/14 sm, syvyys 6 sm. Ei vaikuta porauskuopalta, mutta uhrikuopaksikin epävarma. Kallion pinnassa muitakin kuopanteita, mutta epätasaisia, rapautuneita.
- 12) Arvioitu laajuus:
- 13) Luokitusehdotus perusteluineen ¹⁾ II₄ epävarma

- 1) Esihistoriallisen kohteen tarkastus: kunta S Y S M Ä
- 2) Nimi Kauppila 3) Kohteen laatu kirjoitusta kalliiossa
- 4) Kylä, kylänosa Valittula
- 5) Tila, palsta, Rno Kauppila 1²⁵
- 6) Omistaja, vuokraaja, osoite Eelis Rajala, 19770 VALITTULA
- 7) Peruskartta 3121 06 VALITTULA, x= 6825, y= 439, z= 90-95
- 8) Sijainti kirkosta tms. talo Sysmän kirkosta n. 11 km NE
- 9) Sijainti sanallisesti (talot, tiet, vesistöt)¹⁾ Vanhan Hartolaan vievän maantien varressa, Joutsjärven kahtia jakavaan niemeen (etelään) vievän tien haarassa.
- 10) Maasto (laatu, muoto, macperä, kasvillisuus, rakennukset, hiekkakuopat)¹⁾
- 11) Mj:n kuvaus ¹⁾
- 12) Arvioitu laajuus:
- 13) Luokitusehdotus perusteluineen ¹⁾

- 14) Ehdotus suoja-alueeksi _____

- 15) Karttaluonnokset, piirrokset _____
- 16) Valokuvat: _____

- 17) Löydöt (suluissa aikaisemmat) _____

- 18) Kosketus maanomistajaan _____ opas _____
- 19) Havaintomahdollisuudet _____
- 20) Lähteet (aika, ilmoitus, kirjallisuus, top-arkisto ym.)¹⁾ agrologi Viljo
Haarasilta (Valittula) kertoi, että Kauppilan luona kalliolla olisi
 jotain kirjoitusta. Aikaisemmin Kauppilassa poiketessani ei täl-
 laisesta ollut puhetta.

- 21) Tarkastukset, tutkimukset (ala)¹⁾ _____

- 22) LähiLöydöt: _____
- 23) Perimätieto _____

- 24) Huomautuksia ¹⁾ _____

- 25) Tarkastanut / 197 _____

1) Tarvittaessa käytetään liitteitä;
 kiinnitettävä nitojalla tähän!

- 1) Esihistoriallisen kohteen tarkastus: kunta S Y S N Ä
- 2) Nimi Kauppila 3) Kohteen laatu KM 19424 rautakeihäs
- 4) Kylä, kylänosa Valittula
- 5) Tila, palsta, Rno Kauppila 1²⁵
- 6) Omistaja, vuokraaja, osoite Helis Rajala, 19770 VALITTULA
- 7) Peruskartta 3121_06 VALITTULA ,x= 6825_38 ,y= 439_48 ,z= 90_95
- 8) Sijainti kirkosta tms. Sysmän kirkosta n. 11 km NE
- 9) Sijainti sanallisesti (talot, tiet, vesistöt)¹⁾ Kauppilan talo on vanhan Hartolaan menevän maantien varressa. Sen kohdalta menee etelään tie niemeen, joka jakaa Joutsjärven kahteen osaan.
- 10) Maasto (laatu, muoto, maaperä, kasvillisuus, rakennukset, hiekkakuopat)¹⁾
Löytöpaikka on Kauppilan talon pihamaan kulmassa talosta n. 20 m NW. Pihamaa on kallioista, mutta melko tasaista (tasoitettua).
- 11) Mj:n kuvaus ¹⁾ Keihäänkärki löytyi n. 0,5 m syvyydestä suurta kukka-
penkkiä tehtäessä. Paikalla ei ole havaittu mitään erikoista.
Kauppilan ympäristössä maasto on kuitenkin vaikka kalmistoksi sopi-
vaa. Rakennukset ovat voineet tuhota jotakin.
- 12) Arvioitu laajuus:
- 13) Luokitusehdotus perusteluineen ¹⁾

- 1) Esihistoriallisen kohteen tarkastus: kunta S Y S M Ä
- 2) Nimi Rantamäki 3) Kohteen laatu uhrikallio
- 4) Kylä, kylänosa Valittula
- 5) Tila, palsta, Rno Rantamäki 6¹⁵ (aik. Rantamäki, mutta Rantamäki alkuperäinen)
- 6) Omistaja, vuokraaja, osoite Armas Virolaisen perik. (Hilja Virolainen),
19770 VALITTULA
- 7) Peruskartta 3121 06 VALITTULA ,x=6825 92 ,y=439 56 ,z=90-92,5
- 8) Sijainti kirkosta tms. Sysmän kirkosta n. 11 km NE
- 9) Sijainti sanallisesti (talot, tiet, vesistöt)¹⁾ Joutsjärven kahteen osaan
jakavan niemen tyvellä, niemeen menevän tien itäpuolella, vanhasta Har-
tolan maantiestä n. 0,5 km S, Valittulan entisestä kansakoulusta 200 m N.
- 10) Maasto (laatu, muoto, macperä, kasvillisuus, rakennukset, hiekkakuopat)¹⁾
Talo sijaitsee pienen kallioisen Rantamäen etelärinteessä.
- 11) Mj:n kuvaus ¹⁾ Talon pohjoispuolella aivan oven edessä matala osaksi
maan peittämä kallio. Pihalla liikuttaessa maan pinta on kulunut ja
1973 ohi emäntä Hilja Virolainen huomannut kalliossa uhrikupin. Se
on matala, ø n. 5 sm. Vieressä on matala, varsin epävarma kuppi. Nii-
tä saattaa kalliossa olla vielä useampiakin maan alla.
- 12) Arvioitu laajuus:
- 13) Luokitusehdotus perusteluineen ¹⁾ I kuten yleensä uhrikivet

SYSMÄ VALITTULA RAUTAMÄKI



**Mahdollinen uhrikuppi osaksi maan peittämässä kalliossa.
Etelästä.**

Matti Huurre 1974

SYSMÄ JOUTSJÄRVI HAUTLAHDEN KALLIO



F. 116369

**S - N -suuntainen kiviaita, n. 20 x 1,5 x 1 m.
Etelästä.**

Matti Huurre 1974

- 1) Esihistoriallisen kohteen tarkastus: kunta S Y S M Ä
- 2) Nimi Ylä-Haarasilta 3) Kohteen laatu rautakautinen kalmisto ?
- 4) Kylä, kylänosa Joutsjärvi
- 5) Tila, palsta, Rno Ylä-Haarasilta 8⁵⁵
- 6) Omistaja, vuokraaja, osoite agrologi Viljo Haarasilta, 19770 VALITTULA
- 7) Peruskartta 3121_06 VALITTULA ,x=6825 34 ,y=438 03 ,z=90-92,5
- 8) Sijainti kirkosta tms. Sysmän kirkosta n. 9 km NE
- 9) Sijainti sanallisesti (talot, tiet, vesistöt)¹⁾ Ylä-Haarasillan talo on Sysmästä Hartolaan menevän tien varressa eteläpuolella, sen ja Joutsjärven välillä.
- 10) Maasto (laatu, muoto, macperä, kasvillisuus, rakennukset, hiekkakuopat)¹⁾
Talo on loivarinteisellä mäellä, itäpuolella on kaakkoon, ojaan viettävää peltoa. Pihamaata on tasoitettu. Talon NE-puolella on suurehko kivikkoinen kumpare, jonka N-laidassa kellari.
- 11) Mj:n kuvaus ¹⁾ Keihäs KM 17379 löydetty 1967 talon NW-puolella olevan navetan ajosiltaa tehtäessä. Baikka nyt betonisen ajosillan alla. Rannerengas KM 19425 löytynyt vesijohto-ojaa kaivettaessa n. 5 m talon N-päädystä, läheltä yllä mainittua kumpareta. Kumpareeseen kaivetuista koekuopista tuli palanutta savea, mutta selviä merkkejä kalmistosta ei alueella voinut havaita. Sellaisen olemassaolo on mahdollinen. Kaivun inventointikertomuksessa
- 12) Arvioitu laajuus:
- 13) Luokitusehdotus perusteluineen ¹⁾

- 14) Ehdotus suoja-alueeksi _____

- 15) Karttaluonnokset, piirrookset _____
- 16) Valokuvat: _____ kuva luoteesta maantien laidalta. Navetta oikealla, ajosilta pensaitten takana. Keskellä näkyy kumpareta. _____
- 17) Löydöt (suluissa aikaisemmat) (KM 2961:2 kourutaltoa, - 16976:1-2 _____ keramiikkaa, kvartssia) _____
- 18) Kosketus maanomistajaan tavattu _____ opas omistaja _____
- 19) Havaintomahdollisuudet tavalliset, pellolla huonot _____
- 20) Lähteet (aika, ilmoitus, kirjallisuus, top-arkisto ym.)¹⁾ Koivunen inv. 1965 n:o 39. Koivunen löysi talon itäpuolelta pellosta muutaman kvartsin ja keramiikkanalan ja katsoi siinä olevan asuinpaikan, jolta kourutaltoa 2961:2 olisi ehkä löytynyt. Keramiikka lienee kuitenkin rautakautista ja liittyy mahdollisesti kalmistoon. _____

- 21) Tarkastukset, tutkimukset (ala)¹⁾ _____

- 22) Lähilöydöt: Kauppila n. 1,5 km E, Rantamäen uhrikivet 1,5 km ESE. _____
- 23) Perimätieto _____

- 24) Huomautuksia ¹⁾ Yllä mainitun kumpareen talonpuoleisessa reunassa isohko kivi, jonka pystyssä kyljessä tasapohjainen kuoppa, Ø 5 sm, syvyys 7 sm. Ei muistuta uhrikuoppia, mutta ei ole luonnonkaan työtä.
- 25) Tarkastanut 3/9 1974 _____

 Matti Huurre

1)
 Tarvittaessa käytetään liitteitä;
 kiinnitettävä nitojalla tähän!

SYSMÄ JOUTSJÄRVI HAARASILTA



F. 116376

**Mahdollinen rautakautinen kalmistoalue.
Luoteesta.**

Matti Huurre 1974

- 1) Esihistoriallisen kohteen tarkastus: kunta S Y S M Ä 20
- 2) Nimi SURMAKIVI 3) Kohteen laatu hautaröykkiö ja uhrikallio
- 4) Kylä, kylänosa Suurikylä
- 5) Tila, palsta, Rno Suurikylä RNo 1²²¹
- 6) Omistaja, vuokraaja, osoite Paul Streng, 19700 Sysmä
- 7) Peruskartta 3121 03 SYSMÄ, x= 6821 84, y= 429 42, z= 82-84
- 8) Sijainti kirkosta tms. 150 m NNE
- 9) Sijainti sanallisesti (talot, tiet, vesistöt)¹⁾ Sysmästä Suopeltoon vievällä tieltä 20-40 m itään.
- 10) Maasto (laatu, muoto, maaperä, kasvillisuus, rakennukset, hiekkakuopat)¹⁾
Fellon keskellä pieni kallio, laajuus n. 10 x 12 m. Lounaaseen loiva, koillispuolella kupera, jyrkkä, nousee pellosta n. 1,5 m. SW-päässä Surmakivi-terävähaarjainen siirtolohkare, koko n. 2 x 3 m, korkeus 1 - 1,5 m. Siitä n. 6 m NE kalliolla vaakituskiintopiste: rautapallo.
- 11) Mj:n kuvaus¹⁾ Haudat: kallion etelärinteessä pienistä kivistä tehtyä kivikkoa. Voi olla pellostakin, koekuopasta ei tullut näkyviin kuin hiiltä. (Vrt. Hirviluoto 1960). Itse Surmakivi lienee matalan hauraunion päällä. Sen juurella kiveystä, maa hiilipitoista. N. 30 m kalliosta SE matalaa kivikkoa (pellosta ?) kalliolla. Uhrikuopat: kallion pinnassa 6 matalaa, mutta selvää uhrikuppia, ø 5-8 sm. Jos kallio uudistettaisiin, voisi niitä löytyä lisää. Kupprien sijainti ks. piirros.
- 12) Arvioitu laajuus: _____
- 13) Luokitusehdotus perusteluineen¹⁾ I.

- 14) Ehdotus suoja-alueeksi 30 x 30 m
- 15) Karttaluonnokset, piirrokset liite: uhrikupit Kalliossa. 1:10
- 16) Valokuvat:
- 17) Löydöt (suluissa aikaisemmat)
- 18) Kosketus maanomistajaan opas Helka Talvitieva
- 19) Havaintomahdollisuudet hyvät
- 20) Lähteet (aika, ilmoitus, kirjallisuus, top-arkisto ym.)¹⁾ Hirviluoto,
tark.kert. 1960 s. 3.
- 21) Tarkastukset, tutkimukset (ala)¹⁾
- 22) Lähilöydöt: Röykkiökalmisto, Sysmän mjt:n n:o 21 Ihananiemi, n. 30-50 m N.
- 23) Perimätieto opettaja Helka Talvitievan mukaan Surmakivi on kirkkoa rakennettaessa ollut jo seinässä, mutta pudonnut ja tappanut miehen.
Opettaja oli ihmetellyt, miksi kivi oli kuljetettu niin kauas kirkosta
- 24) Huomautuksia ¹⁾ ja tutkiessaan kalliota havainnut uhrikupit.
- 25) Tarkastanut 30 / 5 1973 Vilho Heikkilä

1)

Tarvittaessa käytetään liitteitä;
kiinnitettävä nitojalla tähän!



● KIVTOPISTE

a) ●

b) ●

c) ●

d) ●

e) ●

f) ●

1:25

ŠYSMÄ 20

SUURIKYLÄ

SURMAKIVI

M. HUURAE 1973

● = UHRIKUUPI

a) Ø 8 sm (LÄHES KORKEIN KOHTA)

b) Ø 7 sm

c) Ø 6 sm, MATALA

d) Ø 6 sm

e) Ø 6 sm

f) Ø 5 sm, MATALA

f.116382



f.116383

1. PANORAAMA KAAKOSTA. SURMAKIVI KALLIOINEEN VASEMMALLA, KIVI NÄKYVÄ PUIDEN VÄLISÄ, RAUNIOIDEN 21: 4-5 PAIKKA MAANTIEÄN LÄNSIPUOLELLA JÄÄ PUIDEN TAA. KESKELLÄ SUURENKYLÄÄN KARTANOÄN PÄÄRAKENNUS, SEN EDESSÄ MAANTIEÄN ITÄLAIDASSA RAUNIOÄ 21: 1-3. OIKEALLA, TIEÄN ITÄPUOLELLA PELLOLLA UHRIKIVI 23.

f.116381



2. SURMAKIVI POHJOISESTÄ. KIRKKO KUUSIKON TAKANA VASEMMALLA KALLIOSSA ETUALALLA UHRIKUPPEJA

f.116380



3. SURMAKIVI LÄNNESTÄ.

- 1) Esihistoriallisen kohteen tarkastus: kunta S Y S M Ä n:o 24
- 2) Nimi S i m o l a n r i n n e 3) Kohteen laatu uhrikivi
- 4) Kylä, kylänosa Suunikylä
- 5) Tila, palsta, Rno Simolanrinne
- 6) Omistaja, vuokraaja, osoite As. Oy Simolanrinne (isännöitsijä Erkki Heinonen, 19700 SYSMÄ)
- 7) Peruskartta 3121 30 SYSMÄ , x= 6822 34 , y= 429 82 , z= 82,5-85
- 8) Sijainti kirkosta tms. n. 800 m NNE
- 9) Sijainti sanallisesti (talot, tiet, vesistöt)¹⁾ Maantiestä n. 80 m etelään, kahden rivitalon välillä, eteläisemmän piha-alueella.
- 10) Maasto (laatu, muoto, macperä, kasvillisuus, rakennukset, hiekkakuopat)¹⁾ Tasoitettua piha-aluetta. Länsipuolella pyykinkuivausteline, pohjoispuolella matala syreeniäita.
- 11) Mj:n kuvaus ¹⁾ Suuri rapautunut siirtolohkare. Yläpinnassa 11 uhrikuppia
- 12) Arvioitu laajuus: _____
- 13) Luokitusehdotus perusteluineen ¹⁾ I. kuten uhrikivet yleensä.

SYSMÄ 24

SUURIKYLÄ

SIMOLANRINNE

f. 116370



1. UHRIKIVI PYYKINKUIVASTELINEEN
TAKANA, KUVATTU LÄNNESTÄ

f. 116371



2. UHRIKIVI KUVATTU KAAKOSTA

- 1) Esihistoriallisen kohteen tarkastus: kunta S Y S M Ä n:o 4
- 2) Nimi H y v ä n i e m i 3) Kohteen laatu rauniokalmisto
- 4) Kylä, kylänosa Voipala
- 5) Tila, palsta, Rno Hovila 259
- 6) Omistaja, vuokraaja, osoite Ilmo Korpinen, 19700 SYSMÄ
- 7) Peruskartta 3121 03 SYSMÄ, x= 6820 ⁵⁰/₅₂, y= 428 92 ⁵⁰/₅₂, z= 80-85
429 02
- 8) Sijainti kirkosta tms. 1,1 - 1,2 km S
- 9) Sijainti sanallisesti (talot, tiet, vesistöt)¹⁾ Seppälän talosta 500 m N,
Majuveteen pistävän, vain kapean ja matalan mantereeseen yhdistävän
Hyväniemen (aik. Hyväsaari) länsiosassa olevan kallioisen metsäalueen
eteosässä.
- 10) Maasto (laatu, muoto, maaperä, kasvillisuus, rakennukset, hiekkakuopat)¹⁾
Tasaista metsämaata mäen eteläpuolella. Kasvillisuus sekametsää.
Alueella ollut joskus peltoakin, vanhoja ojia näkyvissä.
- 11) Mj:n kuvaus ¹⁾ N. 40 kivistä ja maasta tai pelkästä kivistä kasettua
röykkiötä, ø 2 - 5 m. Muutamissa silmäkivi. Paria kaiveltu, toinen sen
takia nyt kehämäinen. Toisesta löytyi pienehkön silmäkiven NE-puolelta
runsaasti karkeaa keramiikkaa, jota oli aivan kivien välissä. Siinä
oli myös isokko rikottu kvartsinkappale.
- 12) Arvioitu laajuus: n. 80 x 200 m
- 13) Luokitusehdotus perusteluineen ¹⁾ I. Alue varsin ehjää.

- 14) Ehdotus suoja-alueeksi _____

- 15) Karttaluonnokset, piirrookset _____
- 16) Valokuvat: _____

- 17) Löydöt (suluisissa aikaisemmat) (KM 7487:1-3 keramiikkaa, hierinkivi, ko-
 vasin) KM 19225 keramiikkaa _____
- 18) Kosketus maanomistajaan _____ opas _____
- 19) Havaintomahdollisuudet _____ kohtalaiset _____
- 20) Lähteet (aika, ilmoitus, kirjallisuus, top-arkisto ym.)¹⁾ Verif. 7487 _____
 löytänyt David Uurasmaa 1918 Voipalan Hovilan Hyväsaaresta uudispel-
 losta kivirauniosta. David Uurasmaa on opettaja Helka Talvitievan isä,
 jolla on Hyväsaarella ollut vuokrapeltoa. _____

- 21) Tarkastukset, tutkimukset (ala)¹⁾ Koivunen (inv. 1966 n:o 90) ei ole _____
 löytänyt paikkaa. _____
- 22) Lähilöydöt: Seppälän uhrikallio (n:o 3) n. 500 m S. _____
- 23) Perimätieto op. Talvitievan mukaan saarella kerrottu palaneen aarre-
 valkeita. _____

- 24) Huomautuksia ¹⁾ _____

- 25) Tarkastanut 29/5 1973 _____
 Matti Hänninen

1)
 Tarvittaessa käytetään liitteitä;
 kiinnitettävä nitojalla tähän!

- 1) Esihistoriallisen kohteen tarkastus: kunta S Y S M Ä n:o 5
- 2) Nimi Niikulanmäki 1) 3) Kohteen laatu uhrikallio
- 4) Kylä, kylänosa Voipala
- 5) Tila, palsta, Rno Hovila 2) 59
- 6) Omistaja, vuokraaja, osoite Ilmo Korpinen, 19700 SYSMÄ
- 7) Peruskartta 3021 03 SYSMÄ, x= 6820 58, y= 428 40, z= 85-87,5
- 8) Sijainti kirkosta tms. n. 1,5 km SSW
- 9) Sijainti sanallisesti (talot, tiet, vesistöt)¹⁾ N. 500 m Suopellon ties-
tä Hovilaan päin, Hovilasta 600 m N, Hovilan tiestä n. 10 m itään,
Majaveden Antialanlahden rannasta n. 150 m.
- 10) Maasto (laatu, muoto, macperä, kasvillisuus, rakennukset, hiekkakuopat)¹⁾
Kivikkoista ja kallioista laidunmaata, viettää loivasti järveen.
Alueella näkyvissä rakennusten perustuksia (Vrt. perimätieto).
- 11) Mj:n kuvaus ¹⁾ Laakea kallio. Pinnassa neljä uhrikuppia, joista kolme
ryhmänään b) a:sta n. 20 sm etelään ja c) b:stä n. 50 sm itään. Nel-
jäs kuppi d) n. 2 m näistä etelään, erillisessä kallionpaljastumassa.
Kuppeja voi alueella olla enemmänkin.
- 12) Arvioitu laajuus: kuoppa-alueen laajuus n. 2,5 x 1 m
- 13) Luokitusehdotus perusteluineen ¹⁾ I, kuten uhrikivet yleensäkin.

- 14) Ehdotus suoja-alueeksi -----

- 15) Karttaluonnokset, piirrokset -----
- 16) Valokuvat: (f. -----) kuvattu kunnien luota koilliseen. Taustalla
keskellä uhrikivi n:o 6, vasemmalla metsikössä uhrikivi n:o 8.

- 17) Löydöt (suluissa aikaisemmat) -----

- 18) Kosketus maanomistajaan ----- opas -----
- 19) Havaintomahdollisuudet kohtalaiset -----
- 20) Lähteet (aika, ilmoitus, kirjallisuus, top-arkisto ym.)¹⁾ 1969 Siiriäinen

- 21) Tarkastukset, tutkimukset (ala)¹⁾ 1969 Siiriäinen

- 22) Lähilöydöt: uhrikivi n:o 6 n. 150 m NE, kalmisto n:o 7 n. 150 m N
- 23) Perimätieto op. Helka Talvitieva: Paikalla ollut Nykullan kartano. Jou-
luna viety tontulle puuroa uhrikupneihin (?), renki syönyt ja tehnyt
tilalle tarpeensa. Suuttunut tonttu polttanut kartanon jouluyönä.

- 24) Huomautuksia ¹⁾ Laidunalue olisi kalmistoksikin sopivaa aluetta, joskin
rakennusten hävittämää. Koekuonista ei kuitenkaan tulosta.

- 25) Tarkastanut 29/5 1973

1)
Tarvittaessa käytetään liitteitä;
kiinnitettävä nitojalla tähän!

SYSMÄ 5

VOIPALA

NIKULAMMÄKI 1

f. 116372



KUVATTU UHAIKALLIOLTA KOILLISEEN
KUPIT ETUALALLA KALLION PINNASSA
UHRIKIVI 6 TAUSTALLA KESKELLÄ
PUHELINPYLVÄÄN OIKEALLA PUOLELLA.
VASEMMALLA METSIKÖSSÄ UHRIKIVI 8.
OIKEALLA TAUSTALLA MAJUVETTA

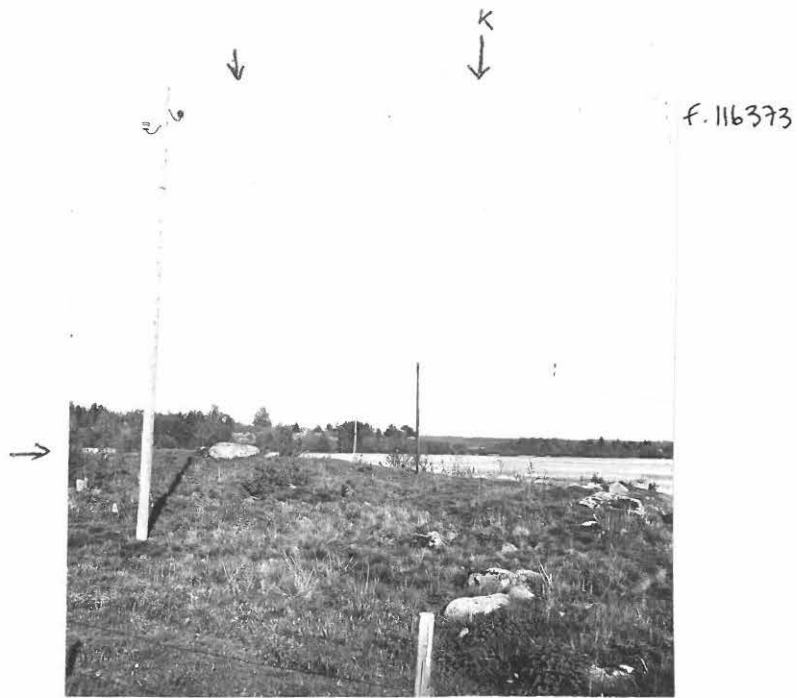
M. HUURRE 1973

- 1) Esihistoriallisen kohteen tarkastus: kunta S Y S M Ä 6
- 2) Nimi Niikulanmäki 2 3) Kohteen laatu uhrikivi
- 4) Kylä, kylänosa Voipala
- 5) Tila, palsta, Rno Hovila 2⁵⁹
- 6) Omistaja, vuokraaja, osoite Ilmo Korpinen, 19700 SYSMÄ
- 7) Peruskartta 3121 03 SYSMÄ ,x= 6820_68 ,y= 428_50 ,z= 85
- 8) Sijainti kirkosta tms. n. 1,3 km SSW
- 9) Sijainti sanallisesti (talot, tiet, vesistöt)¹⁾ N. 350 m Suopellon tiestä
Hovilaan päin, Hovilasta n. 750 m NNE, Hovilan tiestä n. 25 m E, Maju-
veden Antialanlahden rannasta n. 100 m.
- 10) Maasto (laatu, muoto, macperä, kasvillisuus, rakennukset, hiekkakuopat)¹⁾
Kivikkoista ja kallioista laidunmaata, loivesti järveen viettävää.
Alueella ollut rakennuksia. (ks. n:o 5)
- 11) Mj:n kuvaus ¹⁾ Suuren kellarikuopan länsireunalla kookas siirtoloh-
kare, ø n. 2 m. Tasaisen laen eteläreunalla 4 uhrikuppia, joista
yksi epävarma.
- 12) Arvioitu laajuus:
- 13) Luokitusehdotus perusteluineen ¹⁾ I, kuten uhrikivet yleensä.

SYSMÄ n=06

VOIPALA

NIKULANMÄKI 2



KUVATTU LÄNNESTÄ HOVILAN TIELTÄ
UHKIKIVI →↓. TAUSTALLA HYVÄNIEMEN
ETELÄOSA (n=04) JONKA ALAVA KANNAS
K YHDISTÄÄ OIKEALLA NÄKYVÄÄN MANTEREESSEN,
↓
M. HUURRE 1973

Rautakautinen kalmisto, uhrikiviä

Koordinaatit; Pätikkälän talo: x = 6821 16, y = 428 18
Sysmän kirkosta 1,3 km SW

kl Voipala

tl Pätikkälä 2⁵³

om. Jaakko Soille, os. 19700 S y s m ä

tl 2⁴¹

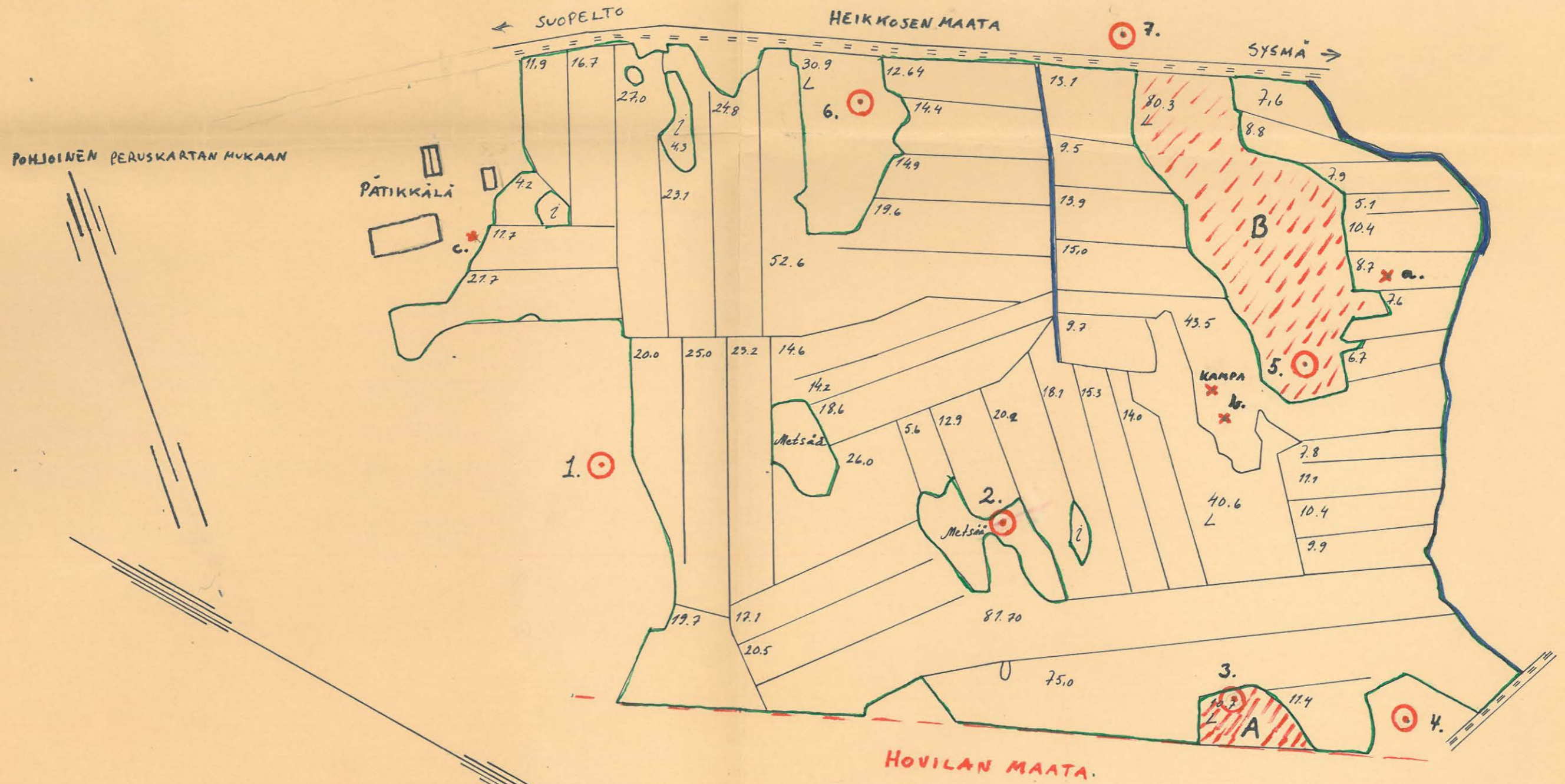
om. Tauno Heikkonen, os. " "

Löydöt:

KM 18508:1-2 keihäänkärki, helmi

18981 rautakirves, keramiikkaa

PÄTIKKÄLÄN TILAN VIJELYKSET



Pohjoinen peruskartan mukaan

- ⊙ UHRIKIVI
- ▨ KALMISTO
- × ESINELÖYTÖ

KUNTA	SYSMÄ
KYLÄ	VOIPALA
TILA	PÄTIKKÄLÄ RN: 252

Pohjoinen peruskartan mukaan

PÄTIKKÄLÄ

c.

1. ⊙

6. ⊙

2. ⊙

5. ⊙

4. ⊙

3. ⊙

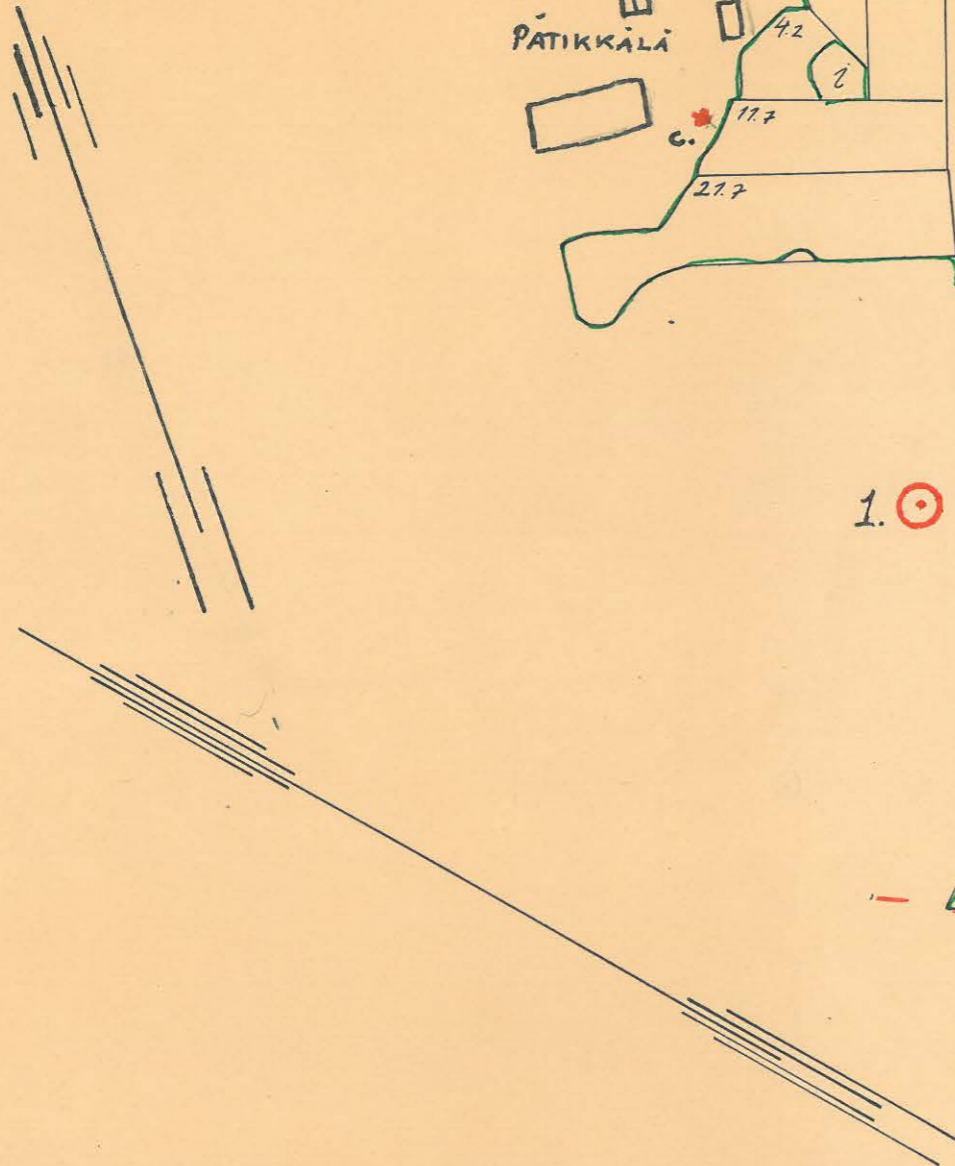
Hovilan maata.

- ⊙ UHRIKIVI
- ▨ KALMISTO
- × ESINELÖYTÖ
- PELLON RAJA
- OJA

KUNTA Sysmä
 KYLÄ Voipala
 TILA Pätkkälä RN: 252
 OMISTAJA Jaakko Soille
 PELTOA 9.15 HA
 LAIDUNTA 1.63 "
 UUDISMAATA
 MITANNUT K. Mustonen
 KARTAN TEHNYT P. Mikkonen
 PIENVIJ. KESKUSLIITTO



MITTAKAAVA 1:2000

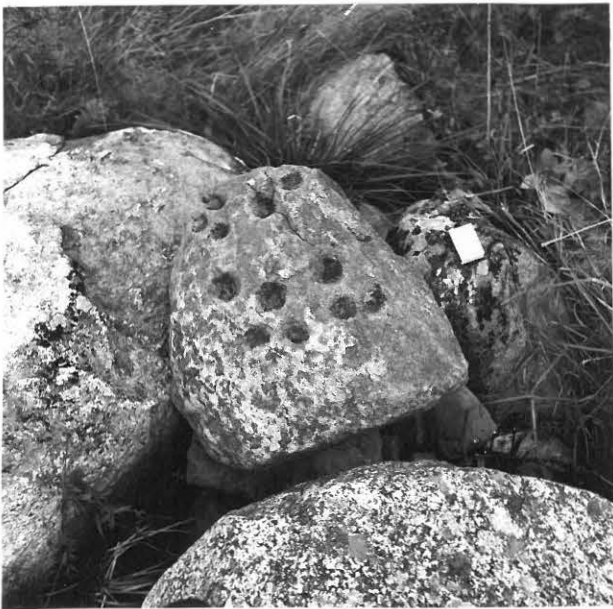


38885



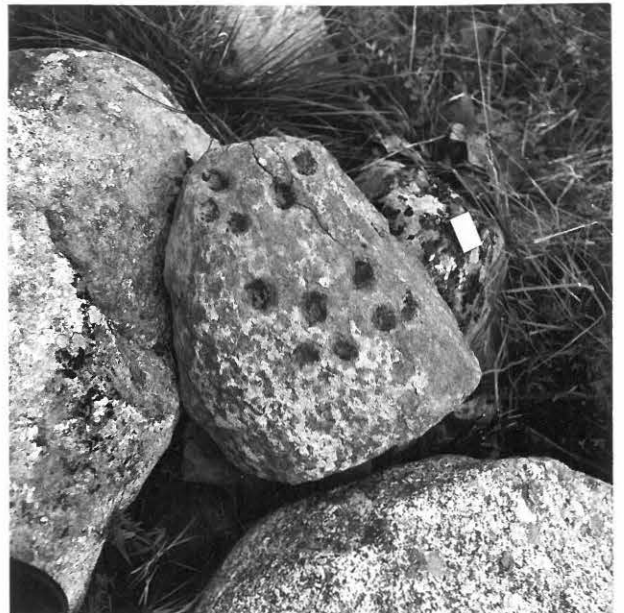
1. UHRIKALLION 2 KUOPAT

38886



2. UHRIKIVI 3 LÖYTÖPAIKKANSA
VIERELLÄ. OIKEASSA YLÄKULMASSA
NÄKYVÄ MURTUMAA.

38887



3. KUTEN ED.

38888



4. UHRIKIVI 5
RAUHOITUSKILPINEEN

38889



5. UHRIKALLIO 6
ETUALALLA.
TAUSTALLA
HEIKKOSEN TALO

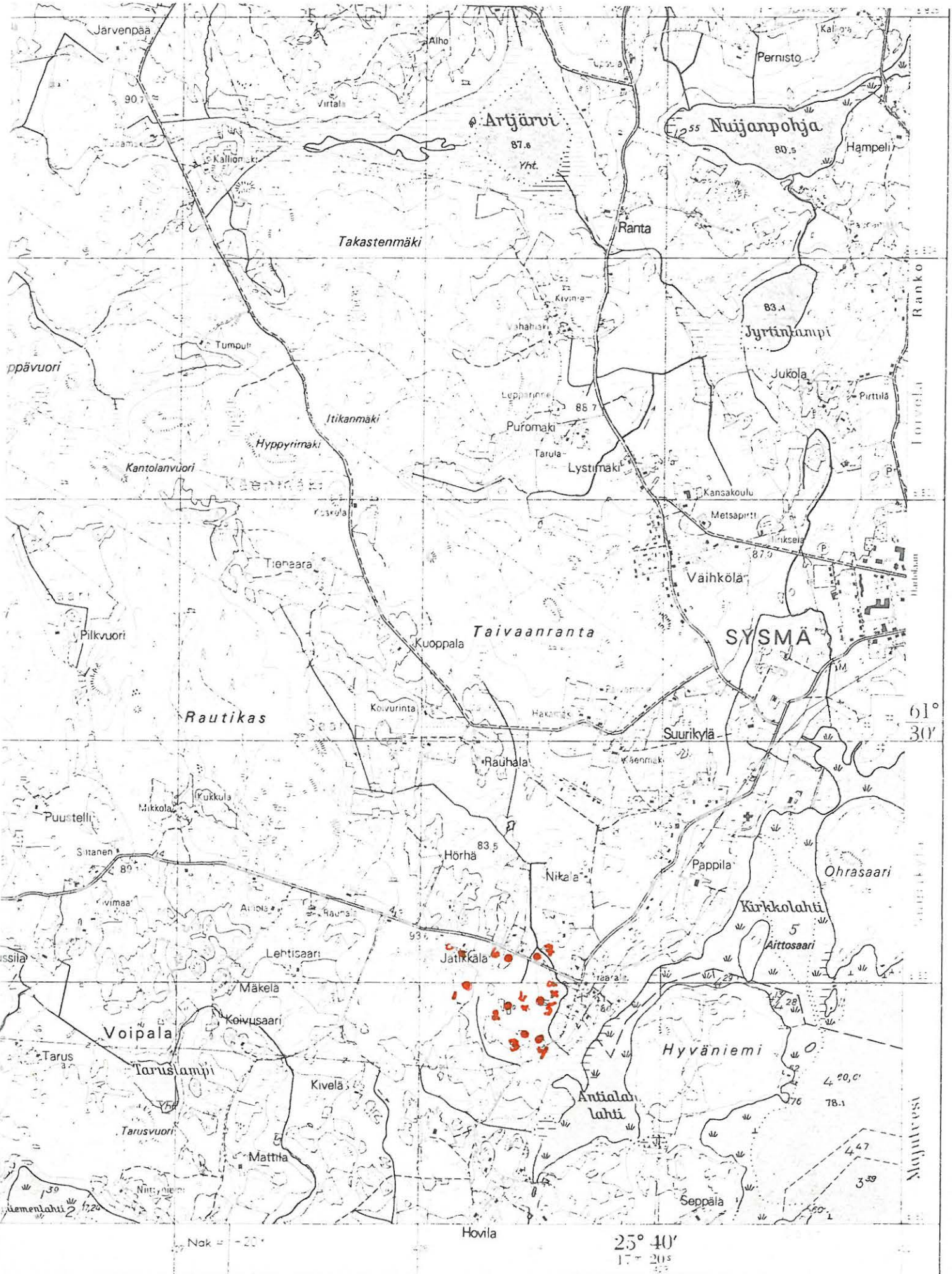
38890



6. UHRIKALLIO ? HEIKKOSEN
MAALLA. KUOPAT KASTELTU

liite M.Huurteen tarkastuskertomukseen 1972

1 - 7 uhrikiivet, a-c irtolöydöt



SE-ruolella, itään eli peltoaukioon päin viettävässä rinteessä. Paikalla oli ollut kiviraunio, myöhemmin siihen on kertynyt lannan mukana sekalaista roskaa. Tarkastuksessa ei siinä näkynyt mitään hautaan viittaavaa. Kirves on kymmenkunta vuotta ajalehtinut talon nurkissa ja sillä on mm. katkottu rautalankaa.

Pätikkälän alue uhrikivineen ja kalmistoineen sopisi hyvinkin erikoisalueeksi.

1. 11. 1972

M. Huurre

M. Huurre

Rautakautisen kalmiston ja uhrikivien tarkastus Pätikkälän tilan maalla Sysmän Voipalassa 17.9.1972.

Liitteet: ote peruskartasta v:lta 1969

Pätikkälän tilan viljelyskartta 1:2000 (pohjoisnuoli väärin)
valokuvat f. 38885-38890

Koivunen mainitsee inventointikertomuksessaan v:lta 1965, että Voipalan kylässä on Pätikkälän talon haassa suuri uhrikivi (inv. n:o 81), jonka ympärillä on todennäköisesti kalmistoa (inv. n:o 72).

Syksyllä 1971 lähetti opettaja Helka Talvitieva Kansallismuseoon katkenneen putkikeihäänkärjen ja pienen sinisen mosaiikkihelmen, jotka Pätikkälän isäntä Jaakko Soille oli löytänyt pellostaan. Mukana seuranneessa kirjeessä opettaja Talvitieva mainitsee seudulta löytyneen uusia uhrikiviäkin. Syyskuussa 1972 kävi allekirjoittanut paikkaa tarkastamassa.

Pätikkälän talo on Sysmän kirkosta n. 1,3 km lounaaseen, Suopeltoon vievän tien eteläpuolella. Talosta kaakkoon on tasainen peltoalue, jonka keskellä ja laidoilla on raivaamattomia kallioisia kumpareita.

U h r i k i v e t

Koivusen käynnin jälkeen ovat Jaakko ja Ester Soille löytäneet mailtaan useita uhrikiviä ja sellainen on myös naapurin, Tauno Heikkosen maalta. Osa kivistä on ollut maan sisässä, osa on löytynyt kivien päällyksiä sammalesta puhdistettaessa.

1. Koordinaatit (noin): $x = 6820\ 99$, $y = 428\ 20$, $z = 90-92,5$

Pätikkälän talosta n. 150 m etelään, metsässä polun ja pellon välillä. Suuri rapakivilohkare (paikkakunnalla rapakiveä sanotaan "hammaskiveksi"), joka on haljennut neljään osaan. Yhdessä osassa ainakin 6 uhrikuppia, joista kaksi varsin isoa.

2. Valokuva 1.

Koordinaatit: $x = 6820\ 92$, $y = 428\ 36$, $z = 87,5$

Talosta n. 300 m kaakkoon. Raivaamattomassa saarekkeessa pellon keskellä kallio, jossa 5 matalaa mutta selvää kuppia. Ollut maan peittämä.

3. Valokuvat 2 ja 3.

Koordinaatit: $x = 6820\ 80$, $y = 428\ 44$, $z = 87,5$

Talosta n. 450 m kaakkoon, Pätikkälän ja Hovilan rajalla olevan laajan raivaamattoman kumpareen reunassa. Suurin osa kumpareesta on Hovilan maata ja vain pari kohtaa sen pohjoislaidalla on Pätikkälän puolella. Ottaessaan maata kumpareen itäpäähän pohjoisreunasta oli Jaakko Soille löytänyt muiden kivien joukosta pienen uhrikiven. Sen koko on n. 40 x 50 sm ja siinä on 12 selvää kuppia. Kivilaji on kiillepitoista ja melko haurasta ja kivi onkin yhdestä kulmasta hiukan murtunut. Mv. Soille esitti, että kivi siirrettäisiin esim. Suopellon vanhalla kansakoululla sijaitsevaan Suvi-Pinx'in taidekeskukseen, jotta se ei häviäisi tai ranautuisi piloille.

Paikalla on myös kalmiston merkkejä, ks. kalmistoalue A.

4. Koordinaatit: $x = 6820\ 77$, $y = 428\ 50$, $z = 85$

Edellisestä n. 80 m ESE, talosta n. 500 m kaakkoon on Hovilan rajalla lähellä taloon vievää tietä pensaikkoinen kumpare. Siellä olevan ison kiven etelälaidassa on 2 uhrikuppia.

5. Valokuva 4.

Koordinaatit: $x = 6820\ 93$, $y = 428\ 50$, $z = 85$

Koivusen kuvaama iso uhrikivi on talosta n. 400 m ESE, raivaamattoman kivikkoisen harjanteen eteläpäässä. Kuppeja on ainakin 41. Kiven vieressä on rauhoituskilpi.

Harjanteella on mahdollisesti kalmistoa, ks. kalmistoalue B.

6. Valokuva 5.

Koordinaatit: $x = 6821\ 10$, $y = 428\ 36$

Talosta n. 200 m ESE, maantiestä n. 20 m etelään on kalliossa ainakin 5 - 6 kuppia.

7. Valokuva 6.

Koordinaatit: $x = 6821\ 12$, $y = 428\ 50$

Heikkosen talo on Pätikkälästä n. 250 m itään, Suopellon tien pohjoispuolella. Sen maalla, talosta n. 70 m ESE on uhrikiven 5 luota tulevan harjanteen N-päässä, maantien pohjoispuolella kahden ojan välillä kallio. Sitä pudistettaessa oli näkyviin tullut 7 uhrikuppia. Niitä voi olla lisääkin, sillä kallion päällä on vielä sammalta ja turvetta.

Näiden lisäksi on Haaralan talon maalta, Pätikkälästä n. 550 m ESE löydetty pellostä samantapainen pieni uhrikivi kuin tässä mainittu n:o 3. Myös se on peräisim kalmistosta (Koivusen inv. n:ot 71 ja 80).

K a l m i s t o a l u e

A. Koordinaatit: $x = 6820\ 80$, $y = 428\ 44$, $z = 87,5$

Uhrikivi n:o 3 oli löytynyt maan sisästä. Paikalla on aivan pellon reunassa matala maanottokuoppa, jonka pohjalla on tullut näkyviin kallio. Maakerros on muutaman kymmenen sm:n vahvuinen, musta ja kivinen. Kivet ovat osaksi palaneita. Maan seassa on mm tiiltä ja palanutta savea, mutta lisäksi myös pieniä saviastian murusia. Paikalla on nähtävästi kalmisto, joka ulottunee mahdollisesti koko kumpareen alueelle ja on siis pääasiassa Hovilan maalla. Sen laajuus jäi määrittelemättä. Kumpareen laajuus on n. 70 x 200 m.

B. Koordinaatit, S-pää: $x = 6820\ 93$, $y = 428\ 50$, $z = 85$

N-pää: $x = 6821\ 10$, $y = 428\ 50$, $z = 85$

Uhrikivien n:o 5 ja 7 välillä on lähes 200 m pitkä ja 40-60 m leveä pensaikkoinen ja kivikkoisen harjanne, suunnaltaan N-S. Jo Koivunen mainitsee siinä mahdollisia hautakumpuja (inv. n:o 72). Mitään selviä kumpuja siinä tosin ei näy, mutta kalmisto on joka tapauksessa todennäköinen, etenkin koska viereisiltä pelloilta on esinelöytöjä.

Kalmistoa saattaa olla myös muilla pellon keskellä olevilla raivaamattomilla paikoilla sekä pellon reunoilla, mutta aika ei riittänyt alueen perusteelliseen tarkastukseen. Isännän kertomuksesta päätellen on hautoja hävinnyt myös peltoa raivattaessa.

Haaralan maalla Pätikkälästä n. 550 m ESE on myös kalmistoa (inv. n:o 71).

I r t o l ö y d ö t

a) Keihäänkärki KM 18508:1

Koordinaatit: $x = 6820\ 96$, $y = 428\ 56$

Löytöpaikka on edellä mainitun harjanteen, kalmisto B:n, itäpuolella olevalla pellolla, uhrikivestä 5 n. 50 m koilliseen. Paikalla oli ollut Jaakko Soilteen mukaan kiviraunio, joten siitä on ehkä hajonnut hauta. Pelto oli nyt nurmena.

b) Helmi KM 18508:2

Koordinaatit: $x = 6820\ 90$, $y = 428\ 44$

Löytöpaikka on edellä mainitun harjanteen, kalmisto B:n, länsipuolella olevalla pellolla, uhrikivestä 5 n. 40 m SW. Paikalla tulee kallio lähelle maan pintaa. Samoilta paikkein on löytynyt myös metallikampa, joka ei ole tallessa. Pelto oli kesantona.

c) Kirves KM

Koordinaatit: $x = 6821\ 12$, $y = 428\ 18$

Kirveen löytöpaikka on pieni puutarhamaa talosta n. 30 m S, naveta

SYSMÄ
Nordenlund

Uhrikiviä

Koordinaatit: Nordenlundin kartano: x = 6812 82, y = 438 44
Sysmän kirkosta n. 12,5 km SE.

kl Nuoramoinen

tl Nordenlund 1⁴⁹(a), 6²³³(b-d)

om. Erik Silén, fil.maisteri, os. Töölönk. 8 A, 00100 H k i 10

kesäos. 19370 N u o r a m o i n e n

SYSMÄ

Nordenlund

M. Huurre

Uhrikivien tarkastus Nordenlundin kartanon mailla
Sysmän Nuoramoisissa 10.6.1971.

Liitteet: ote peruskartasta v:lta 1969
piirroksat A - C
valokuvat f. 38875 - 38884

Marraskuussa 1970 ilmoitti ins. Otto Schulman Kansallismuseossa käydessään, että Sysmässä on Nuoramoisten kylässä olevan Nordenlundin kartanon mailla uhrikiviä, joista hän jätti kirjallisen tiedonannon ja väri-
valokuvia. Koska kivistä ei ollut aikaisempia tietoja, sai allekirjoittanut tehtäväkseen niiden tarkastuksen. Paikalla kävin Asikkalan inventoinnin yhteydessä.

Nordenlundin kartano on Sysmää kirkosta n. 12,5 km kaakkoon, Nuoramoistenjärven itärannalla, sen ja Nuoramoisten kautta Kalkkisiin vievän maantien välillä. Nykyisin päärakennus on n. 600 m järvestä, ennen viime vuosisadalla tapahtunutta järven laskua rantaan on ollut 250 m. Vanha ranta erottuu selvästi, sen ja järven välillä on tasaisia savipeltoja. Järven korkeus nykyisin on peruskartan mukaan n. 82 m y.m.p.

Ainoa tiedossa oleva muinaislöytö seudulta on 1841 löytynyt arabialainen hopearaha v:lta 904. Se on löydetty "på stranden af en insjö nära Nordenlund", nähtävästi Nuoramoistenjärven rannalta, ja annettu aikoinaan Porvoon kymnaasiin (Lagus, Numismatiska anteckningar II, s. 90).

Uhrikiviä kartanon mailta ovat löytäneet koululaiset Kari Valkonen sekä Pauli ja Pentti Luodemaa (tilanhoitajan pojat), jotka Sysmän kirkolla olivat tutustuneet siellä oleviin uhrikiviin.

a) Uhrikivi, piirros A, valokuvat 1 - 3

koordinaatit: x = 6813 08, y = 438 51, z = 97,5

Poikien keväällä 1971 löytämä. Kartanon entisessä hevossaassa, joka on päärakennuksesta n. 300 m NNE, kansakoulusta n. 100 m etelään. Kivi on pieni, kooltaan 40 x 45 sm ja miltei nelikulmainen. Sen korkeus maan pinnasta on n. 20 sm. Pinnassa on viisi selvää kuppia, Ø 4 - 5 sm. Alue on kivikkoista laidunmaata ja aivan vieressä on iso-
jakin kiviä, joten tätä ei ole ainakaan koon perusteella valittu kuppikiveksi. Sen kohdalla maa on tasaista.

Hakaan kaivettiin sinne tänne koekuoppia, jotka kuitenkin jäivät tuloksettomiksi. Kiven länsipuolella olevalla kumpareella on vanho-

jen rakennusten paikkoja.

b) Uhrikallio, piirros B, valokuvat 4 ja 5

koordinaatit: $x = 6812\ 62$, $y = 438\ 12$, $z = 92,5$

Päärakennuksesta n. 350 m SW olevan asuinrakennuksen luoteispuolella on suhteellisen sileä mutta paikoin halkeillut kallio. Siinä on luontaisia kuluneita kuoppia, mutta niiden ohessa seitsemän jokseenkin varmaa uhrikuppia. Yksi niistä on mahdollisesti kaksoiskuppi, koko 5×7 sm, muiden halkaisijat $2,5 - 7$ sm. Paikka on Koskuenojasta N.

c) Uhrikivi, piirros C, valokuvat ~~7~~ - ~~10~~

koordinaatit: $x = 6812\ 26$ ⁴⁵, $y = 438\ 08$ ⁰⁴, $z = 85-90$

Päärakennuksesta n. 650 m SW, edellisestä n. 300 m S, Koskuenojan eteläpuolella olevalla Koskuenmäellä on iso uhrikivi. Mäki on kivikoinen ja osaksi kallioinen laidunmäki. Lännessä on vanha järvenranta selvästi näkyvissä. Entisissä rantakallioissa on täällä veden syömiä koloja, mm. hiidenkirnun alku (?).

Mäen laella on suuri siirtolohkare, kooltaan $480 \times 250 \times 80$ sm. Sen pinnassa on kaikkiaan 31 kuppia, joista suurin osa on kiven lounaispuoliskossa olevalla tasaisimmalla alueella. Kuppien \emptyset vaihtelee $3 - 8$ sm ja syvyys aivan matalista 5 sm syviin. Muutamat ovat hiukan epämääräisiä.

Mäki olisi kalmistoksikin sopivaa maastoa, mutta mitään merkkejä sellaisesta ei löytynyt.

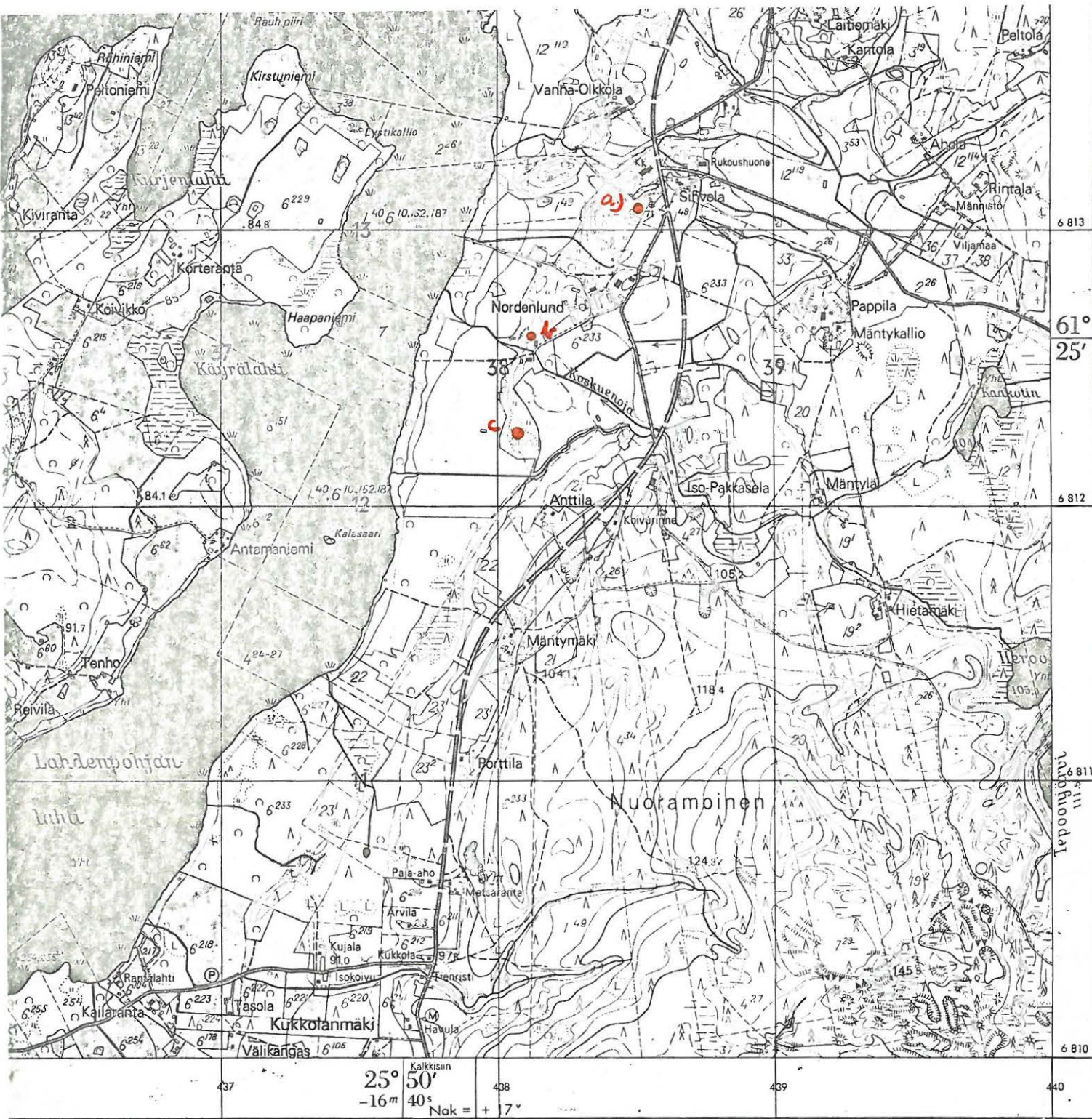
d) Uhrikuppi irtolohkareessa, valokuva 6.

N. 40 m kivistä c lounaaseen on Koskuenmäellä joukko suurehkoja kivenlohkareita, jotka siihen on tuotu Koskuenojan varrella olevilta pelloilta. Yhdessä niistä on selvä uhrikuppi, \emptyset 8 sm, syvyys 4 sm. Se on nyt kiven pystyssä olevassa sivussa.

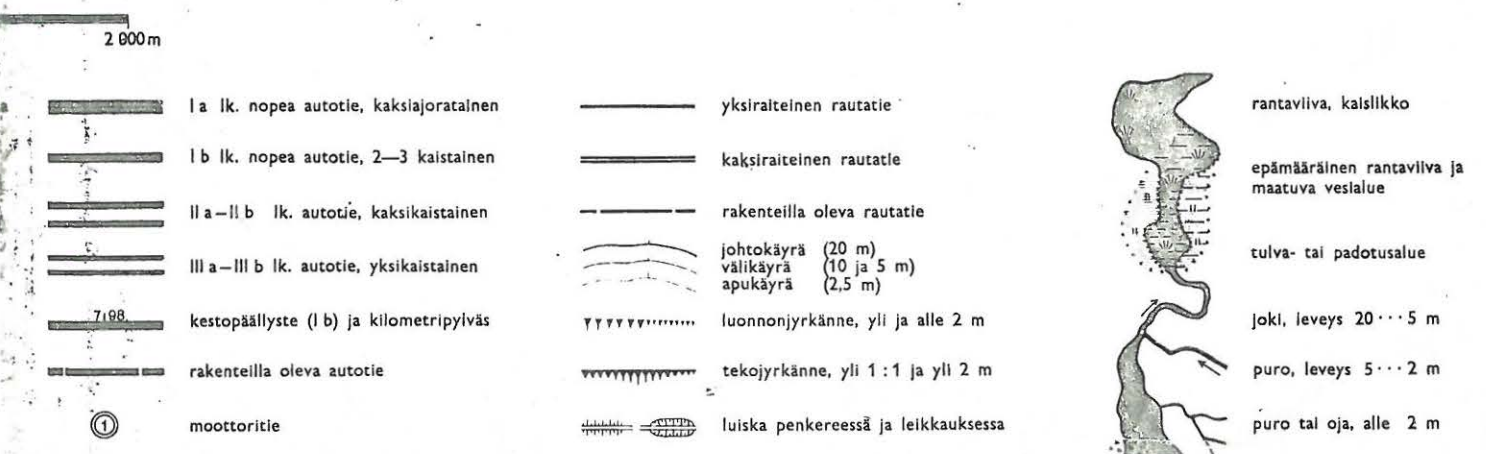
Kalmistoksi sopivaa aluetta on Nordenlundin mailla useissakin paikoissa. Sellaista on esim. Koskuenmäestä etelään peltojen välillä, missä on epämääräisiä maan- ja kivensekaisia raunioita. Koekuopat eivät kuitenkaan tuottaneet selvyyttä.

1. 11. 1972

Matti Hänninen

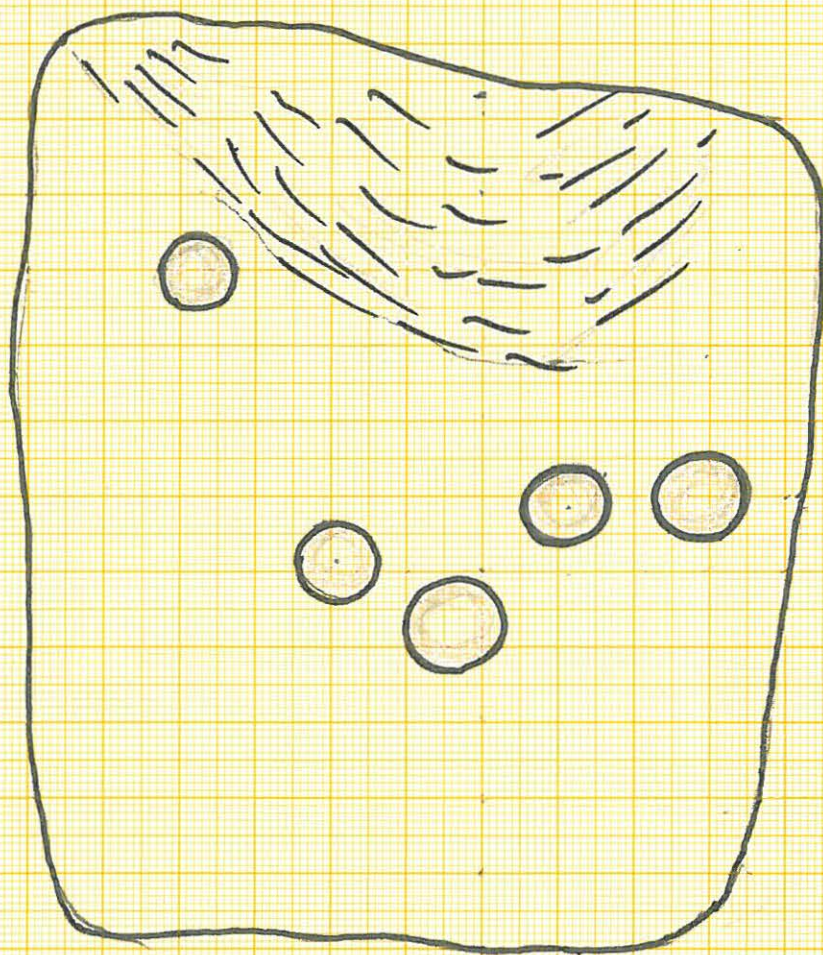


A C), R. Tapanainen (D) Puhtaaksi piirustus 1:10 000 P. Koheinen, L. Alaranta MAANMITTAUSHALLITUKSEN KIVIPAINO HELSINKI 1969



SYSMÄ NUORAMOINEN NORDENLUND

UHRIKIVI a.



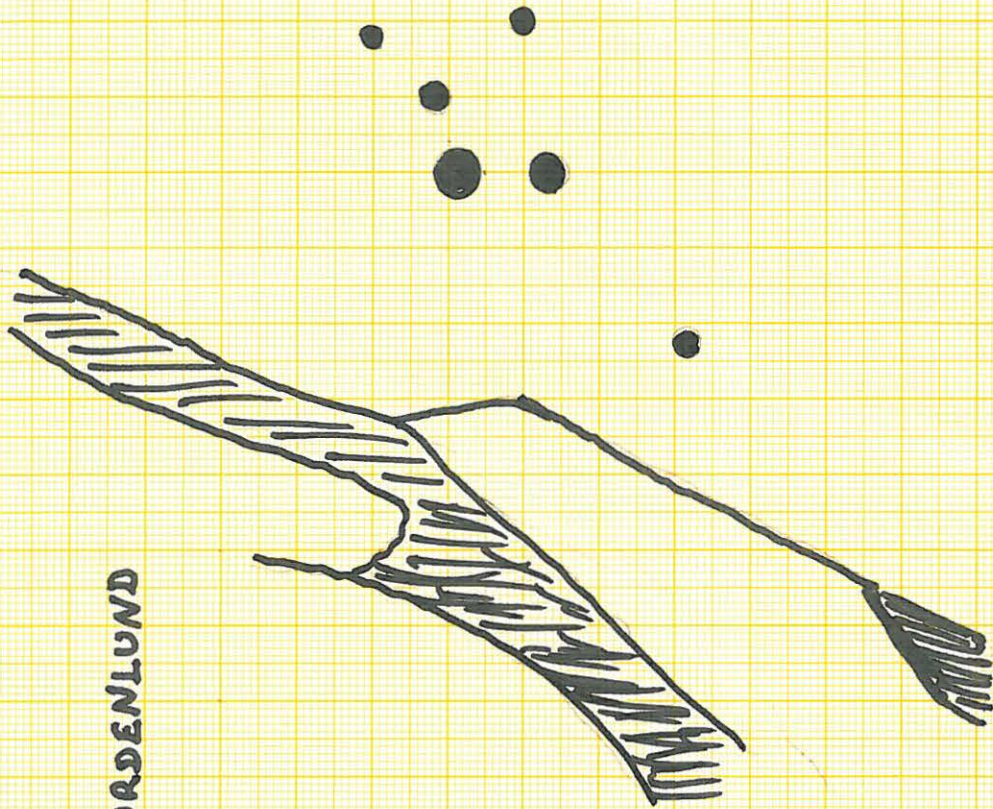
$\frac{1}{4}$

M. HUURRE 1971

TARKASTUSKEATOMUKSEN LIITE

PIIRROS A

SYSMÄ NUORAMOINEN NORDENLUND
UHRIKALLIO b.



1:10

M. HUURRE 1971

TARKASTUSKEATOMUKSEN LITTE
PIIRROS B.

SYSMÄ NUORAMOINEN NOARDENLUND UHAIKIVI G.



1:20

M. HUURRE

1971

TARKASTUSKÄÄTÖMUKSEN LIITE PIRAJOKI

38875



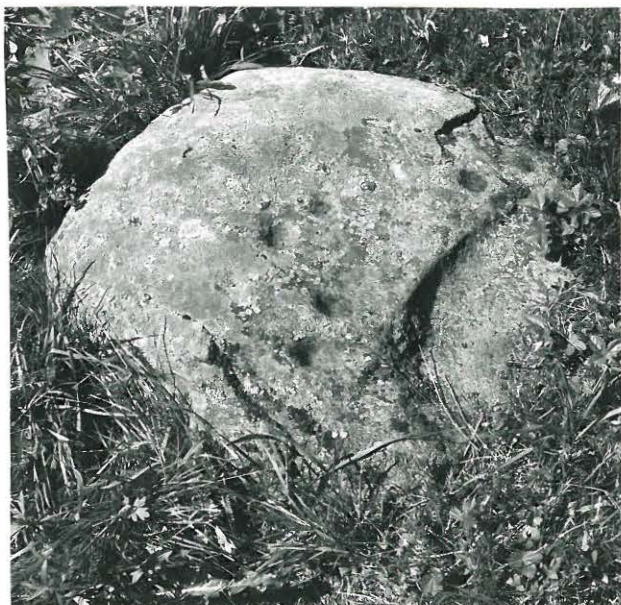
1. UHRIKIVI a HEVOSHAASSA
NUOLEN OSOITTAMALLA KOHDALLA
TAUSTALLA JÄRVISEN RAKENNUKSIA,
KUVA LÖUNAASTA.

38876



2. UHRIKIVI a
ETELÄSTÄ

38877



3. UHRIKIVI a IDÄSTÄ

38878



SYSMÄ
NORDENLUND

4. UHRIKALLIO n.
KUPIT NUOLEN OSOITTAMASSA
PINNASSA

38879



5. UHRIKALLION n.
KUPPEJA.

38880



6. UHRIKIVI n. KUPPI
IRRALLISEN KIVEN-
LOHKAREEN PINNASSA

38881



7. UHAIKIVI C KOSKVENMÄELLÄ
KUVATTU ETELÄSTÄ

38882



8. KUTEN ED.

38883



9. UHRIKIVEN C KUPPEJA

38884



10. KUTEN ED.

fat. 30/12-67

37. 150	51. 181	65. 147	79. 117
38. 153	52. 148	66. 132	80. 126
39. 159	53. 175	67. 145	81. 139
40. 176	54. 161	68. 147	82. 94
41. 137	55. 170	69. 142	83. 99
42. 112	56. 150	70. 90	84. 123
43. 95	57. 178	71. 86	85. 86
44. 167	58. 155	72. 132	86. 118
45. 156	59. 158	73. 143	87. 107
46. 165	60. 154	74. 117	88. 192
47. 158	61. 152	75. 131	89. 128
48. 157	62. -	76. 162	90. 125
49. 158	63. 163	77. 99	91. 118
50. 181	64. 153	78. 138	92. 106

93. 97

Joutsjärven pinta oli syyskuussa 1967 421 (11/9 klo 18.)

Turussa 29/12 1967

Pentti Kouvunen

SYSMÄN SALONSAAREN SIIVOLANPELLON KARTOITUSTYÖ 1967

Allekirjoittanut sai Muinaistieteelliseltä Toimikunnalta tehtäväkseen kartoittaa edellisellä kesänä osittain tutkitun Sysmä Salonsaaren Siivolanpellon kalmiston. Työ suoritettiin 11-14 syyskuuta 1967 ja sen kustansi Sysmän kunta.

Ennenkuin kalmistoaluetta alettiin kartoittaa, poistettiin edellisen vuoden kaivausalueen pohjaan paikoin vielä jäänyt musta maa. Tällöin ilmeni, että välittömästi kallion päällä oli 1 cm paksu humuskerros. Tämän päällä taas oli varsinkin kallion alemmissa kohdin moreenisoraa. Täten oli maanpinta tasattu ennenkuin varsinaista hautaa oli alettu rakentaa. Ruudussa II:1 havaittiin lähes tarkoin ruudun keskellä kaksi vierekkäistä mustaa sylinterinmuotoista läikkää puhtaassa moreenissa, paalunreikiä? Länsilaidan pohjakerroksesta löytyi kultavärikoristeinen lasihelmi ja aivan luoteisnurkasta löytyi samanlaisen pronssilevyn katkelma, kuin samoilta tienoilta oli varsinaisessa kaivauksessa talteenotettu. Kaivausalue täytettiin tämän jälkeen suunnilleen samanlaiseksi kuin ennen vuoden 1966 kaivausta. Tässä täyttötyössä rikottiin ja tutkittiin myös edellisenä vuonna pinnasta poistettu, nyt osittain maaton turve. Tästä turpeesta löytyi mm. pronssinen vyönsolki ja 2 keramiikanpalaa.

Varsinaisessa kalmistokartoituksessa käytettiin vaaituskonetta ja teräsmittoja. Jokaiseen ympäröivästä pellosta kohoavaan kumpumaiseen kohtaan, lukuunottamatta " kumpua S " kaivettiin koekuoppa, jotka on merkitty kirjaimilla A-R. Nämä ovat juuri niillä paikoin, johon koekuoppa kaivettiin. Isot, alleviivatut numerot merkitsevät jotain rakennetta, pienet numerot eri paikoissa kalmistoalueella merkitsevät kunkin paikan vaaitusarvoa jäljempänä olevan taulukon mukaan.

Kalmistoalueen karttaan liittyvät selitykset:

1 Piikkilanka-aita, Siivolan peltokaistan eteläraja

2 Heinälato

3 Vuoden 1966 kaivausalue, 4 x 4 metriä

4 Kahden "kummun" väliin jääneeseen peltokaistaan kaivettu 1 m² koekuoppa, josta ilmeni, ettei hautarakenne ulottunut tähän asti, vaan paikalla oli tavallinen 20 cm peltokerros, alla moreeni.

5 Matala ja kapea oja

6 Siivolan ja Lehtoniemen raja-aita

7 Lehtoniemen heinälato

"Kummut" ja koekuopat:

A: Vähäinen, kahden kiven välinen raunio, vain 10 cm multakerros, alla savi. Ei hautaraunio.

B. Laakea raunio, 40 cm multakerros, vähän kiviä. Mahdollinen hautaraunio.

C. Samantyyppinen kuin edellinen.

D. Kivinen raunio, koekuopasta klinininkiä ja hiilensekaista multaa. Luultavasti hautaraunio.

E. Kivinen raunio, koekuopasta hiilensekaista multaa, tiheä kiveys esti kaivamasta 35 cm syvempää kuoppaa. Mahdollinen hautaraunio.

F. Laakea, kahden kiven välinen raunio, 20 cm multakerros. Luultavasti ei hautaraunio.

G. Laaja, kumpumainen, kivinen raunio. Koekuopasta hiiltä ja palanutta luuta. Luultavasti hautaraunio.

H. Laakea raunio, 30 cm hiilensekaista multaa, sitten kiveys. Mahdollinen hautaraunio.

I. Laaja, kaksiosainen raunio, josta oja on tutkittu 1966. Koekuopasta klinininkiä ja kvartssia sekä hiilensekaista multaa ainakin 50 cm. Hautaraunio käsittänee koko karikkoalueen, ehkä useita hautauksia.

J. Kivinen raunio, mustaa, hiilensekaista multaa ja pikkukiviä 40 cm.

Mahdollinen hautaraunio.

K. Kivinen raunio, hiilensekaista multaa ja pienkiviä 25 cm.

Mahdollinen hautaraunio.

L. 20 cm paksu peltokerros.

N. Koekuopassa tiivis 65 cm kiveys, hiilensekaista multaa välissä.

M. Koekuopassa tiivis, yli 40 cm kiveys, ei päästy pohjaan.

O. Koekuopassa 40 cm kiveys, alla vvaalea hiesu. Koekuopat N-O ovat kaikki samassa, pellostä noin 70 cm noysevassa laajassa kummussa, joka sijaitsee Salonsaaren tämän kaistan korkeimmalla kohdalla.

Luultavasti hautaraunio, ehkä useita hautauksia.

P. Kivinen, kumpumainen raunio, 70 cm syvän kiveyksen välissä hiilensekaista multaa ja klinininkiä. Luultavasti hautaraunio.

Q. Kivensekainen raunio, jossa palanutta puuta, palaneita kiviä ja klinininkiä, sekä eläimen sorkkaluu? Kivinen uuninjäännös?

R. Laakea, kivensekainen raunio. 75 cm hiilensekaista multaa. Mahdollinen hautaraunio.

S. Laakea raunio, keskellä rauniota kasvaa puu, ei koekuoppaa. Mahdollinen hautaraunio.

Kalmistoalueen vaaitustaulukko:

1. 200	10. 94	19. 131	28. 91
2. 208	11. 55	20. 108	29. 123
3. 200	12. 82	21. 178	30. 147
4. 182	13. 36	22. 171	31. 150
5. 150	14. -	23. 194	32. 176
6. 130	15. 94	24. 184	33. 134
7. 115	16. 158	25. 148	34. 144
8. 110	17. 165	26. 181	35. 184
9. 91	18. 170	27. 118	36. 182

Jul. 11. 11. 1960

1. Sysmän rakennuskaava-alueen päätien, Sysmä kk. - Suopelto, ja sen lähetyvillä olevien muinaisjäännösten tarkistus seuraavissa kohteissa:

 - a. Sysmä Suurkylän kartanon maalla oleva uhrikivi. Maanomistaja on mv. Matti Streng, os. Sysmä.
 - b. Sysmä Suurkylän kylä, Ihananiemen tilan maalla, olevat hautarauniot, omist. mv. Pauli Streng, os. Sysmä.
 - c. Sysmä Suurkylän kl., seurakunnan maalla olevat hautarauniot.
 - d. Sysmä Suurkylän kl. Lystimetsä, omist. Eenokki Iho, os. Sysmä.

2. Sysmän Saaren kl:n Seppälän talon maalla olevan uhrikallion ja rautakautisen (?) raunion tarkistus. Maanomistaja on mv. Kauko Asikainen, os. Sysmä, Saaren kl.

Tarkastus suoritettiin 13. 8. - 16. 8. Koojien kaivamiseen sai allekirjoittanut työvoimaa Sysmän kunnalta. Kertomukseen kuuluu 5 valokuva-kartta-liitettä. Filmit on lueteltu seuraavasti: 24279-24291. Löydöt on lueteltu päänumerolle 14921.

- 1a. Sysmän Suurkylän kartanon maalla oleva uhrikivi sijaitsee pitäjän kirkosta n. $\frac{1}{2}$ km. koilliseen, nykyisestä maantiestä n. 10 itään. Uusi tielinja on vedetty siten, että paalu 13 + 20 on uhrikivestä 16.50 m. länteen. Uhrikivi tulee jäämään tien suoja-alueelle, mutta tietyöt eivät tule sitä hävittämään. Uhrikivestä on tarkastuskertomus vuodelta 1954. Valok. 1; filmit 24279-24280. Kartta 1:3.

b. Sysmän Suurkylässä on kirkolle menevän maantien molemmin puolin, edellä mainitusta uhrikivestä 180 m. lounaaseen, kirkosta n. 300 m. koilliseen, Majuveden länsirannalla, siitä 100-200 m., Ihananiemen talon maalla viisi hautarauniota käsittävä kalmisto, jonka uusi tielinja tulee halkaisemaan. Maasto on peltoa, heikosti Majuveden viettävää rinnettä.

Raunio n:ro 1. Sijaitsee kalmiston pohjoisimpana, Sysmän kirkolle menevän tien itäreunassa TVH:n tiepaalun n:ro 15.00 eteläpuolella. Se on osittain nykyisen maantien alla. Kummun koko on 7 x 7 m. Se on kauttaaltaan vahvan turpeen peittämä. Teimme koekaivauksen kummun keskusta, jolloin löysimme 10-30 cm:n syvyydestä pientä palanutta nyrkinkokoista kiveystä, nokea sekä keramiikkaa. Koekaivauksen tulos oli sellainen, että on syytä pitää rauniota rautakautisena hautana, tai uhrikumpuna. Kumpu jää uuden linjan alle. Valok. liite 1, filmi 24281; kartta 1:1; kartta 2.

Raunio n:ro 2. Numerosta 1 n. 30 m. etelään, ~~-----~~ aivan tien itäreunassa. Laakea, vahvan turpeen peittämä kumpare, jonka halkaisija on 7 m. Sen eteläreunassa on toinen matala turpeen peittämä kumpu, mahdollisesti myös hauta. Teimme koekuopan kummun keskusta, josta löytyi 55 cm:n vahvuinen nokikerros, palanutta nyrkinkokoista kiveystä, saviastian palasia sekä palanutta luuta. Uuden tielinjan luiska tulee hävittämään osan rauniosta. Valok. liite 1, filmi 24284. Kartat 1:1, kartta 2.

Raunio n:ro 3. N:rosta 2 10-11 m. etelään, ~~-----~~ kirkolle menevän maantien itälaidalla, kallion kupeeseen ladottu. Halkaisija on 4 m. Raunioon ei tehty koekuoppaa. Ei jää tielinjan alle. Valok.

liite 1, filmi 24284, kartat 1:1,2.

Raunio n:ro 4. Kummusta 3 n. 40 m. länteen, kirkolle menevästä maantiestä n. 20 m. länteen on suuri nummettunut kumpu. Koko on 6 x 6 m. Raunioon ei tehty koekaivausta. Ei jää tielinjan alle. Kartat 1:1,2.

Raunio n:ro 5. Rauniosta n:ro 4 n. 5 m. N. Kallion varaan ladottu raunio. Siihen tehtiin koekuoppa ja löydettiin tiiltä heti turpeen alta. Myöhäinen latomus. Kartat 1:1,2.

Samalla pellolla kuin edellämainitut rauniot on maantien itäpuolella siitä n. 25 m., Strengin talosta länteen pieni kalliokarikko. Sen etelärinteellä on pienistä kivistä tehtyä latomusta.

1c. Sysmä, Suurkylä, seurakunnan maa. Sysmän pappailasta n. 50 m. länsi-lounaaseen, kirkon lounaispuolella olevalla pellolla, Majuveden länsirannalla, siitä n. $\frac{1}{2}$ km. Maasto on tasaista peltoa.

Raunio n:ro 1. Kauniisti maapohjalta kohoava kumpu, tiepaalun 22 + 40 kohdalla. Raunioon tehtiin syvä koekuoppa, josta tuli esiin peltomultaa ja pyöreitä palamattomia kiviä. Tuskin hauta. Kartat 1:2,3,

Raunio n:ro 2. Edellisestä 20 m. etelälounaaseen paalun 22 + 60 kohdalla, suuri komea kumpu. Koko on 7.20 x 6 m. Laelle tehtiin koekuoppa, josta tuli esiin kuumuudessa lohkeilleita nyrkinkokoisia kiviä, mustaa maata, hiiltä n. 40 cm:n syvyydessä, hampaan

palanen n. 20 m. syv. Vaikuttaa haudalta, joskaan kummusta ei löytynyt mitään varsinaisesti rautakautista materiaalia. Jää tielinjan alle. Valokuvaliite 2, filmit 24286-24287. Kartat 1:2,3.

Raunio n:ro 3. Edellisestä n. 15-20 m. luoteeseen. Matalahko, vahvan turpeen peittämä kumpu. Reunoja kiertää isoista kivistä tehty latomus. Halkaisija on 5.50 m. Kumpuun ei tehty koekuoppaa. Ei jää tielinjan alle. Kartat 1:2,3.

Raunio n:ro 4. N:ro 1:stä 7-10 m. NW, laakea lähinnä pyöreä kumpare. Laelle tehtiin koekuoppa, josta löytyi pientä nyrkinkokoista kuumuudesta halkeillutta kiveystä, tummaa maata, 48 cm:n syvyydestä saviastianpaloja ja nokea. Itäreuna tulee jäämään tielinjan alle. Valokl. 2, filmi 24285. Kartat 1:2,3.

Raunio n:ro 5. Edellisestä 3 m. länteen on pitkänomainen kumpare. Suurien maakivien kehystämä. Koko = 7 x 4 m. Raunioon ei tehty koekaivausta. Ei jää tielinjan alle. Kartat 1:2,3.

Raunio n:ro 6. N:ro 2:sta 20 m. etelä-lounaaseen. Laaja, epämääräinen latomus, turpeen peittämä. Keskelle tehtiin koekuoppa, josta löytyi kuumuudesta halkeilleita kiviä ja tummaa maata, mutta ei nokea. Reunalla on kaivanto, joka on täytetty pienillä irtonaisilla kivillä. Jää tielinjan alle. Kartat 1:2,3.

Raunio n:ro 7. N:3:sta n. 3-4 m. SW pitkänomainen raunio. Kehäkiveys näkyvissä. Koko on 2.5 x 4.30 m. Raunioon ei tehty koekuoppaa. Kartat 1:2,3.

Raunio n:ro 8. N:ro 6:sta n. 5 m. itään. Matala laakea raunio. Halkaisija 8,5 m. Koekuopasta löytyi mustaa maata, ei varsinaisesti nokea. N. 40 cm. syvyydessä maan väri alkoi tummua. Jää tielinjan alle. Kartat 1:2,3.

1d. Sysmä, Suurkylä, Lystimetsä. Edellämainitun seurakunnan pellon naapurissa sen etelä-lounaispuolella on Lystimetsän talon hakamaassa kolme hautarauniolta vaikuttavaa kumpareta. Kartat 1:2,3.

Raunio n:ro 1. Kaunis pyöreä turpeen peittämä raunio. Koko on 6 x 7 m. Laelle tehtiin koekuoppa, josta löytyi luuta, nokimaata ja palanutta kiveä. Raunio sijaitsee aivan seurakunnan ja Ithon maan rajalla tielinjan keskiviivasta 3.3 m. länteen. Kartat 1:2,3.

Raunio n:ro 2. 5.5 m. edellisestä länsi-lounaaseen. Suuri laakea kumpare. Reunoilla isoja kiviä. Kumpareen reunalla kasvaa iso koi-
vu. Koko on 10.50 x 8 m. Paalu 23 + 00 on kummusta n. 5 m. itään. Raunioon ei tehty koekaivausta. Jää tielinjan alle. Kartat 1:2,3.

Raunio n:ro 3. 9 m. n:ro 1:stä itään, tielinjan keskiviivasta 6 m samaan ilmansuuntaan, aivan seurakunnan ja Ithon maiden rajalla. Laakea pitkänomainen raunio. Koko on 4 x 6 m. Raunion laelle tehtiin koekuoppa, josta löytyi mustaa maata ja palanutta kiveystä. Raunio tulee jäämään tielinjan alle. Kartat 1:2,3.

Eenokki Ithon maalla on edellämainittujen lisäksi 11 rauniota, matalia pyöreistä luonnonkivistä tehtyjä latomuksia, joissa kivien välissä on hyvin vähän harmaata ruokamultaa tai hiekkaa. Latomukset eivät vaikuttaneet sellaisilta, että olisi syytä epäillä niitä esihistoriallisiksi.

12. 9. 1960 kävi allekirjoittanut TVH:n Mikkelin piirin edustajan insinööri Hietamiehen kanssa ko. raunioalueilla, joiden läpi uusi tiesuunta tulee kulkemaan Tällöin sovittiin siitä, että Pauli Strengin maalla uusi suunta ohjataan raunioiden lomitse siten, että kummut 1 ja 2 jäävät tien suoja-alueelle. Seurakunnan maalla oli ainakin raunioiden 2 ja 4 tähden pyydettävä myös linjan muutosta. Tähän TVH:n edustaja ei kuitenkaan suostunut. Sen sijaan hän piti parempana vaihtoehtoa, että ko. tie yhtyy vanhaan Suopohjan tiehen jo Sysmän kirkon luona, ja seurakunnan raunioalue jää tiesuunnitelman ulkopuolelle. Ratkaisu oli siitakin syystä sopiva, että paikkakuntalaiset olivat samaa asiaa toivoneet. TVH on lähettänyt päätöksestä kirjallisen ilmoituksen, joka on liitetty kertomukseen.

2. Sysmän Saaren kl:n Seppälän talo sijaitsee kirkosta 1800 m lounaaseen. Talon maalla on talon puutarhan länsilounais-nurkassa, Seppälään tulevan tien NWN puolella kallio, jonka pinnalla on 29 varmaa ja yksi epävarma uhrikuoppa, 4 x 1.60 m. laajalla alueella. Eräät kuopista ovat suuria, halk. 9 cm.; pienempien kuoppien halkaisija on 5-6 cm. ja syvyys 1 cm. Mv. Asikaisen aikomuksena oli rakentaa paikalle ulkovaja, mutta uhrikuopat havaittuaan hän alkoi epäillä niitä esihistoriallisiksi ja kutsui allekirjoittaneen niitä katsomaan. Saatuaan tietää, että todella kysymyksessä uhrikallio, hän luopui rakennussuunnitelmistaan. Mt:n Esihistoriallinen osasto on lähettänyt mv. Asikaiselle rauhoituskilven kiinnitettäväksi uhrikallioon. Muinaisjäännös on jo entuudestaan mainittu Hackmanin tarkastuskertomuksessa vuodelta 1919. Valokuvaliite 2, filmit 24288, 24289 ja 24290. Kartta 1:4.

Seppälän talon maalla, talosta itä-koilliseen n. 200-240 m Majuveden lahden länsirannalla, lähellä venevalkamaa on matala tur-

peenpeittäjä kumpu. Halk.= 5 m. Kumpua reunustavat isot kivet. Seppälän talon ympäristössä näitä kumpuja saattaa olla useampia-kin. Eräs sellainen oli talon navetan vieressä, toinen edellä- mainitun uhrikallion N laidalla (mahdollisesti nuori). Lisäksi näkyi uhrikallion länsipuolella olevalla pellolla karikoita, jois- sa saattaisi olla turpeenpeittämiä kivilatomuksia. Ajan puutteen takia en ehtinyt näitä kohteita tarkastaa perusteellisemmin.

Venevalkaman lähellä olevasta rauniosta on valokuva, liite 3, filmi 24291; kartta 1:5.

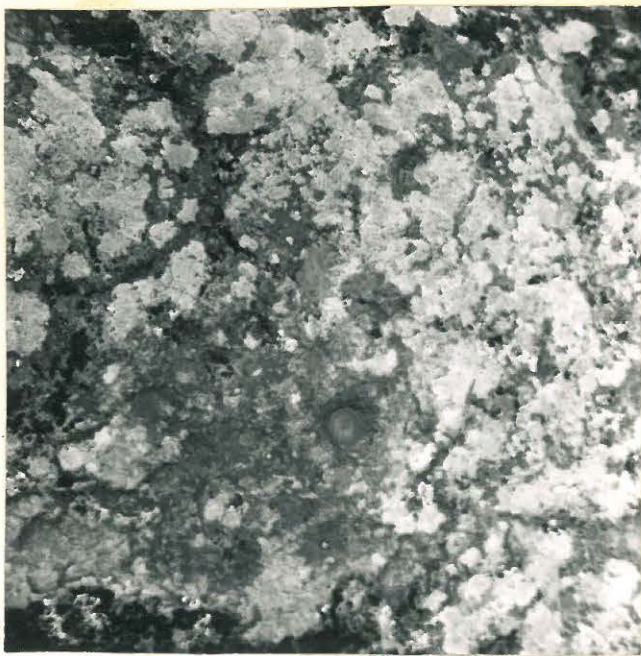
Helsingissä 9. 11. 1960.

Anna-Liisa Hirviluoto
Anna-Liisa Hirviluoto.



F.24279

Suurkylä



F.24280

Suurkylä, uhrikuoppia Siven ylä-
pinnassa!



F.24281

Suurkylä. Pauli Stungin maalla oleva hauta-
rumpu. N:ro 1.



F.24282

Suurkylä. Leena Kunnan maalla oleva
hautausma. N:ro 1.



F.24283

Suurkylä. Kallion päälle tehty hautaus-
ma. Pauli Stungin maalla.

Räämi



F.24284

Suurkylä, raunioita Pauli Stungin
maalla. N:rot 2 ja 3. A-L Kivimäki 1960



F24285

Suurkylä, Neuvokunnan maa. Ruusio
4.



F24286

Suurkylä, Neuvokunnan maa. Ruusio
mie 21.



F24287

Suurkylä, Neuvokunnan maa. Ruusio
2.



F24288

Saaren kylä, Saarelän til. Tolon puutarha
haukkinen - launi. ruusikanta olemalla.



F24289

K. Jännevuono 24288

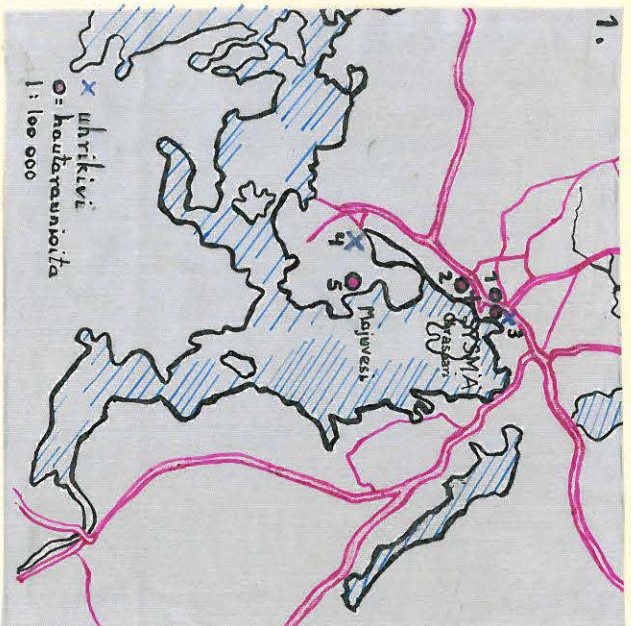


F. 24290

K. Jännevuono 24288
Stini Luoto 1960

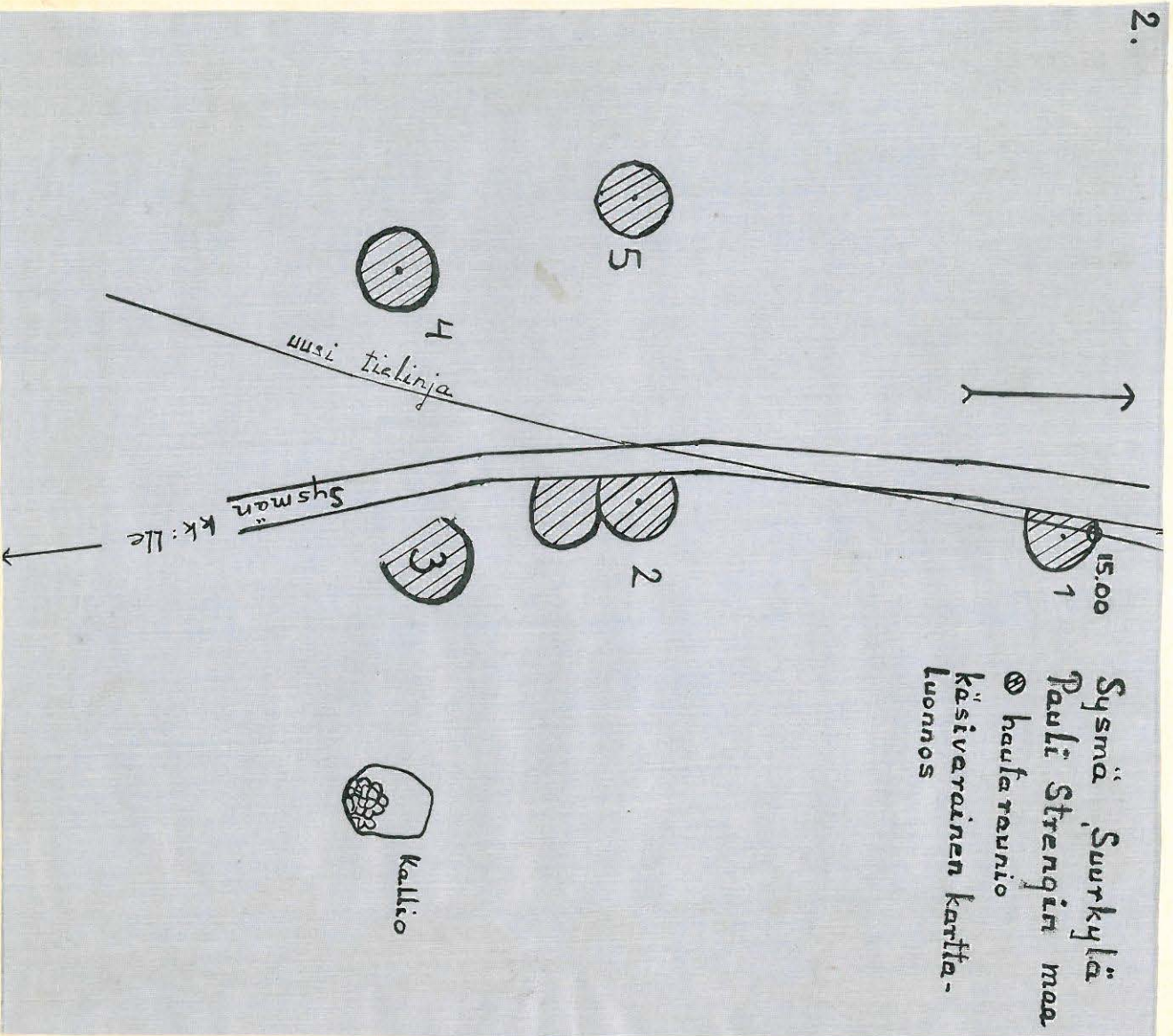


F24291



3

Seuran hl. Hautausmaio Seppeleiden Talon
maalla Neuvoston kirkonmaalla.
Valk. A. S. Suuriluoto.



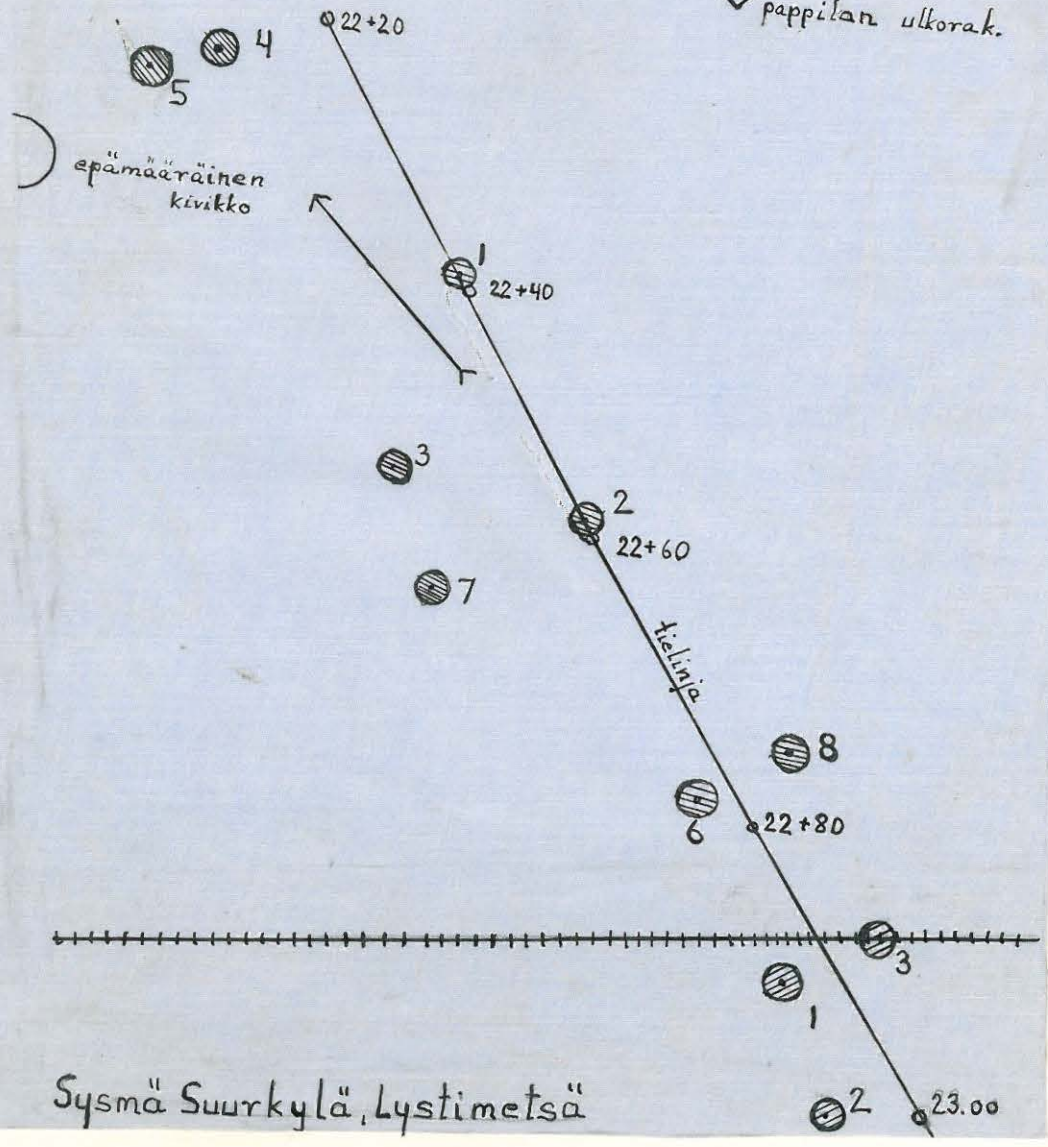
Rönnö, 3

Sysmä, Suurkylä, Seurakunnan maa

⊙ = hautaraunio

Käsivarainen kartta luonnos

◇ pappilan ulkorak.



Sysmä Suurkylä, Lystimetsä

Kertomus kiinteän muinaisjäännöksen tarkastuksesta Syyriän pitäjän Hiitolan kylässä.

Kesällä 1955 lähetti maanv. Akeles Kotolahti Muinaistieteelliselle toimikunnalle kirjeen, joka on liitetty myös tähän ohkeen ja jossa hän pyytää toimikunnan edustajaa tarkastamaan löydänsä ja "jokkahanhoitoin" epäkuuriaan kumpuja.

Toukokuussa (1956) sain tehtäväkseni toimia tarkastajana. Sovin Syyriän kirkon kylän 1.6.56 ja olin yhteyden Akeles Kotolahteen. 2.6.56 muuttui muinaisen tarkastuksen.

Päällä sijaitsee siis Syyriän pitäjässä, Hiitolan kylässä, Hiitolanlahden pohjoisrannalla, loivalla etelään päin viettävällä rinteellä (katk. 1). Kumpumet ovat peräkkäin n. pohjois-luode - etelä-luode suunnassa. Niitä on kaikkiaan kolme kalsi pinnalla (1 ja 3) jo ylin istupi (2). Kumpujen koot ja välimatkat ilmenevät ohjeista katk. 2.

Sitten Kotolahden mukana olivat kylän miehet tutkineet kumpuja ja todenneet niiden olevan löyheessä hiekkaa. Saman seikan totesi itse määrittäessään kokeiluvälineinä, keskimääräisessä kumpumassa oli keskellä kumpua n. 50 cm pinnalta isohko lin. keskimääräisen kumpumassa kokeilun remasta tehty profiili piirros ilmaisee kumpumassa kumpumassa ja mukana

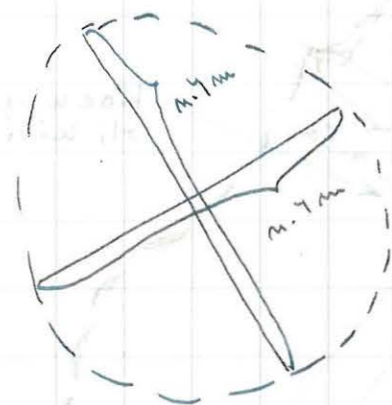
otettu näyte maahan paikalle.

Kumpujen rakennus (jalkkua hiikkaa ja sora) il-
maisee, että kyyryksessä ei vammaan ole mitään
esihistoriallisia jäännöksiä, vaan ovat uudet peräisin
historialliselta ajalta.

Mukaan seura 4 kartta piirrosta ja 6 vtr.

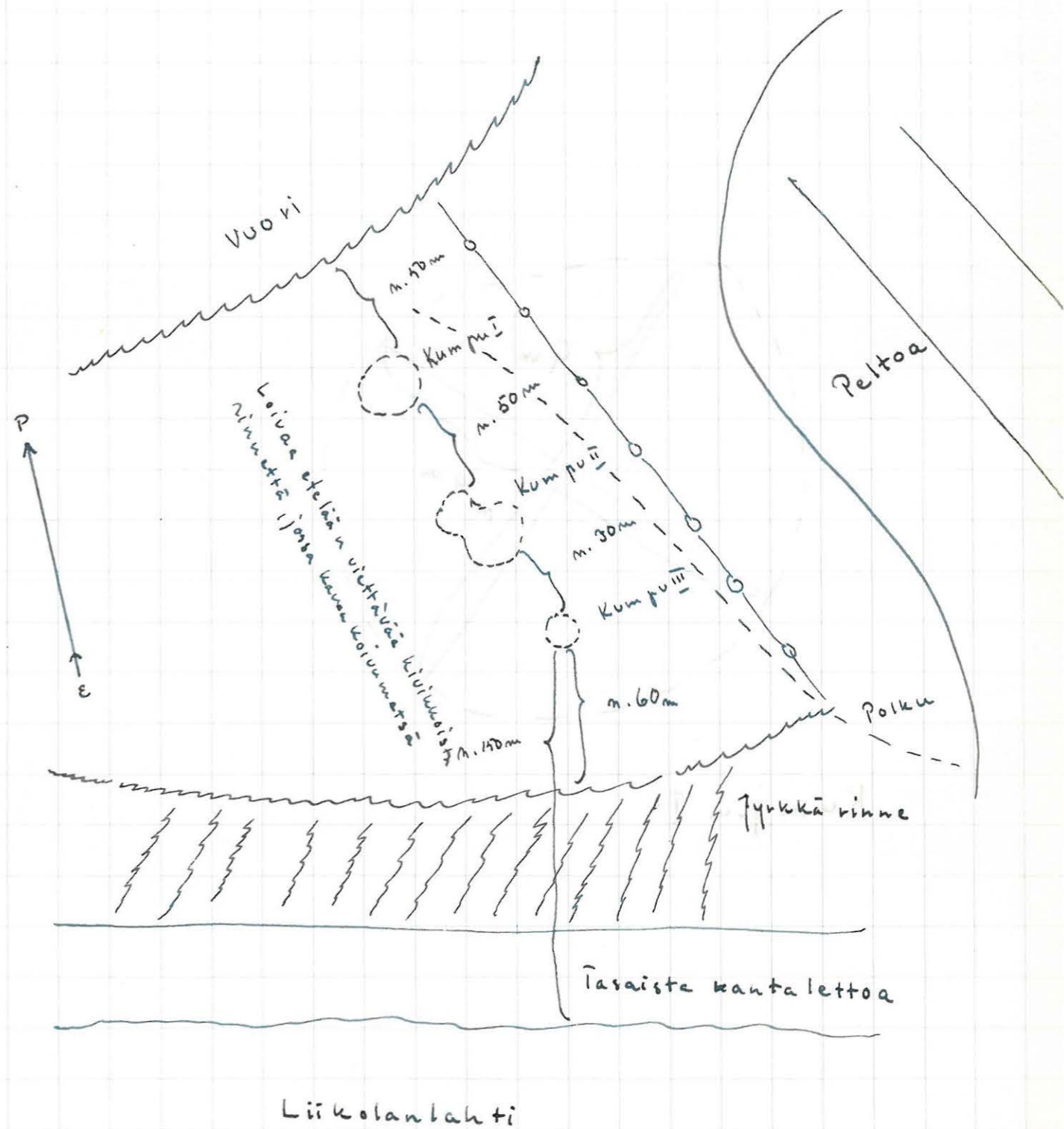
[Faint, mirrored handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and orientation.]

Kartta 4

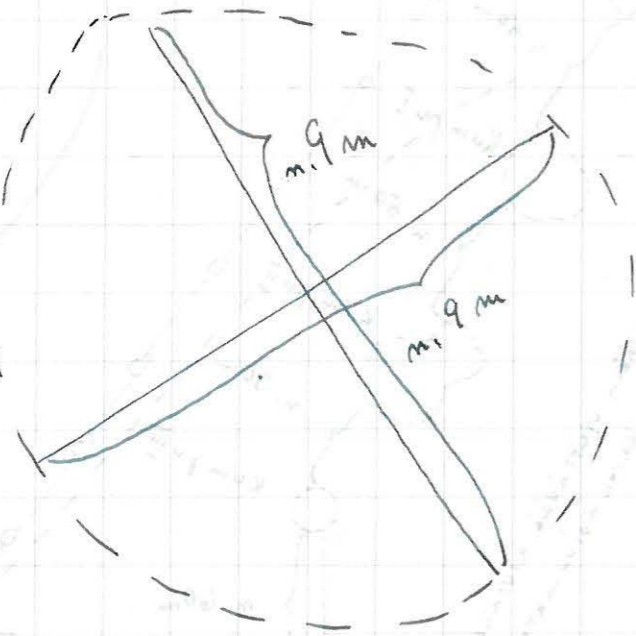


Kumpu III

Kartta I

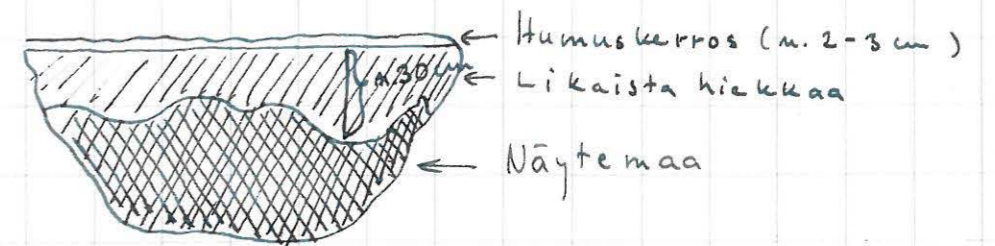
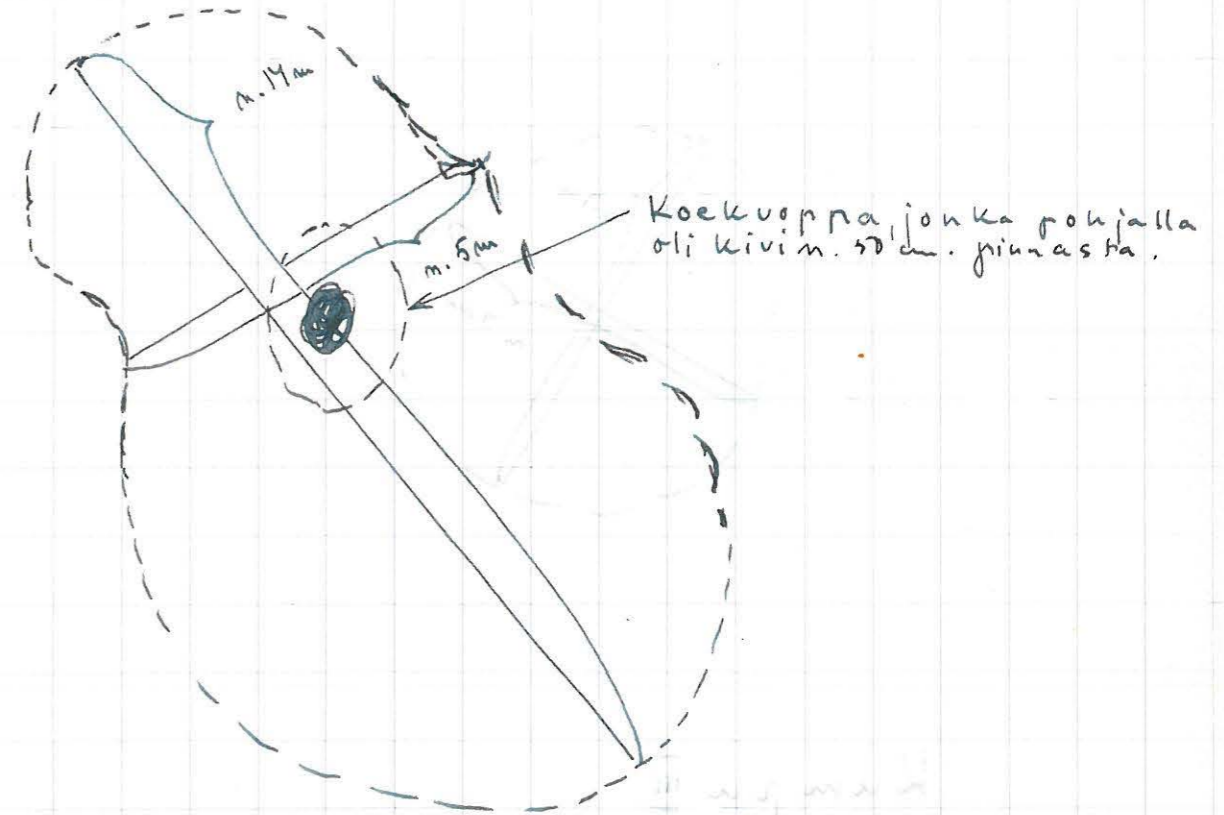


Kartta 2



Kumpu I

Kartta 3



Kumpu II



Kumpu I pohjoisesta



Kumpu I etelästä



Kumpu II idästä



Kumpu II etelästä



Kumpu II lännestä



Kumpu II etelästä

Esik. t. 26/6.9.1989

ESIHISTORIALLISEN KOHTEEN TARKASTUS

Tarkastanut Raike & Roth

Aika 1988

Kohde Mahd. kivik. asuinp.

Kunta Säkylä

Ajoitus -

Alue Vähäkylä

Nimi Huovinrinne

Mj-rekisteri n:o _____

Mj-luokka II-luokka

Peruskartta (n:o, nimi, vuosi) 1134 10 Säkylä, 1985

Peruskoordinaatit: x = 6770 40, y = 1576 60, z = noin 60 m mpy

Yhtenäiskoordinaatit: p = _____, i = _____, k = _____

Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Mj:n laajuus (alueen rajakoordinaatit lisäyksiin) _____

Kylä, kaupunginosa Vähäkylä

Alue (kylän osa, kortteli tms.) Huovinrinne

Tila, palsta, tontti tms.; RN:o; paikan lähempi nimi _____

Omistaja, ~~vuokraaja, osoite, puhelin~~ Valtio, varuskunta-alueita.

Aikaisemmat tiedot (verfikaatit, tarkastukset, tutkimukset, mj-luettelot, kirjallisuutta) -

Aikaisemmat löydöt (museonumerot) -

Tarkastuslöydöt Kvartsi-iskoksia

Tarkastusselostus

Inv. n:o _____

Liitteet: peruskarttaote, muita karttoja 1 peruskarttaote
valokuvat neg. _____, diat n:o. _____

Tarkastuksen aihe Toisella puolella harjua kesällä 1988 suoritimme
röykkiön kaivauksen. Tarkastaessamme harjua laajemmin
kiinnitimme huomionme harjun kaakkoisrinteeseen, josta löysim-
me kolme kvartssia.

Ympäristö (rakennukset, tiet, vesistöt, hiekkakuopat ym.; karttaluonnos, mikäli
muutoksia peruskartasta) Rinteen kaakkois puolella kulkee tie huovinrinteen
varuskuntaan. Rinnettä on hiukan leikattu, profiili näkyvissä.
Järven rantaan on matkaa noin 2,5 kilometriä. Lähimpään raken-
nukseen on matkaa noin 60 metriä.

Kohteen kuvaus (maaston laatu: pelto, metsä, ranta tms.; Muoto: mäki, rinne tms.
Maaperä: Kasvillisuus. Huomiot kohteesta. Aikaisemmin tutkittu osa. Koekuopat jne.,
Muutokset aikaisemmasta. Nykyinen kunto.) Mahdollinen kivikautinen asuin-
paikka sijaitsee Säskylän harjun kaakkoispuolella. Harju on mo-
reeniharju, jolla kasvaa mäntyjä. Kangasmetsä. Harjun päällä
viemäriä rakennettaessa löydettiin mahdollisesti vasarakirves
(luetteloitu KM:n arkistoon.). Vasarakirveen löytöpaikka on
noin 100-150 metriä länteen mahdolliselta kivikautiselta asuin-
paikalta.

Alueen laajuuden arviointiperuste _____ - _____

Luokitusehdotus perusteluineen II-luokka, Koekuopissa ei havaittu min-
käänlaisia kulttuurimaakerroksia.

Ehdotus suoja-alueeksi perusteluineen _____

Havaintomahdollisuudet _____

Opas _____

Rauhoitustoimenpiteet maastossa (yhteys maanomistajaan, kiireelliset ilmoitukset
jne) _____

Tarpeelliset jatkotoimenpiteet _____

Lähilöytöjä Harjun päältä löydetty vasarakirves KM ?

Perimätieto (kertoja, ikä) _____

Huomautuksia Mahdollinen asuinpaikka on voinut tuhoutua varuskunnan
asuntoalueelle vievän tien rakentamisen yhteydessä.

Selostus jätetty

Tuusa

31.3.89

Leena Raika

paikka

päiväys

allekirjoitus

Lisäyksiä

Esitutk. tsto. 262/6.9.1989

ESIHISTORIALLISEN KOHTEEN TARKASTUS

Tarkastanut Raike & Roth

Aika 1988

Kohde Mahd. kivikautinen asuinp.

Kunta Säkylä

Ajoitus _____

Alue Iso-Säkylä

Nimi Omahaara

Mj-rekisteri n:o _____

Mj-luokka II-luokka

Peruskartta (n:o, nimi, vuosi) 1134 10 Säkylä

Peruskoordinaatit: x = 6773 68-80, y = 574 56-70, z = noin 47.5

Yhtenäiskoordinaatit: p = _____, i = _____, k = _____

Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Mj:n laajuus (alueen rajakoordinaatit lisäyksiin) _____

Kylä, kaupunginosa Iso-Säkylä

Alue (kylän osa, kortteli tms.) Omahaara

Tila, palsta, tontti tms.; RN:o; paikan lähempi nimi Rn. 2:131

Omahaara

Omistaja, vuokraaja, osoite, puhelin Osmo Heiska

Aikaisemmat tiedot (verfikaatit, tarkastukset, tutkimukset, mj-luettelot, kirjallisuutta) _____

Aikaisemmat löydöt (museonumerot) TYA 466:1, kivikirves, jonka löytänyt
Kaisu Heiska

Tarkastuslöydöt TYA 466:2, hematiitin värjäämä silttikivi, jossa hiontaa
lohjennut isommasta hiotusta esineestä.

Tarkastusselostus

Inv. n:o _____

Liitteet: peruskarttaote, muita karttoja 1 peruskarttaote

valokuvat neg. _____, diat n:o _____

Tarkastuksen aihe Kaisu Heiska toi kaivauksille löytämänsä kivikirveen
ja kertoi sen löytöpaikan kartalta.

Ympäristö (rakennukset, tiet, vesistöt, hiekkakuopat ym.; karttaluonnos, mikäli muutoksia peruskartasta) Kivikirveen löytöpaikka oli peltoalueella sijaitseva luoteissuuntainen mäen rinne. Löytöpaikan luoteis- ja länsipuolella kulkee peltotie. Tien toisella puolella on pieni metsäsaareke. Mäen rinne, jolta kivikirves löydettiin on Säkylän pyhäjärven suuntaan. Matkaa järvelle on nykyisin noin kolme kilometriä. Lähin rakennus on noin 700 metrin päässä.

Kohteen kuvaus (maaston laatu: pelto, metsä, ranta tms.; Muoto: mäki, rinne tms. Maaperä: Kasvillisuus. Huomiot kohteesta. Aikaisemmin tutkittu osa. Koekuopat jne., Muutokset aikaisemmasta. Nykyinen kunto.) Mahdollinen asuinpaikka sijaitsee pellolla, missä nykyisin viljellään sokerijuurikasta.
Löytöpaikka sijaitsee luoteissuuntaisella rinteellä. Mitäⁿ varmaan kiinteätä muinaisjäännöstä ei pystytty tarkastuksessa toteamaan. Luonteeltaan paikka sopisi hyvin kivikautiseksi asuinpaikaksi.

Alueen laajuuden arviointiperuste _____

Luokitusehdotus perusteluineen II-luokka. Alueelta ei pystytty lyhyen tar-
kastuksen aikana toteamaan jäännöstä. mahdollinen kivik. asuinp.

Ehdotus suoja-alueeksi perusteluineen _____

Havaintomahdollisuudet _____

Opas _____

Rauhoitustoimenpiteet maastossa (yhteys maanomistajaan, kiireelliset ilmoitukset
jne) _____

Tarpeelliset jatkotoimenpiteet _____

Lähilöytöjä _____ - _____

Perimätieto (kertoja, ikä) _____ - _____

Huomautuksia _____

Selostus jätetty

20.4.87 Turun Aina Raske

paikka

päiväys

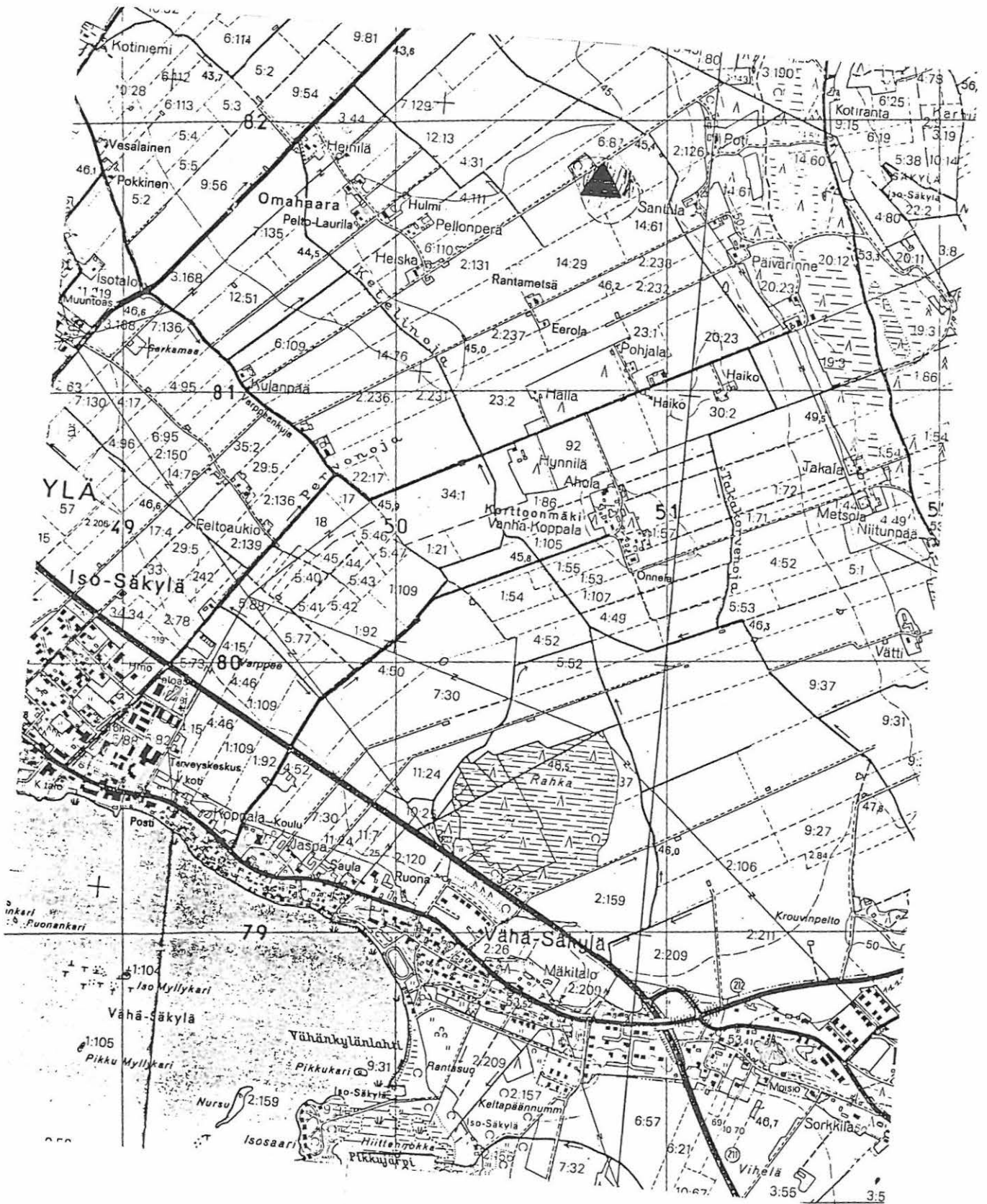
allekirjoitus

Lisäyksiä

Ote peruskarttatalehdestä 1134 10 Säköylä



Säköylän Isoköylän Omahaara, kivikirveen löytöpaikka



SÄKYLÄ, Mikola, Kolerikiventie 4

Kivikahtisen asuinpaikan
terkastus 16. 8. 1985
Markku Torvinen

Säkylä, Mikkola, Kole rikiventie 4

Tarkastus 1985

PK 1134 10

SÄKYLÄ

x = 7054

y = 7508

z = n. 50

Kunta: Säkylä

Kylä: Vähäsäkylä, Mikkolam as. alue

OM: Jouni Puputti ja Marja Junnila

Os: Kol erikiventie 4, 2788 Säkylä,
puh, 938-70198

Löydöt: KM 22870: 1 - 6, (ns. Jäkärjän keramiikka, ^{7:2}) pala nuorakeramiikkaa, hiotun kiviesineen kappale, kivilaji- ja kvartsi-iskoksia sekä palanutta luuta v:ltä 1983, saatu museovirastoon Markku Torvisen tuomina 16. 8. 1985. Diar. 2. 10. 1985.

Löytöjen talteenottaja Marja Junnila ilmoitti löydöstä puhelimitse museovirastoon 15. 8. 1985. Seuraavana päivänä Markku Torvinen tarkasti kohteen museoviraston määräyksestä.

Marja Junnila kertoi poimineensa löydöt omakotitalonsa perustaa kaivettaessa nostetusta maasta kesällä 1983. Talo sijaitsee Säkylän Vähäsäkylän Mikkolan rakennuskaava-alueella Kole rikiventien varrella korttelissa 233 rakennuspaikalla nro 5.

Tarkastushetkellä oli asuinrakennus ja sen itäpuolelle rakennettu piha-rakennus valmiina sekä pihan tasaustyöt suurimmaksi osaksi tehty. Maaperä on löytöalueella karkeahkoa vähäkivistä punertavaa hiekkaa. Maasto kohoo pohjoiseen kohti ^{maantiellä rakennettu} Huovinrinnettä ja viettää vastakkaiseen suuntaan kohti lasketun Pyhäjärven rantaan.

Rakennuskaava-alueen tontit ovat suurimmaksi osaksi rakennetut, samoin kadut. Löytöpaikkaa lähinnä on luonnontilassa olevaa maastoa korttelin 233 alueella tonttien 1 - 3 ja 4 - 7 rajalla sekä kauempana koillisessa kaavakarttaan merkityllä puistoalueella ja edempänä pohjoisessa kaavan ulkopuolella harjun rinteessä.

Tarkastuksessa tehtiin pieniä koekuoppia asuinrakennuksen pohjoispuoliseen maastoon. Piha-alue ja lähiympäristö tarkastettiin myöskin. Huolimatta paikoin hyvistäkin havaintomahdollisuuksista ei alueella todettu mitään kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavaa.

2.

Säkylä, Mikkola, Kole rikiventie 4 (jatk.)

Tarkastuksen negatiivisista tuloksista huolimatta vaikuttaa epätodennäköiseltä, että näinkin runsaslöytöinen kivikautinen asuinpaikka olisi sijainnut ainoastaan muutaman kymmenen neliömetrin alueella juuri Kole-rikiventie 4:n asuinrakennuksen kohdalla. Topografiansa puolesta Mikkolan alueella on saattanut olla laajakin kivikautinen asuinpaikka, joka talteen saadun keramiikan perusteella liittyy lähinnä ns. Jäkär-län ryhmään.

Missä määrin asuinpaikkaa on säilynyt huolimatta erilaisista rakennus- ja tasoitustöistä, voidaan selvittää ainoastaan systemaattisella koe-kaivauksella.

Helsingissä 2. 10. 1935



Markku Torvinen

LIITTEET ote peruskartasta 1134 10, 1:20 000
Mikkolan alueen rakennuskaava 1:2000
Em. karttaan liittyvä maanomistajaluettelo

Kuva 1 (f. 62465-466) Mikkolan rakennuskaava-alueen tontti 233/5 lounaasta Kole rikiventieltä. Asuinrakennus on vasemmalla leikkimökin takana.

Kuva 2 (f. 62467) Liikuttamatonta maata on jäljellä kuvassa näkyvän asuinrakennuksen pohjoispuolella. Kuva koillisesta.

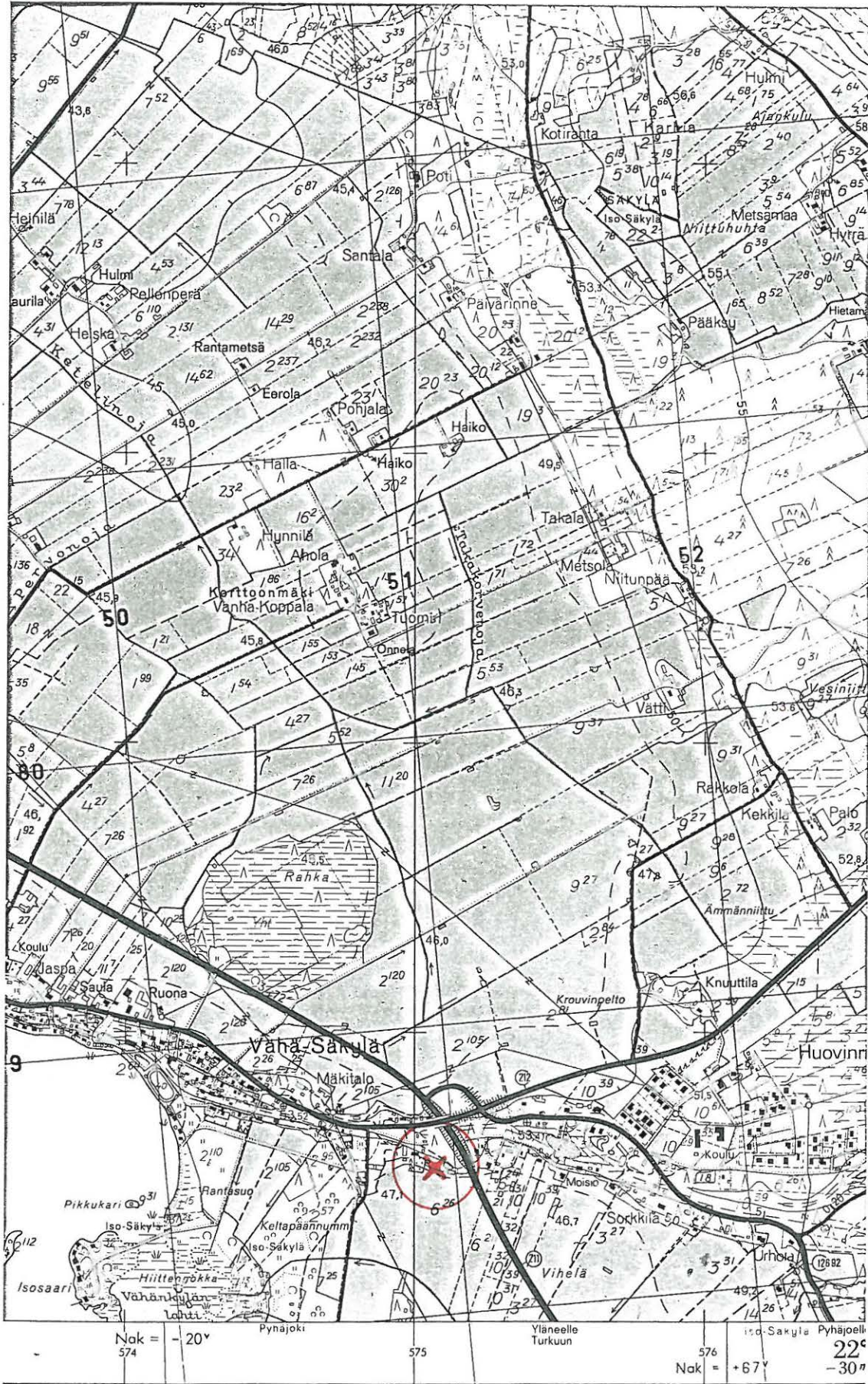
SÄKYLÄ

MIKOLAN ALUE

MAANOMISTAJALUETTELO

- 230 1 Markku Toivonen
2 Jarmo Kuronen
- 231 1 Reino Tuomola
2 Matti Simula
3 Juha Muurinen
- 232 1 Erkkä Lindgren
2 Säskylän kunta
3 Jouko Salokannel
4 Jarkko Tuominen
5 Jukka Mäkilä
6 Altti Riitinki
- 233 1 Kirsti Tietze
2 Heikki Mäkelä
3 Heikki Railo
4 Erkki Suonperä
5 Jouni Puputti
6 Eero Pohjaranta
7 Ilkka Alhonkoski
- 234 1 Veikko Halkivaha
2 Säskylän kunta
3 Jari Ojala
- 235 1 Veini Mäkilä
2 Jarmo Mäkinen
3 Eino Welling
4 Rauno Salo

Tie-, puisto yms. alueet omistaa Säskylän kunta.



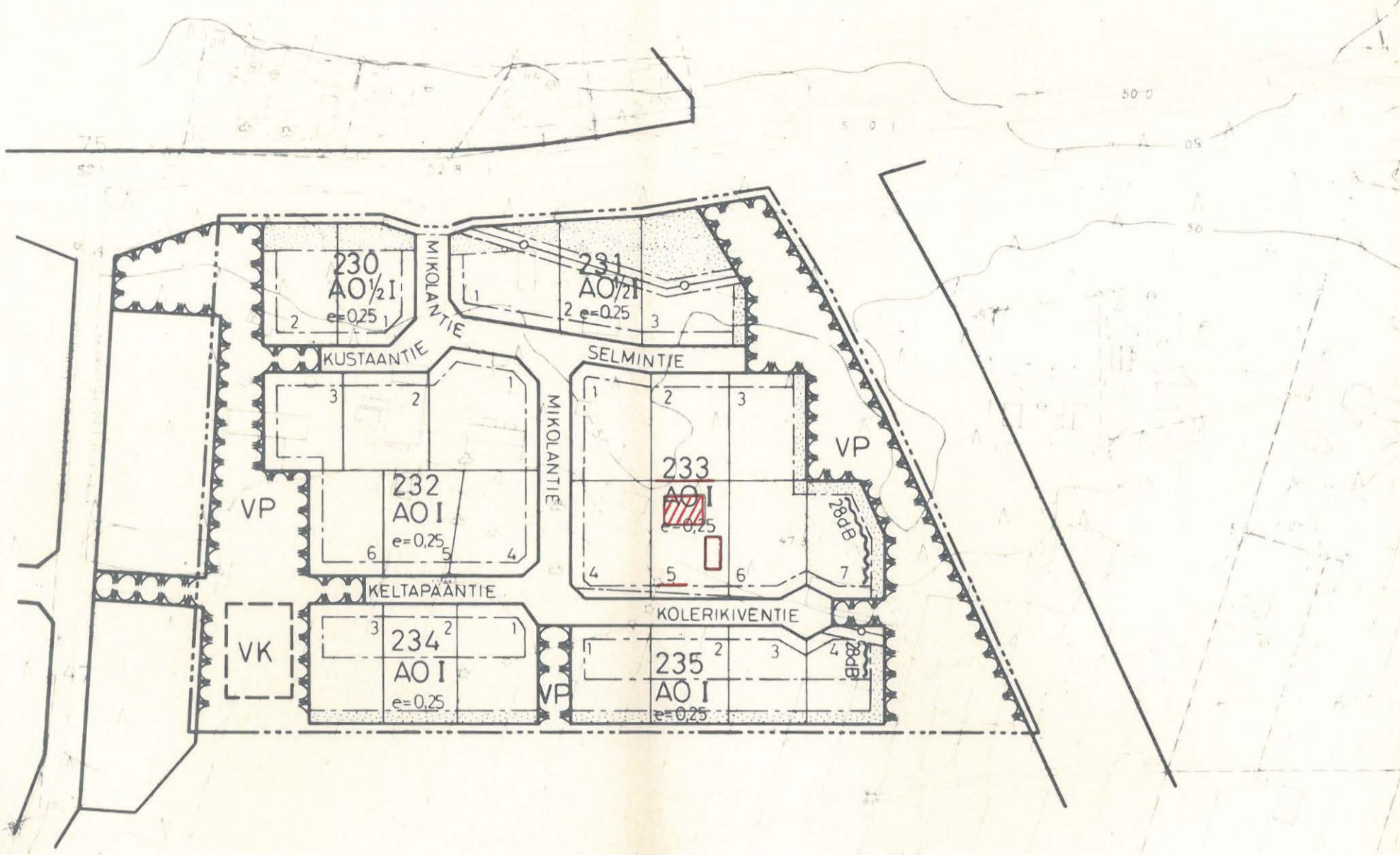
6773



6771

X = Löytöpekka
 (ote peruskartasta 1134 10, 1:20 000, painettu 1978)

Litttyy M. Toraisen
 tark. kert. 1985

Euraan



-  = asuinrakennus
-  = ulkorakennus

KAIVOITUKSEN POHJAKARTTA 1:2000	KARTAN LAATIJJA TURUN MAANMITTAUSPIIRI MAANMITTAUSINSINööri	<i>Riina Eskola</i> RIINA ESKOLA
KUNTA SAKYLA	ILMAKUVAAUS 1962	KARTOITUS 1962
KYLAT ISOSAKYLA PYHAJOKI VAHASAKYLA	KARTOITUSMENETELMA STEREOKARTOITUS, A8	KORKEUSJAJESTELMA N 43
TURUN JA PORIN LAANI	KOORDINAATTIJAJESTELMA VALTION	
	KARTTA HYVAKSYTTY 25.3.-66	<i>Matti Nummenmaa</i> Matti Nummenmaa

100 0 100 200 300

S Ä K Y L Ä

MIKOLAN ALUEEN RAKENNUSKAAVA 1 : 2000

Turku 23.09.1980
SUUNNITTELUKESKUS OY
Eino Halonen
Eino Halonen, dipl.ins.

Rakennuskaavamerkinnot ja -määräykset:

- AO Erillispientalojen korttelialue.
- VP Puisto.
- VK Ohjeellinen leikkikenttä.
- 3 m sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee.
- Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
- Eri kaavamääräysten alaisten alueenosien välinen raja.
- Ohjeellinen eri kaavamääräysten alaisten alueenosien välinen raja.
- Ohjeellinen rakennuspaikan raja.
- 233 Korttelin numero.
- 2 Rakennuspaikan numero.
- SELMINTIE Rakennuskaavatie ja rakennuskaavatien nimi.
- I Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
- 1/2I Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kaavassa lukumäärältään mainittujen kerrosten alapuolella olevasta tilasta kerrosluvun estämättä käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.
- e=0,25 Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde rakennuspaikan pinta-alaan.
- Rakennusala.
- Merkintä osoittaa rakennusalan sivun, jonka puoleisten rakennuksen ulkoseinien sekä ikkunoiden ja muiden rakenteiden ääneneristävyyden liikennemelua vastaan on oltava vähintään 28 dB(A).
- Istutettava alueen osa.
- Johtoa varten varattu alueen osa.

AUTOPAikkojen vähimmäismäärät ovat:

Asunnot: 2 autopaikkaa asuntoa kohti.

PIHAJÄRJESTELYT:

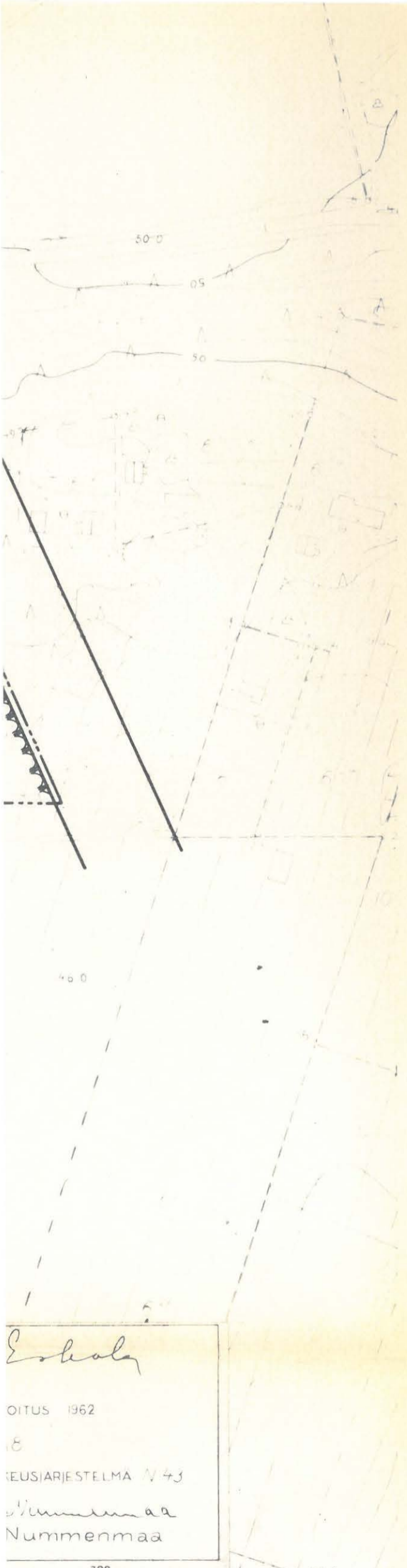
AO-korttelialueilla on jokaisella asunnolla oltava tarkoituksenmukaisesti näkösuojattu, asuntoon välittömästi liittyvä, maan tasossa oleva ulko-oleskelutila.

MUITA RAKENTAMISMÄÄRÄYKSIÄ:

Rakennettaessa 4 m lähemmäksi naapurin rakennuspaikan rajaa ei rajan puoleisessa seinässä saa olla ikkunoita alle 180 cm:n korkeudelle lattiatasosta.

Rakentamatta jäävät rakennuspaikan osat, joita ei käytetä ajoteinä eikä pysäköintiin, on hoidettava puistomaisessa kunnossa.

AO-korttelialueilla on rakennettava kortteleittain tai rakennusryhmittäin mahdollisimman yhtenäisellä tavalla rakennustyyppin, kattomuodon, rakennusmateriaalin ja ulkoseinien pintakäsittelyn suhteen.



Eshala
OITUS 1962
8
KUSIARJESTELMA N 43
Nummenmaa
Nummenmaa
300



1. (f. 62465 - 466). Tontti 233/5 lounaasta. Löydöt KM 22870: 1 - 6 ovat taustalla vasemmalla näkyvän asuinrakennuksen luota.



2. (f. 62467). Em kohde, asuinrakennus ja löytöpaikka koillisesta.

SÄKYLÄ, Iissalo

PK 1133 12 SÄKYLÄN PYHÄJOKI
x= 6769 84-86
y= 571 34
z= n. 48

tila:
RN:o 6:73
Omistaja:
Osoite:

Röykkiöhaudan tarkastus 7.7.84

Toimittaja Tuomo Hurme vei allekirjoittaneen tarkastamaan epäilemäänsä muinaishautaa Pyhäjärven Iissalon saarella.

Iissalon saari on merkillinen, luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettu kohde. Koko saaren kiertää korkea valli, joka on korkeudeltaan ehkä n. 3-7 metriin ja leveydeltään n. 7-15 á 20 metriin. Saari on kuin muinaislinnoitus.

Saaren lounaiskolkassa vallin ja järven välissä sijaitsee saaren ainoa, selvärakenteinen hautaröykkiö, sen etäisyys järvestä on n. 14 metriä. Pyhäjärven muinaisranta on ollut n. 8 metriä nykyistä lähempänä, sillä järven pintaa on laskettu noin metrin 1800-luvulla. Röykkiö on tehty siis järven rantaan, noin 6 metrin etäisyydelle 1800-luvun rannasta.

Röykkiö on rakennettu selvärajaisena ja muita ehkä hivenen isompien kivien varaan koillinen-lounais-suunnassa. Röykkiön pituus on 300 cm, leveys hivenen vähemmän, korkeus maan pinnasta on n. 0,5 metriä. Röykkiön keskustaa on hieman pengotettu menemättä kuitenkaan pohjaan saakka. Röykkiön kivet kaikki miehennostannaisia á 20-40 cm läpimitaltaan.

Vaikka röykkiö on ilmeisesti saarella ainoa, sen asema, muoto ja rakenne viittaavat siihen, että kyseessä olisi rautakautinen hauta. Röykkiö ei sisälly Satakunnan Seutukaavaliiton kiinteiden muinaisjäännösten luetteloon v. 1973.

Tarkastuskertomukseen liittyvät valokuvat SATM 122985-89

Porissa, 22.3.86


Jouko Rätty
amanuenssi



SATM 122985

SÄKYLÄ, IISSALO

FOTO JAUKO RÄTY-84

RÖYKKIÖ, KUVATTU POHJOISESTA, TAKANA JÄRVI

SATM 122987

SÄKYLÄ IISSALO

FOTO: J. RÄTY-84

RÖYKKIÖ, KUVA ETEELÄLÖUNASTA

SATM 122985

SÄKYLÄ, IISSALO

FOTO JAUKO RÄTY-84

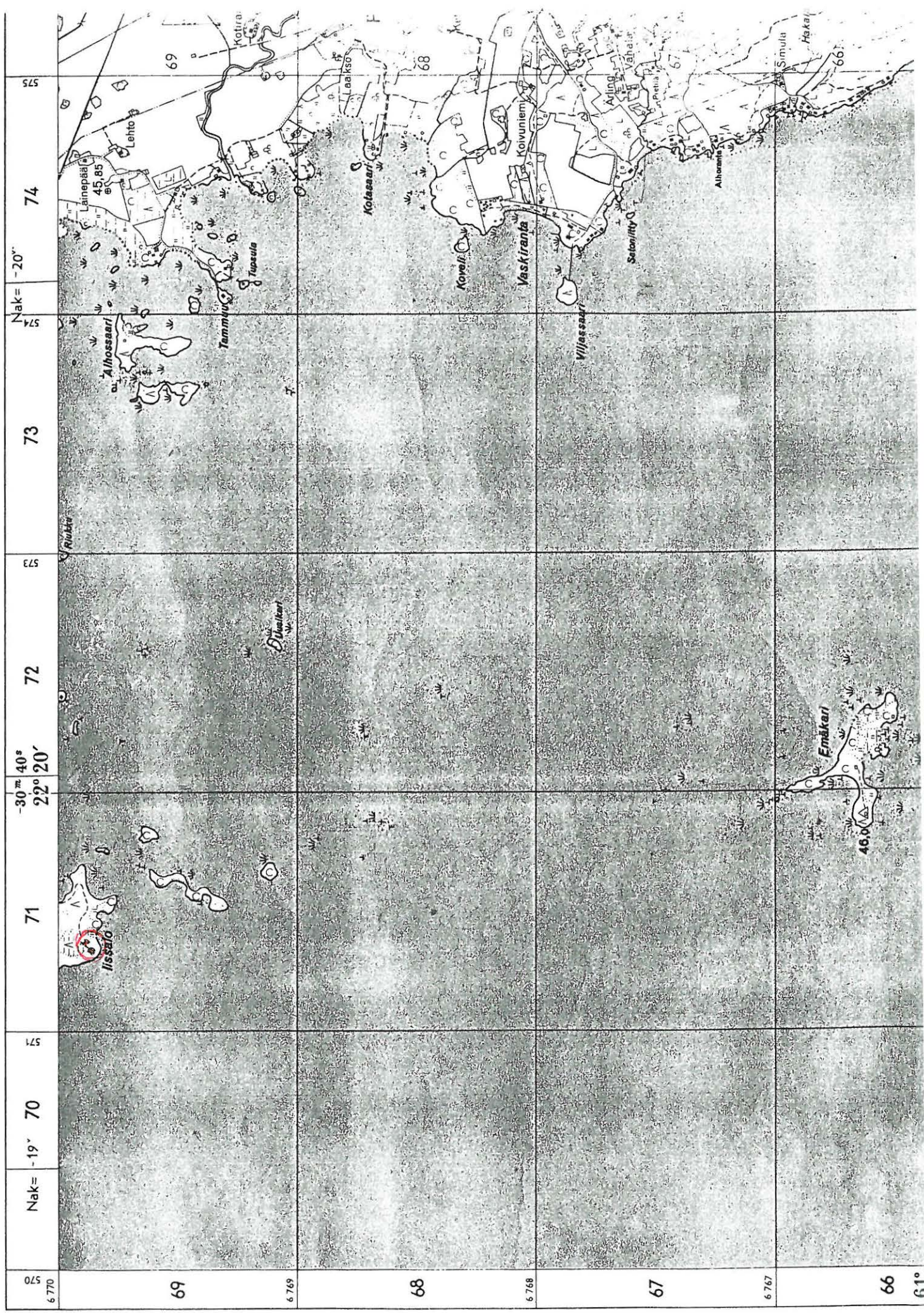
RÖYKKÖ, KUVATTU PÖHJOISESTA, TAKANA JÄRVI

SATM 122987

SÄKYLÄ IISSALO

FOTO: J. RÄTY-84

RÖYKKÖ, KUVA ETELÄLOUNASTA



69 6768 67 6767 66 6766

570 6770 571 70 572 72 573 73 574 74 575

-30 m 40 s 22° 20'

Nak = -20°

SÄKYLA HUOVINRINNE

Keihänkärjen KM 20069

löytöpaikan tarkistus 1977.

Seija K. Sarkki

SISÄLLYS

Paikan esittely	sivu 2
Selostus	2
Ote peruskartasta 2111 03 VAMPULA	3

SÄKYLÄ HUOVINRINNE

Keihäänkärjen KM *20069* löytöpaikan tarkastus 1977.

Löytöpaikka: Huovinrinteen varuskunta-alue.

Löytöjä: yliluutnantti Erkki Kallio, os. Rakennus 9, as. 5
27910 Huovinrinne, pun. vainde 70200/529.

Peruskertta 2111 o3 VAMPULA.

Löytöpaikan koordinaatit: x = 69 92

y = 19 00

Sivu 3 on kertomukseen liittyvä kartta.

Paikalta ei ole muita löytöjä, eikä aikaisempia löytöjä eikä tutkimuksia.

Diar. *19.7.77*

Syksyllä 1977 sein museoviraston esihistoriantoimistolta määräyksen käydyä tarkastamassa rautaisen keihäänkärjen KM *20069* löytöpaikka Säkylän Huovinrinteen varuskunta-alueella. Kävin paikalla 13.9.1977 matkalla Buraan.

Keihäänkärki oli löytynyt yliluutnantti Kallion johtamissa sotaharjoituksissa poteroa kaivattaessa n. 70 cm:n syvyydestä maan pinnasta lukien. Kallio toimitti esineen Valter Lyysaarelle, joka edelleen toimitti sen museovirastoon.

Keihäänkärjen löytöpaikka sijaitsee korkeuskolla mäntymetsäisellä hiekkaharjulla. Poteron seinämässä oli havaittavissa jonkin verran nokea, mikä kuitenkin lienee suhteellisen myöhäiseltä ajalta. Keihäänkärki oli löytynyt tämän nokikerroksen alapuolelta, aivan puhteesta hiekasta. Mitään kiinteään muinsiajännökyseen viittaavaa en huomannut. Kysymyksessä lienee irtolöytö, joka ajoitettaneen n. 500 j.Kr.

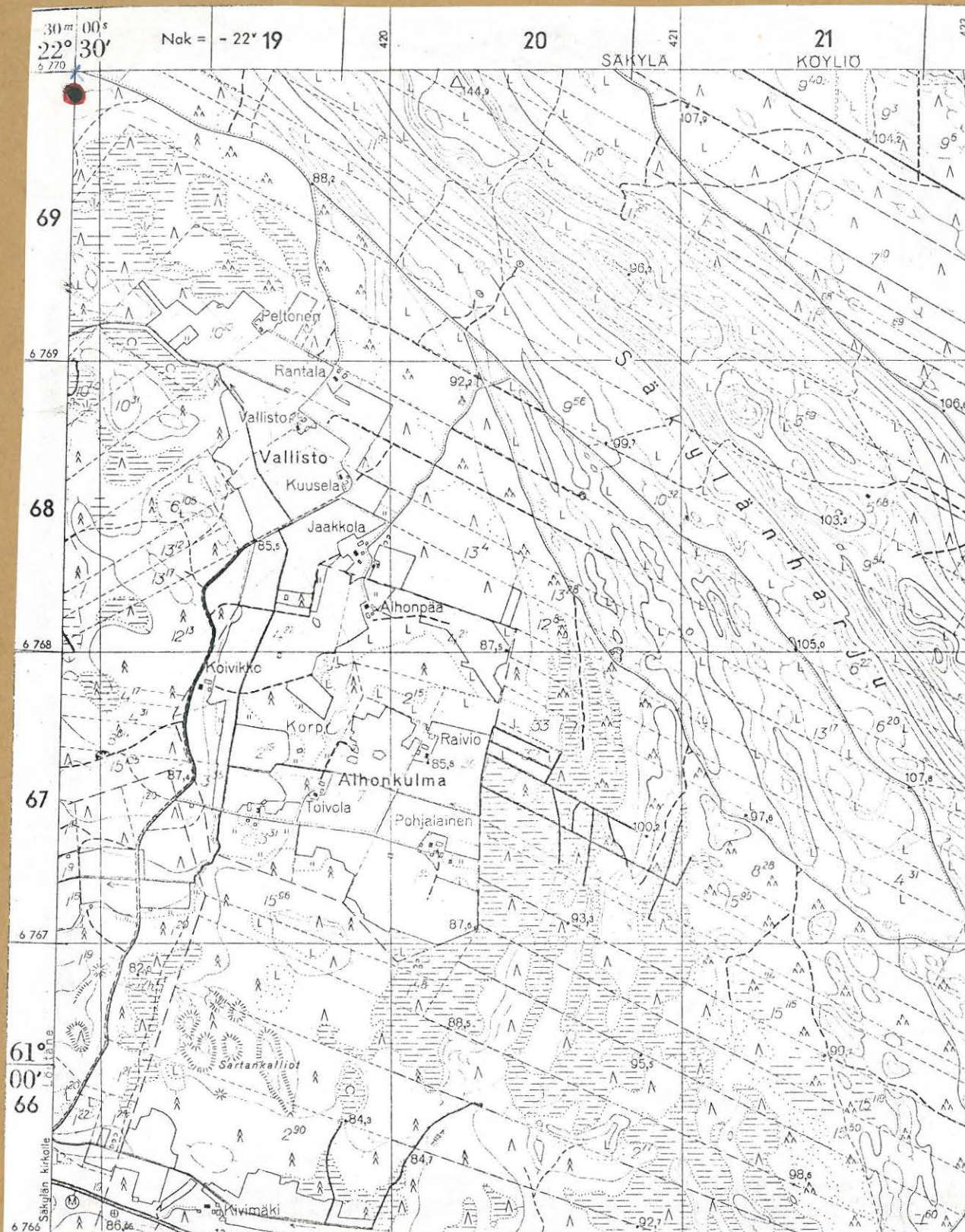
Helsingissä 25.4.1977

Seija K. Sarkki

Seija K. Sarkki

SAKYLÄ HUOVINRINNE

Ote peruskartasta 2111 03 VAMPULA



● keihäänkärjen KM 20069 löytöpaikka
 koordinaatit x = 69 32
 y = 19 00

Syyskuun alussa 1967 Turun Yliopiston arkeologian yhdistys Vare sai tietää, että sen kannattajajäsenet opettaja Pentti Lahti perheineen oli löytänyt Säskylästä sienimatkaltaan useita kivikasoja, joita he epäilivät ihmisten tekemiksi. Koska löydöt sopivat Vareen syysretken kohteiksi, kävimme tutustumassa niihin lokakuun 15. päivänä 1967.

Löysimme 5 kiviröykkiötä, myöhemmin saimme tietää, että siellä on vielä kuudes olemassa. Kiviröykkiöt ovat noin 400 metrin päässä Pyhäjärven rannasta. Ne ovat hyvin sammaloituneita ja soikeita tai pyöreitä. Ne ovat aikoinaan sijainneet aivan järven rannassa, sillä viidennen kiviröykkiön lähellä on entinen rantapenger. Yhtä kiviröykkiötä on pengottu puolittain muuten ne ovat koskemattomia.

Kiviröykkiö N:0 1 on halakaisijaltaan 6 metriä, pyöreä ja n.1,5 metriä korkea.

Kiviröykkiö N:0 2 on noin 100 metrin päässä edellisestä. Se on soikea kooltaan 9 x 6 metriä. Korkeus on noin 2 metriä. Isot kivet ovat kehänä selvästi nähtävissä.

Kiviröykkiö N:o 3 edellisestä noin 15-20 metrin päässä. Kooltaan se on 7 x 7 metriä. Se sijaitsee lähinnä taloa ja on puolittain hajoitettu. Korkeutta sillä on 1,5 metriä.

Kiviröykkiö N:o 4 on noin 100 metrin päässä N:o 1:stä vastakkaiselle suunnalle. Se on soikea iso 8 x 12 metriä, korkeutta sillä on 2 metriä. Siinä on nähtävissä punaisesta hiekkakivestä tehtyjä paasia. Reunakiveys on selvästi havaittavissa.

Kiviröykkiö N:o 5 on edellisestä noin 20 metrin päässä. Sen koko on 7 x 6 metriä ja korkeus 1,5 metriä. Se on pyöreähkö. Reunakivet hyvin näkyvissä.

Naapurin isäntä maanviljelijä Veikko Ruohola kertoi, että hänen takamaillaan on myös korkean kallion päällä soikea kiviröykkiö. Emme kuitenkaan voineet käydä paikalla, koska suo oli niin vetinen, että

paikalle pääsee vain kuivalla kelillä. Hänen osoitteensa on Yläne,
Kolvaa.

Kertomukseen liittyy valokuvaliite, jossa on 7 valokuvaa.

Turussa 9 mafraskuuta 1967

Pirjo Lahtiperä

Pirjo Lahtiperä, fil.kand.

Vareen puheenjohtaja

N:o 3

N:o 2

N:o 1

N:o 4

N:o 5

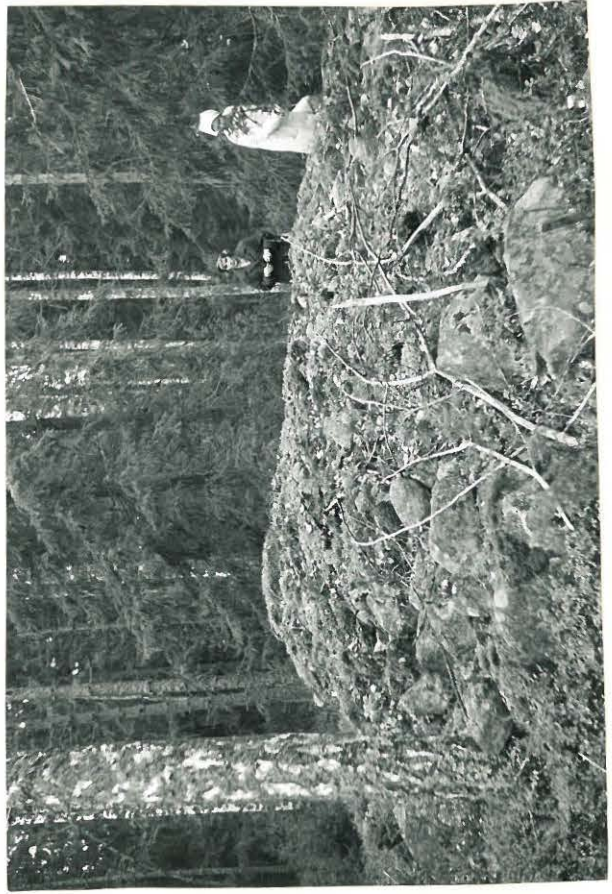
Säkylän Kolvaan kylän Kiviröykkiöt.



7. Kiviröykkiö n:o 7. kaakosta nähtynä.



2. Kiviröykkiö n:o 2 luoteesta nähtynä

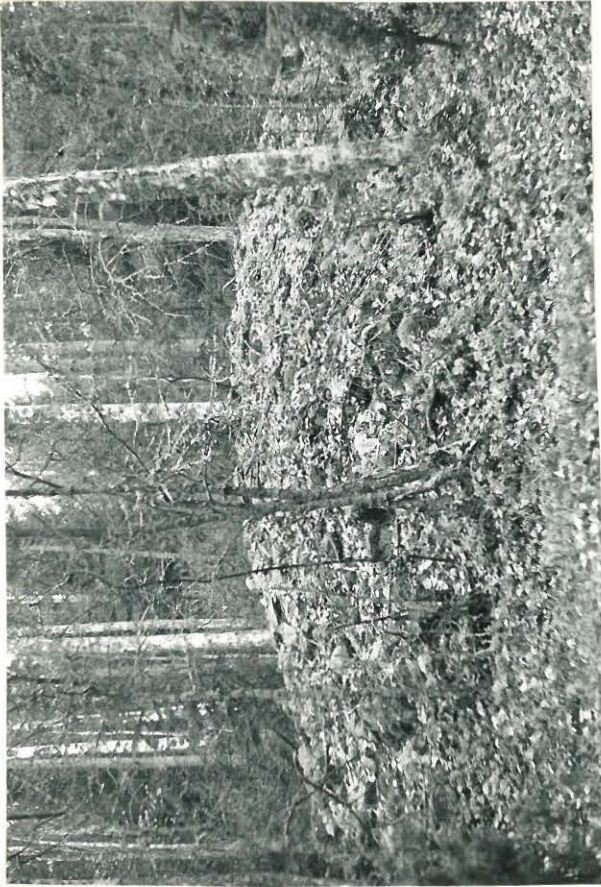


J. Kiviröykkiö n:o 2 kaakosta nähtynä.



H. Kiviröykkiö n:o 3 luoteesta nähtynä etämpi puoli.
Pirjo Lahti perä v. 1967

Säkylän Kolvaan kylän kiviroskiöt.



5. Kiviroskiö n:o 4 kaakosta nähtynä



6. Kiviroskiö n:o 5 kaakosta nähtynä.



7. Yksityiskohta kiviroskiö n:o 5:stä

Pirjo Lahtiperä v. 1967

fat. 9/3-67

RN:o 626

Mikola

S ä k y l ä n Vähä-Säkylän Mikkolan
Kirkkoharjun muinaisjäännösten tarkas-
tus 11. 8. 1965. Kertomukseen kuuluu
valokuvaliite, jonka filmi on luetel-
tu 32451 sekä karttaliite.

Mainittuna päivänä kävin kartoittamassa Vähä-Säkylän Mikko-
lan hautarauniot Vähä-Säkylän kaavoittajalle, arkkitehti Thu-
nebergille, annettavia tietoja varten. Kuten muinaisjäännös-
alueesta aikaisemmin tehdystä kuvauksesta selviää, Kirkkohar-
ju on länsi-itäsuuntainen kapea hiekkapohjainen harju, jonka
pohjoisrinteellä on kolme irtonaisista kivistä ladotun mata-
laa mutta hyvätekoista rauniota. Rauniot sijaitsevat tilojen
10²¹ ja 6⁹ rajoilla, 6⁹:n puolella. Koska muinaisjäännökset
ovat suhteellisen lähekkäin, n. 20-30 metrin etäisyydellä toi-
sistaan, ne merkittiin kaavaan yhtenäisenä alueena. Rajasin
karttaan, jonka ^{alueen} eteläinen raja noudattelee em. tilojen länsi-
itäsuuntaista rajaa ja pohjoisraja kulkee pitkin Laukkalaan
johtavaa kylätietä. Erikoisalueen suuruudeksi tuli 30 x 25 m.

Helsingissä 1. 3. 1967

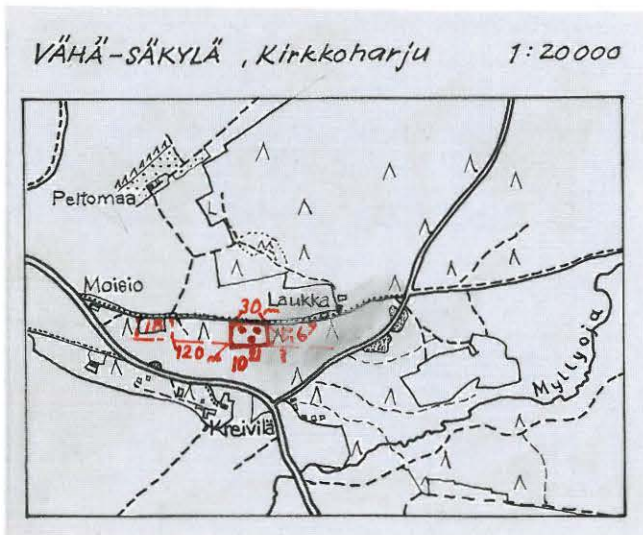
Anna - Liisa Hirviluoto
Anna-Liisa Hirviluoto
ylimääräinen amanuenssi

Säkylä, Vähä - Säkylä, Kirkkoharju.



32451

Kirkkoharjun matalia, iston.
kivistä hallettuja raunioita.



8-

Säkylä, Luukelankylä

Tarkastusmatka 14. 7. -64. Tark. kertomus

15. 7. -64 Unto Salo. Valokuvat Satak.

Mus. lahja. Kertomus lähetetty KM;oon jo
aikaisemmin.

8

Säkylä, Luukelankylä

Kuva n:o 1 Äärin talon kellarin kuvetta. Kellaria 30-luvulla rakennettaessa on paikalta löydetty koruja ym. esineitä, jotka kuitenkin ovat hävinneet tulipalossa. (Äärin talo kulkenut ehkä ennen v.1718 Luukkaan nimellä)

Kuva n:o 2 Vainio-Ketolan mailta löydetyn luurangon paikka. Luuranko ollut tiukassa moreenimaassa n. cm syvällä; se on kaivettu vain osittain esiin ja peitetty uudelleen, joko sotien edellä tai sotien välillä.

1
Saap 12/12/64

1

Säkylä, Vähä-Säkylän kylä

Valokuvat liittyvät Unto Salon tark.kertomus
15. 7.-64. Tark. matka 14.7.-64. Kertomus
lähetetty KM:oon ajo aikaisemmin. Valokuvat
Satak. Museon lahja.

SÄKYLÄ Vähäsäkylänkylä

Kuva n:o 1 Vanhan Huovintien varrella Moision metsässä mv. Arvo Moision, mv. Osvald Eela, kunnansihteeri Takakarhu, fil. lis. Unto Salo ja opiskelija Hilikka Nikander.

Kuva N:o 2 Huovintien varrella olevaa aluetta, jota väitetään entiseksi kirkon paikaksi. Kuvassa vasemmalla Vätin-moision niminen pelto, jolla kertoman mukaan ennen ollut kirkon hautausmaa, oikealla Moision metsäisää mäkeä.

Säkylä

Kertomus tarkastusmatkasta 14. 7. 1964

Yllä mainittuna päivänä kävin tarkastamassa eräitä Säkylässä olevia muinaisjäännöksiä kunnansihteeri Taka-Karhun ja kotiseutulautakunnan puheenjohtajan mv. Osvald Helan opastuksella.

1. Vähä-Säkylän Moisioin talon maalla, olevalla harjulla on kolme pientä kivirauniota metsäisen harjun loivassa melko tasaisessa pohjoisrinteessä. Raunioista suurin on pyöreän kumpumainen, todennäköisesti muinaishauta, toiset kaksi vähäisempiä. Suurimman halkaisija on n. 4-5 m. Rauniot ovat parinkymmenen metrin päässä toisistaan. Eräiden kertomusten mukaan paikalla olisi ollut Säkylän vanhin kirkko, ja harjun viereistä Vätin moisiota on sanottu vanhaksi hautausmaaksi. Kuivat Satakunnan Museo n:ot . Muinaisjäännös on merkitty oheiseen peitepiirrookseen (peruskartta 113410 Säkylä).

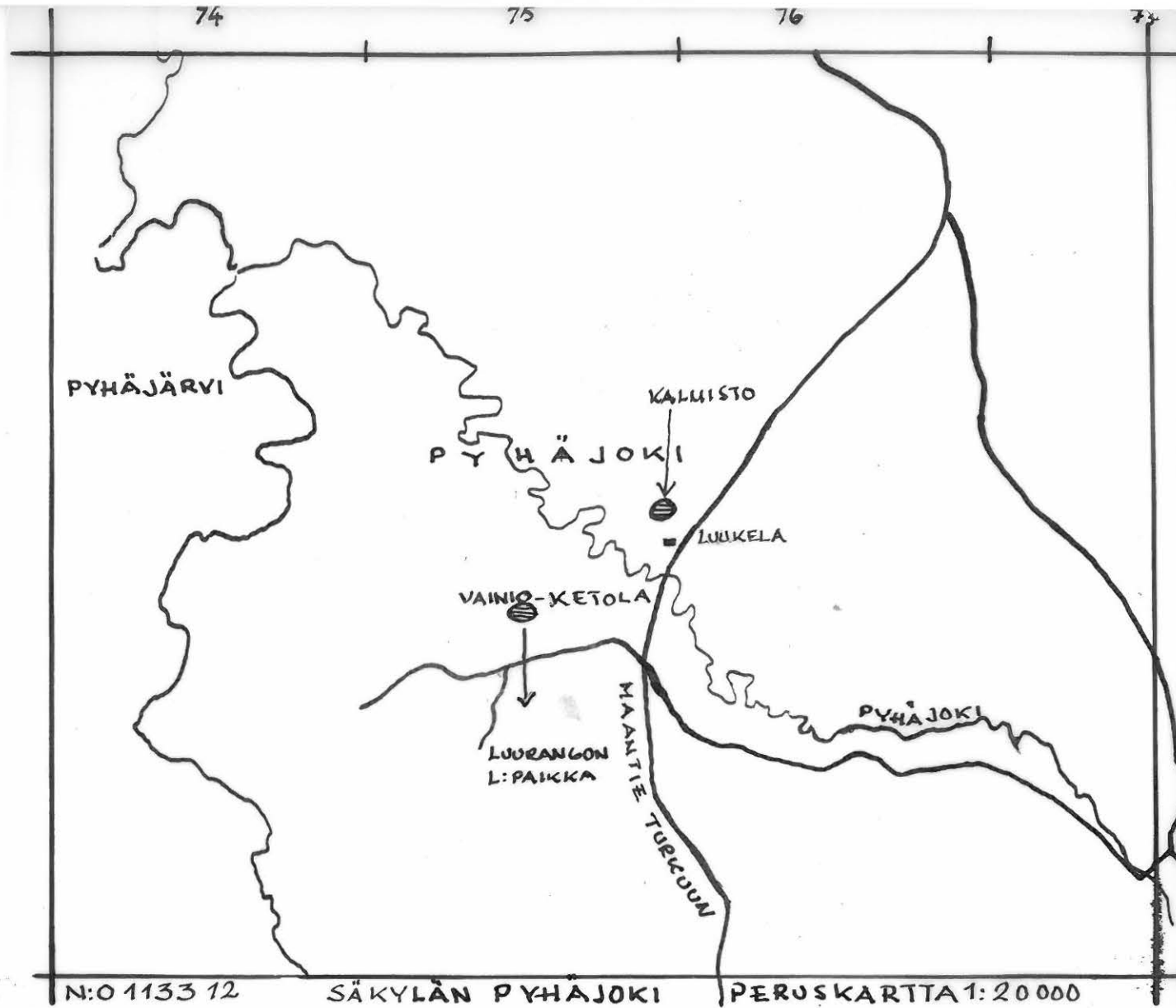
2. Pyhäjoen kylässä Luukelan talon Kellarimäessä on muinaisrautakautinen kalnisto, joka lienee Kansallismuseon tiedossa jo ennestään. Kellarimäkeen kaivettiin (eräiden tietojen mukaan sodan aikoina, toisten mukaan jo 20-luvulla) kuivurin perustuksia, jolloin maasta tuli esiin muinaislöytöjä. Talon nykyisen omistajan, mv. Martti Äärin mukaan löydöt tai ainakin osa niistä toimitettiin Kansallismuseoon, mutta toisten kertoman mukaan niitä olisi kuljetettu "kopallinen" talon päärakennuksen vinttiin, jossa ne myöhemmin tämän palaessa tuhoutuivat. Hautoja oli mv. Äärin kertoman mukaan ollut vain Kellarimäen reunassa, muttei enää kauempana kuivurin perustuksen kohdalla. Kuivuri sijaitsee muutaman metrin päässä mäen reunasta. Paikan kaivaus kenties vielä kannattaisi. Kuva Satakunnan Museo n:o

3. Pyhäjoen kylässä Vainio-Ketolan tilan (om. opettaja Matti Markula) AIV-säiliötä kaivettaessa kaivajat osuivat syvällä, metrin-puolentoista syvyydessä ihmisen luurangon varpaisiin. Luuranko jätettiin paikalleen. Mitään esineitä ei löydetty. Kyseinen kaivaustyö tapahtui muistaman mukaan sodan vuosina tai mahdollisesti heti sen jälkeen. AIV-säiliö sijaitsee Riihimäessä, jossa on aikaisemmin ollut monta riihettä. Onko kysymyksessä muinaishauta vai jokin myöhempi hautaus, sitä ei opettaja Markula, joka näytti paikan, osannut sanoa. Valokuva Satakunnan Museo n:o

Porissa heinäkuun 15. päivänä 1964


Unto Salo

Satakunnan Museon johtaja



PYHÄJÄRVI

PYHÄJOKI

KALLISTO

LUUKELA

VAINIO-KETOLA

LUURANGON
L:PAIKKA

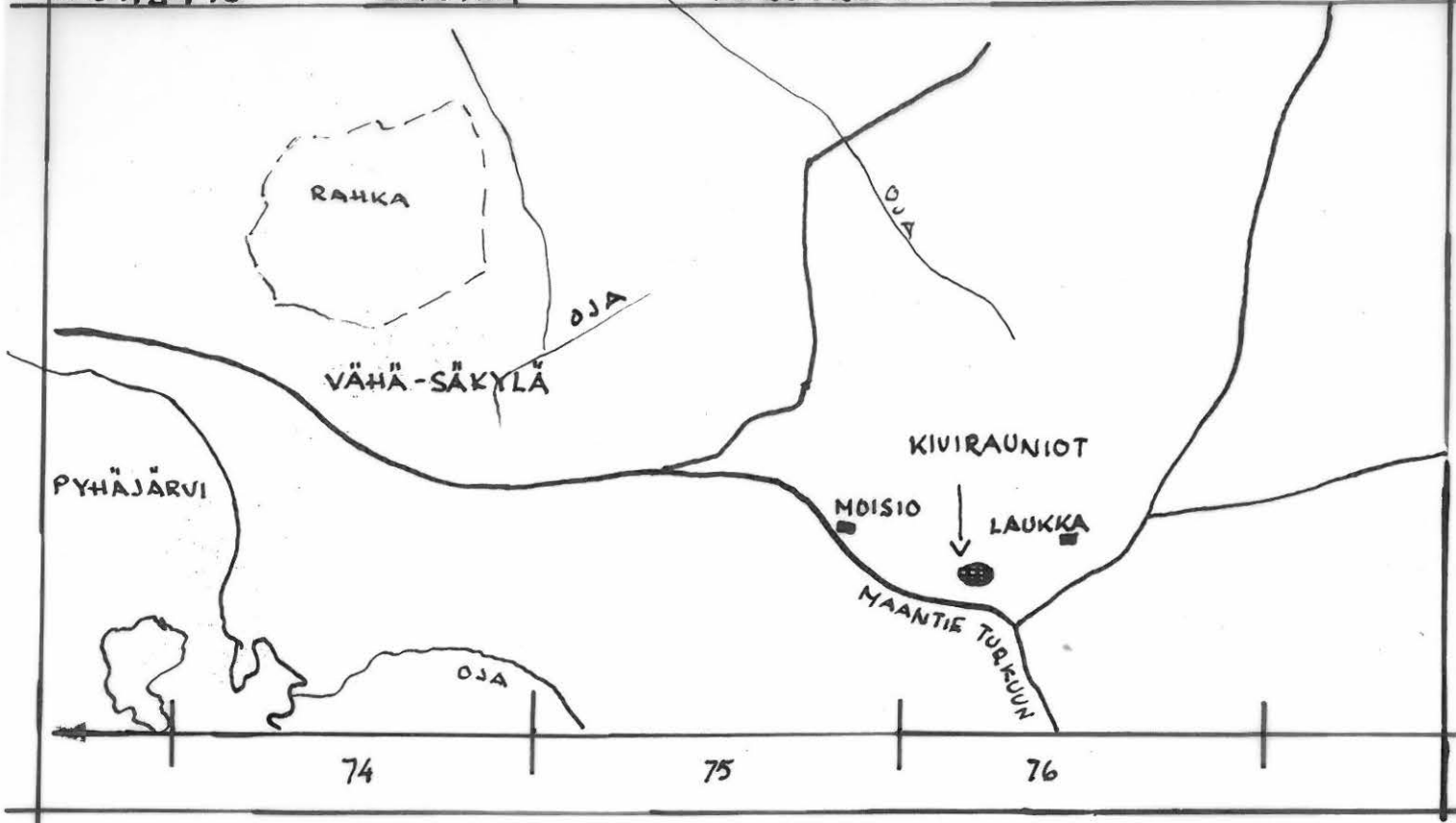
MÄNTTIE
TURKUUN

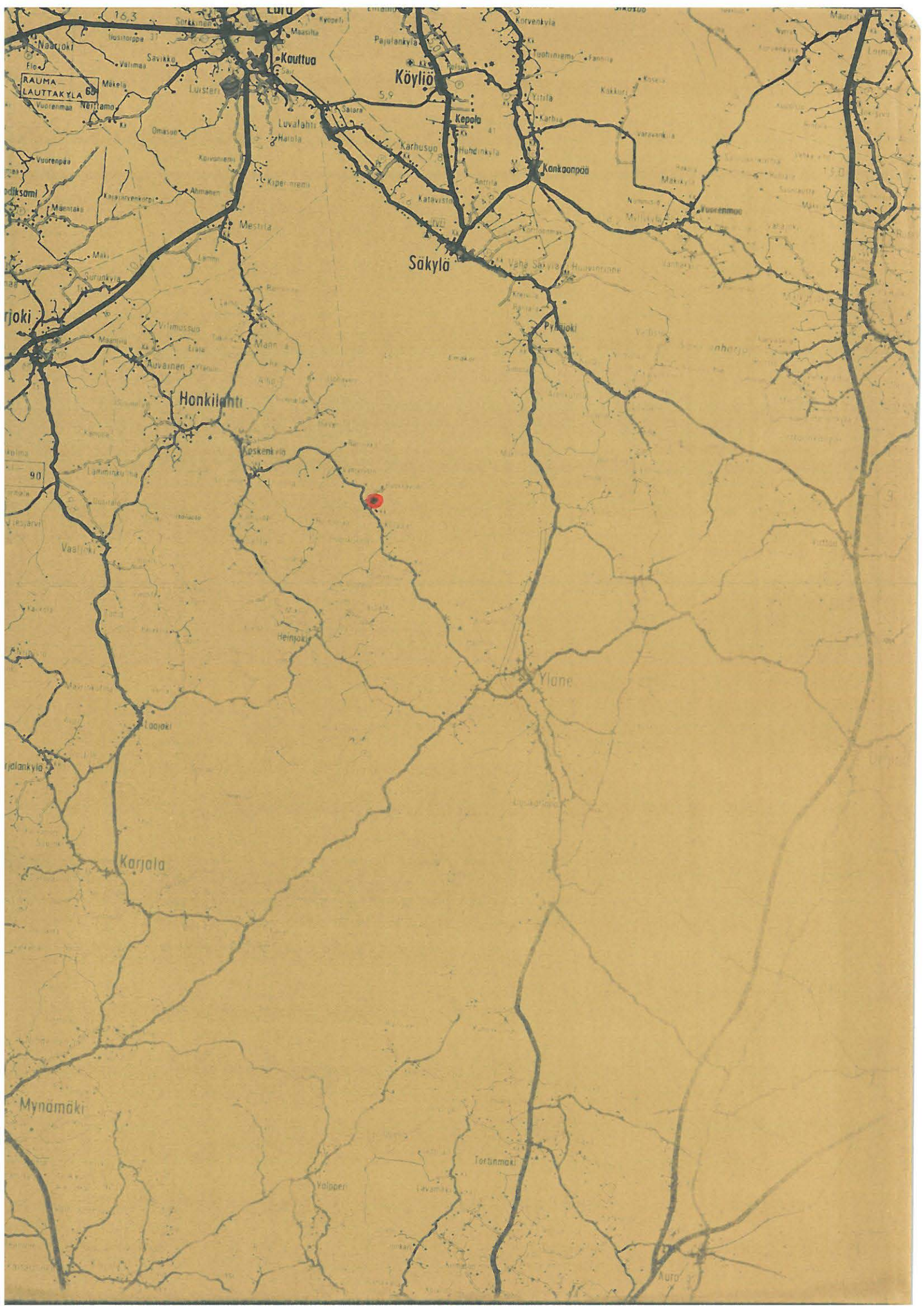
PYHÄJOKI

N:O 1133 12

SÄKYLÄN PYHÄJOKI

PERUSKARTTA 1:20 000





RAUMA
LAUTTAKYLÄ 60

Kouttua

Köyliö

Kepola

Kankaanpää

Säkylä

Honkilampi

Ylöne

Karjala

Mynamäki

Tortinmäki

Volpperi

Auro

SÄKYLÄ VÄHÄSÄKYLÄNKYLÄ



Sat.mus.neg. 18678

Vanhan Huovintien varrella Moision metsässä mv. Arvo Moisio, mv. Osvald Eela, kunnansiht. Takakarhu, til.lis. Unto Salo ja opiskelija Hilikka Nikander.



Sat.mus.neg. 18679

Huovintien varrella olevaa aluetta, jota väitetään entiseksi kirkon paikaksi. Kuvassa vasemmalla Vätin-moisio niminen pelto, jolla kertoman mukaan ennen ollut kirkon hautausmaa. Oikealla Moision metsäisää mäkeä.

SÄKYLÄ

LUUKELANKYLÄ



Äärin talon kellarin kuvetta. Kellaria 30-luvulla rakennettaessa on paikalta löydetty koruja ym. esineitä, jotka kuitenkin ovat hävinneet tulipalossa. (Äärin talo kulkenut ehkä ennen v.1718 Luukkaan nimellä)



Vainio-Ketolan mailta löydetyn luurangon paikka. Luuranko ollut tiukassa moreenimaassa n. cm syväällä; se on kaivettu vain osittain esiin ja peitetty uudelleen. joko sotien edellä tai sotien välillä.

jit. 19/1-60

11

Yläne - Peipohja tiesuunnan tarkastus Säskylän Vähä Säky-
län kylässä.

Joulukuussa 1959 sai Kansallismuseon Esihistoriallinen osasto Turun TVH:n piiristä kartan Yläneen - Peipohjan tiesuunnitelmasta, jonka mukaan uusi tie tulee ohittamaan läheltä Säskylän Vähä-Säskylän Mikkolan tilan maalla (omist. joht. Mäntylä) olevat kolme kumpua.

9. 1. 1960 allekirjoittanut kävi tarkastamassa paikan maastossa. Kummut jotka sijaitsevat Laukkasen tilasta n. 300 m. länteen, Laukkaselta Säskylän kirkolle kulkevan tien eteläpuolella ovat vajaa 100 m. länteen uudesta paalutetusta tiesuunnasta.

Helsingissä 18. 1. 1960.

Anna-Liisa Hirviluoto
Anna-Liisa Hirviluoto.

7.10.19/1-60
Säkylän, Vähä-Säkylän Mikkolan tilalla sijaitsevien kumpujen tarkastus.

Kesällä 1958 ilmoitti toht. Valonen saaneensa tietää, että Säkylän Vähä-Säkylän kylässä on muutamia kivettyjä maakumpuja. 12. 8. 1959 kävi allekirjoittanut tarkastamassa kyseiset muinaisjäännökset.

Paikka sijaitsee n. 4 km. Säkylän kirkolta kaakkoon, Pyhäjärven itäpuolella, Kattilakorven tienhaarasta n. 200 m. linnuntietä luoteeseen, Kattilakorven ja Turku-Pori maantien välisen yhdystien eteläpuolella Laukkasen asunnosta n. 300 m. länteen. Maasto on länsi-itäsuunnassa kulkevan hiekkaisen harjanteen loivaa pohjoisrintettä, havupuuta kasvavaa metsää. Maa-alue kuuluu Mikkolan tilaan, omistaja on joht. Mäntylä, os. Helsinki, Vakuutusyhtiö Salama; tilanhoitaja on Iivari Heinonen, os. Säkylä, Vähä-Kylä.

Kyseisiä kumpuja on harjanteen pohjoisrinteellä kolme kappaletta. Ne ovat pyöreitä, selvästi ladottuja raunioita, vihreän sammaleen peittämiä. Reunoilla on osittain isohkoista kivistä tehtyä latomusta; rakenteeltaan ne muistuttavat Kauttuan Harolan kumpuja. - Raunio 1, n. 20⁻⁵⁰ m. kylätiestä harjun laelle, etelään; pyöreä, halk. 4 m. ja kork. 1 m.; reunoilla iso- ja kehäkiviä. - Raunio 2, n. 16 m. edellämainitusta etelä-kaakkoon; pyöreä, maatunut, halk. = 5 m. ja korkeus $\frac{1}{2}$ m. - Raunio 3, edellisestä 4 m. etelä-lounaaseen; pyöreä, maatunut, halk. on $5 \frac{1}{2}$ m. ja korkeus $\frac{1}{2}$ m.

Paikan läheisyydessä asuvalta mv. Laukkaselta sain kuulla ensi talvena tullaan ajamaan harjanteelta hiekkaa, joten kyseiset rauniot saattavat olla vaarassa joutua hävitetyiksi.

Helsingissä 14. 9. - 1959.

Anna-Liisa Hirviluoto
Anna-Liisa Hirviluoto.

Säkylä, Vähä-Säkylän tl., Nikkolan tl. Valok. 4 Hiviviluoto 1959.

14323

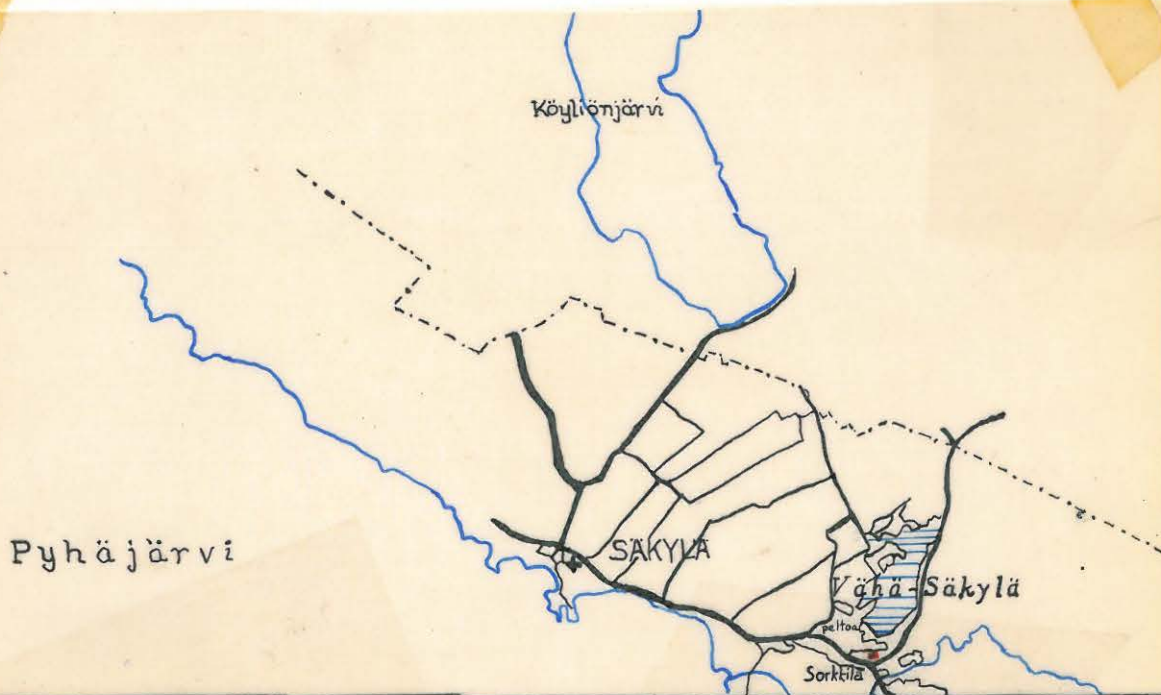


Etuosalalla maansekainen
kivikumpu.

14324



Maansekainen hivikum-
pu. Päällä karvaa mänty.



SÄKYLÄ
ote taloud. kartasta 1:100 000
● = rauniot

Osastonjohtaja Helmer Salmon tarkastusmatka Säskylään.

Syksyllä 1955 oli Mellilän pitäjän kirkkoherra Laurila ilmoittanut tri Nils Clevelle, että Säskylän kirkon vierestä olisi löydetty 4 samanlaista ruumishautaa kuin Köyliön Vanhankartanon maalta. Kesätyöohjelmassa sai allekirjoittanut tehtäväkseen tarkastaa ilmoitetun paikan.

Mainitut ruumishaudat olivat paljastuneet Heikkilän perillisten kaupparakennuksen viemäriä tehtäessä n. 10 vuotta sitten. Ne olivat olleet nykyaikaisen ruumishaudan syvyydessä hiekkamaassa. Valitettavasti en tavannut ketään viemäriä kaivaneista työmiehistä. Kaupanhoitajan muistelun mukaan ei haudoista olisi löytynyt minkäänlaista esinettä. Samaa mainitsee töitä johtanut L. Koskinen kirjelmässään. Hänkin oli sattumalta poissa kotoaan. Kirjoitin hänelle vielä myöhemmin asiasta ja hän vahvisti paikalla saamani tiedot. Kaupanhoitaja kertoi, että ent. Säskylän kirkko olisi ollut nykyistä jonkin verran enemmän Euralle päin ja että mainitut haudat olisivat silloisesta hautausmaasta. Kirjelmässään mainitsee Koskinen hautoja olleen 3 ja yhden pään vieressä olisi ollut paksua verkkaa.

Hautojen kohta on nyt tien alla, ehkä osittain tuhotu myös rakennuksen perustuksia kaivettaessa. Sitä mahdolli-

suutta, että paikalla olisi ollut esihistoriallinen kalmisto, ei käy kokonaan kieltäminen. Selostukseen liittyy 2 kuvaa.

Helsingissä toukokuun 31. päivänä 1956.

Helmer Salmo

Helmer Salmo

Jäkylä kk.



f. 20571. Rummishanta kal-
misto etualalla olevan
murhan kohdalla.



f. 20572. Rummishanta
kalmisto etualalla olevan
murkkambran kohdalla.